

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
Өмірзак А.
«20 «Май 2024ж.

**Сөйлеу тілінің тежелісі бар балалармен жүргізілетін топтық
ұйымдатырылған іс-әрекеттің бірінші жартыжылдығына арналған
перспективалық жоспары**

Түсінік хат

Сейлеу тілінің тежелісі бар балалармен жүргізілетін топтық сабактардың бағдарламасы сөйлеу тілінің даму кезеңдері мен логопедиялық диагностиканың нәтижелерін негізге ала отырып құрастырылған. Перспективалық жоспардағы лексикалық тақырыптар Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 14 қазандығы №422 бұйрығына сәйкес мектепке дейінгі үлгілік оқу бағдарламасының мазмұнынан алынды. Түзете-дамыту жұмыстарының әдістемесі келесі бағыттардың түрады:

Естіп қабылдаудың дамыту:

- Дыбысқа шартты реакциясын қалыптастыру;
- Есту зейінін музыкалық аспаптардың көмегімен дамыту;
- Заттар мен заттар шығаратын дыбыстар арасындағы байланыс арқылы көру-есту зейінін дамыту;
- Дыбыстарды іздеу және бағдарлауын дамыту (дыбыс шыққан жақа мойнын бұру, денесін бұру, көзбен іздеу);
- Дыбыстың шығу орын іздеуге үйрету;
- Әртүрлі толқынды дыбыстарды ажырату;
- Баланы көрінбейтін дыбыс көзін табуға үйрету (экран);
- Әр түрлі дыбыстарға есту зейінін дамыту, әр түрлі интонациялық дауыс түсімен (мейірімді, көңілді, қатал) ересек адамның қарым-қатынасына эмоционалды жауап беру дағдыларын дамыту;

Сөз түсінігін дамыту:

- Дыбыстарға, сөзге шартты реакциясын дамыту;
- «Қайда?» сұрағының қолдану аясын түсінуін дамыту;
- Ересекпен эмоционалды қарым-қатынасты қалыптастыру;
- Қарапайым нұсқаулықтарды орындаудың дамыту;
- Ересектің нұсқаулығы бойынша қимылдарды орындаудың дамыту;
- Белгілі бір жағдаяттарға қарай нұсқаулықтарды түсінуі және орындауға үйрету («Ал», «бер»)
- Екі ойыншықтың ішінен, кейіннен 3-4 ойыншықтың ішінен аталған ойыншықты табу (таңдау) үйрету;
- Заттарды табуды және қарапайым нұсқаулық арқылы белгілі бір қимыл-әрекетті жасауға үйрету (куыршақты тербету, сипау, қуыршақты логопедке беру, арбага салу);
- Бір ойыншықпен бірнеше әрекеттерді жасауға үйрету: «Сипала, тербет, қолыңа ал, мұрның сұрт, көлікке сал, орындықтың үстіне отырғыз, төсегіне жатқыз»;
- Бір әрекетті әртүрлі заттармен жасауға үйрету: «Сиырды, атты, тауықты тамақтандыр»: «Ап-ап. Же. Му же»
- Зат пен бейнені байланыстыра алуын дамыту;
- Баланы арнайы дайындалған жағдайда бірдей белгілері бар, бірақ сыртқы қасиеттері бойынша ерекшеленетін ойыншықтарды табуға үйрету; (екі түрлі сиыр, ешкі, машина);
- Суреттерден қарапайым әрекеттерді түсінуін дамыту;

- Сюжеттік суреттерден әрекеттерді түсінуін дамыту; (Жақсы, жаман);
- Жалпылама сөздерді түсінуін дамыту;
- Сыртқы бейнесіне қарай заттарды ажыратын дамыту;
- Жалпы сипаттары бойынша заттарды топтауды үйрету;
- Заттарды түстері, көлемі, пішіні бойынша түсініп, ажыратуға үйрету;
- Қарапайым әңгімелерді тыңдауға және түсінуге үйрету;

Белсенді сөйлеу тілін дамыту:

- «Жауапты жымиу» қалыптастыру;
- Баланың дауыстық реакцияларына жауап беру – гурлдеу қалыптастыру;
- Эмоционалды-сөйлеу фонында әуезді интонациялық гуілдеуге ынталандыру;
- Дауыс шығарып күлгеге үйрету;
- Алғашқы буындарды шығаруға ынталандыру: (ба, ма, па);
- Кайталаамалы буындарды айтуда ынталандыру: (Ба-ба, па-па, ма-ма);
- Ересекпен қарым-қатынасқа түсуін дамыту;
- Танитын заттар мен әрекеттерді айта алуын дамыту;
- Заттар мен әрекеттерді еліктеу сөздері арқылы айта алауын дамыту;
- Қарапайым сөздерді айта алуға ынталандыру: (бер, ал, көрсет, бұл не?);
- Екі сөзден күралған сөз тіркесін айтуда үйрету: (бөле топ-топ);
- Буындық құрамды қалыптастыру (шапалақтаймыз, секіреміз; ма-ши-на, да-ла-да);
- Есімдіктерді қолдануды үйрету;
- Зат есіммен «жоқ» сөзін қолдану арқылы сөз тіркесінде сөйлеуге үйрету;
- «Үстінде», «астында», «жанында», «ішінде» қолдануды үйрету;
- «Бірінші», «Кейін», «Содан соң» сөздерн қолданып қарапайым сөйлем құрауда үйрету: (Бірінші алма, сосын банан тұр)
- «Неге? Не үшін?» сұраптарына дұрыс жауап беруге үйрету;
- Сюжеттік суреттердің көмегімен қарапайым сөйлем құрауда үйрету;
- Жекеше және көпше түрдегі зат есімдерді қолдануды үйрету;
- Сөйлеу тілінде ттістіктерді дұрыс қолдануды үйрету;
- Сурет бойынша сұраптарға жауап беруге үйрету;

Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру: Көріп қабылдаудын, естіп қабылдаудын дамыту, есту және көру зейінін дамыту, есте сактаудын дамыту, ойлау операцияларын дамыту, кеңістіктегі бағдарлау дағдыларын дамыту; артикуляциялық жаттығулар арқылы сөйлеу аппаратының қимыл-қозғалысын дамыту, қолдың ұсақ моторикасын және саусақ қимылдарының тепе-тендігін дамыту.

Айы	апта	Арнайы ұйымдастырылған түзетуші іс-әрекет	Арнайы ұйымдастырылған түзетуші іс-әрекеттің міндеттері
Қыркүйек	1-2 апта	Диагностика	1-15 қыркүйек аралығында кешеді диагностикалау
	3 апта	Естіп қабылдауын дамыту Сөз түсінігін дамыту Белсенді сөйлеу тілін дамыту Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру:	<ul style="list-style-type: none"> - Дыбысқа шартты реакциясын қалыптастыру; - Дыбыстарға, сөзге шартты реакциясын дамыту; - «Ұйықтату» әрекетін түсінуін қалыптастыру; - «Жауапты жымию» қалыптастыру; - Баланың дауыстық реакцияларына жауап беру – гурлдеу қалыптастыру; - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «Аа» дыбыстық еліктеуін шыгару; <ul style="list-style-type: none"> - Артикуляциялық аппаратты дамыту; - Ұсақ моториканы дамыту
	4 апта	Естіп қабылдауын дамыту Сөз түсінігін дамыту Белсенді сөйлеу тілін дамыту Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру:	<ul style="list-style-type: none"> - Есту зейінін музыкалық аспаптардың көмегімен дамыту; - «Қайда?» сұрағының қолдану асын түсінуін дамыту; - Иә/жоқ түсініктерін қалыптастыру; - Дауыс шығарып күлуге үйрету; - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «И», «Му» «О» дыбыстық еліктеуін шыгару; - Қимыл-қозғалыс арқылы әрекеттерді қайталауын дамыту;
Казан	1 апта	Естіп қабылдауын дамыту Сөз түсінігін дамыту Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Заттар мен заттар шығаратын дыбыстар арасындағы байланыс арқылы көру-есту зейінін дамыту; - Тілдік және тілдік емес дыбыстарды ажырату - Ересекпен эмоционалды қарым-қатынасты қалыптастыру; - Қарапайым нұсқаулықтарды орындауын дамыту; - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Иә/жоқ сөздерін қолдануды үйрету - Алғашқы буындарды шығаруға ынталандыру: (ба, ма, па); (бам)

		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру:	<ul style="list-style-type: none"> - Нұсқаулық арқылы қимыл-қозғалыстарды орындаудың дамыту; - Артикуляциялық аппаратты дамыту;
2 апта	Eстіп қабылдаудың дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Дыбыстарды іздеу және бағдарлаудың дамыту (дұбыс шыққан жақа мойның бұру, денесін бұру, көзбен іздеу);
	Сөз түсінігін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Қарапайым нұсқаулықтарды орындаудың дамыту; - Ересектің нұсқаулығы бойынша қимылдарды орындаудың дамыту
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «Ай», «Ой» еліктеу дыбыстарына ынталандыру;
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру		<ul style="list-style-type: none"> - Тыныс алуудың дамыту; - Дауыспен жұмыс;
3 апта	Eстіп қабылдаудың дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Дыбыстың шығу орын іздеуге үйрету; - Тұрмыстық дыбыстарды ажырату;
	Сөз түсінігін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Ересектің нұсқаулығы бойынша қимылдарды орындаудың дамыту; - Белгілі бір жағдаяттарға қарай нұсқаулықтарды түсінуі және орындауға үйрету («Ал», «бер») - Үлкен кіші түсініктерін қалыптастыру;
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Иә/жоқ, бер, ал сөздерін қолданудың дамыту; - лексикалық тақырыптаенжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру		<ul style="list-style-type: none"> - Қолдың ұсақ моторикасын дамыту; - Тыныс аруды дамыту; - Тұрмыстық әрекеттерді дамыту;
4 апта	Eстіп қабылдаудың дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Эртүрлі толқынды дыбыстарды ажырату;
	Сөз түсінігін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Екі ойыншықтың ішінен, кейіннен 3-4 ойыншықтың ішінен аталған ойыншықты табу (таңдау) үйрету;
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Ерте онтогенездегі дыбыстармен бұындарды айтудың дамыту: Б, П, М, Н - лексикалық тақырыптаенжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру		<ul style="list-style-type: none"> - Тыныс алуудың дамыту; - Артикуляциялық аппаратты дамыту;
Қараша	1 апта	Eстіп қабылдаудың дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Табиғат дыбыстарын ажыратуға үйрету;
		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Заттарды табуды және қарапайым нұсқаулық арқылы белгілі бір

		<p>қымыл-әрекетті жасауға үйрету (куыршақты тербету, сипау, куыршақты логопедке беру, арбага салу);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үстай, ұру етістіктерін түсінуін қалыптастыру;
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Ерте онтогенездегі дыбыстармен буындарды айтуын дамыту: Б, П, М, Н - лексикалық тақырыптаенжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «Тук-тук» еліктеу сөзін ынталандыру.
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Тыныс алуды дамыту; - Тұрмыстық әрекеттерді дамыту;
2 апта	Естіп қабылдауын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Баланы көрінбейтін дыбыс көзін табуға үйрету (экран); (машина, балға, ит);
	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Бір ойыншықпен бірнеше әрекеттерді жасауға үйрету: «Сипала, тербет, қолыңа ал, мұрнын сұрт, көлікке сал, орындықтың үстіне отырғыз, тәсегіне жатқызы»; - «Тығып қою, табу, іздеу» етістігін түсінуін дамыту;
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Ерте онтогенездегі дыбыстармен буындарды айтуын дамыту: Б, П, М, Н - Ересекпен бірге қаталап: «Біз нені тығыш қойдық? Машиналы көрсетіп Би-Би» айтуын қалыптастыру;
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көріп алқы есте сақтауын дамыту;
3 апта	Естіп қабылдауын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Әр түрлі дыбыстарға есту зейінін дамыту, әр түрлі интонациялық дауыс түсімен (мейірімді, көңілді, қатал) ересек адамның қарым-қатынасына эмоционалды жауап беру дағдыларын дамыту;
	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Ересекпен қарым-қатынасқа тусуін дамыту; - «Бұлай емес, анда, мұнда» сөздерін түсінуін дамыту;

		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қайталауды бұындарды айтуда ынталандыру: (Ба-ба, па-па, ма-ма); - «Бах» еліктеу сөзін қалыптастыру; - «Жу» етістігін қолдануды үйрету;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Өзін-өзі бақылауын дамыту;
4 апта		Естіп қабылдауын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Құстардың дыбыстарын ажыратуды үйрету: ку-ку, құт-құт
		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Бір ойыншықпен бірнеше әрекеттерді жасауға үйрету: «Тауыққа жем бер, тауықты сипала, тауық құлады, тауықты тұрғыз»;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «құт-құт» шағыру еліктеуді дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Саусақтармен нақты қимылдарды жасауды үйрету;
Желтоқсан	1 апта	Естіп қабылдауын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Құстардың дыбыстарын ажыратуды үйрету: ку-ку, құт-құт, күкареку, чик-чик
		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Бір ойыншықпен бірнеше әрекеттерді жасауға үйрету: «Тауыққа жем бер, тауықты сипала, тауық құлады, тауықты тұрғыз»; - Ішінде, үстінде, астында сөздерін түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «құт-құт» шағыру еліктеуді дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Саусақтармен нақты қимылдарды жасауды үйрету;
2 апта		Естіп қабылдауын дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Әртүрлі кеңестікте берілген дыбыстарды ажыратуын қалыптастыру;
		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Сюжеттік суреттерден әрекеттерді түсінуін дамыту; (Жақсы, жаман);

		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Дене мүшелері мен киімдерді есте сақтауын дамыту; - Өзінің есімін және өзгелердің есімдерін атап, «Жу, ки, шеш» етістігін қолдану, «рақмет» сөзін қолдану
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Көрү, есту арқылы есте сақтауын дамыту;
3 апта	Eстіп қабылдауын дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Адамдардың шығаратын дыбыстарын ажыратада алуын дамыту;
	Сөз түсінігін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Кезектілігі бойынша екі әрекеттің түсініп орындаудың қалыптастыру;
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «кетті, келді» етістіктерін қолдана алуын дамыту;
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру		<ul style="list-style-type: none"> - Әрекеттердің қайталай алу мүмкіндіктерін дамыту;
4 апта	Eстіп қабылдауын дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Адамдардың жас ерекшелігі мен жынысына қарай шығаратын дыбыстарын ажыратада алуы (қыз, бала, әйел, ерек, ата, апа, бөпе)
	Сөз түсінігін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - Сапалық сын есімдердің қолдануын туғсіну;
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту		<ul style="list-style-type: none"> - лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «ыстық-суық, ақ-қара, су, қар» сөздерін қолдануын дамыту;
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру		<ul style="list-style-type: none"> - Тактильді сезінуін дамыту;

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық бөбекжайы»
КММ-сі директоры
Өмірзак А.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек 2024 жыл 3 апта

Сабактың мақсаты:

- Дыбысқа шартты реакциясын қалыптастыру;
- Дыбыстарға, сөзге шартты реакциясын дамыту;
- «Ұйықтату» әрекетін түсінуін қалыптастыру;
- «Жауапты жымию» қалыптастыру;
- Баланың дауыстық реакцияларына жауап беру – гурлдеу қалыптастыру;
- лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
- «Ааа» дыбыстық еліктеуін шығару;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту– коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Жылулық шеңбер Сәлем менің алақандарым, Сәлем менің аяқтарым. Сәлем менің беттерім, Сәлем менің мұрным Әкемен бірге тілге, ерінге жаттығу жасасу.				
Артикуляциялық жаттығулар	Әкемен артикуляциялық гимнастика. Керекті материалдар. «Әке» үлгісі немесе баланың әкесінің нақты фотосуреті, сондай-ақ гимнастикаға арналған шаблондар жиынтығы.				

	 <p>«Тәтті бал» - жалпақ тілді шығарып жоғары ерінді жалап, тілді ауыз қуысына теренірек кіргізіп ұстай.</p> <p>(5 рет логопедпен бірге қайталау)</p> <p>Ауыз ашық, тілді қатайтып ұстап, үстіңгі-астыңғы тістердің артына кезек-кезек созу.</p> <p>(5 рет логопедпен бірге қайталау)</p>
Тыныс алу жаттығулар	<p>«Желдеткіш» және «Қызығыш» тыныс алу жаттығулары</p> <p>Қажет: желдеткіш, жылытықыш суреті бар 2 карта «Отбасы» жинағынан алынған фигуralар, жыл мезгілдері жазылған карточкалар.</p> <p>Тапсырма: баланың алдына мүсінше қойыңыз (мысалы: мама) ,</p> <p>желдеткіш пен жылытықышы бар екі карточка</p> <p>біз бірінші со-фффф (сұық) соққанын, ал екіншісі</p> <p>сохххххты (жылы) қыздыратынын</p>

	балаларға түсіндіреміз.
Саусақ гимнастикасы	<p>«Отбасы» өлеңі.</p> <p>Бұл менің –атам, Бұл менің – әжем. Бұл менің –әкем, Бұл менің – анам. Бұл - мен,</p> <p>Бұл менің - отбасым. Шарты: Логопед әр саусақты кезекпен шымшып, уқалайды, соңында қытықтайды. Баланың екі қолымен қайталаймыз. Бала ойыншықпен немесе логопедтің қолын ұстап, қайталауы тиіс.</p>
Негізгі кезең	<p>Карточкамен ойын Шарты: Қыс мезгілі бейнеленген картаны көрсетіп, баладан қыста жылы ма, сұық па деп сұраймыз?</p> <p>Сұық, иә, анама да сұық, оны жылдыту үшін жылдытқышты қосу керек пе, ананы жылдыту керек пе?</p> <p>бала мүсінді алып, «Ххх» деп ауа ағынымен жылдытуы керек.</p> <p>Тапсырма</p> <p>Баланың көңіл-күйін жақсарту және дем шығару күшін жаттықтыру үшін сабын көпіршіктерін пайдаланып тыныс алу жаттығуларын жасаймыз.</p> <p>Ойын: «Отбасылық таңғы ас» Мақсаты: есте сақтауды дамыту ойыны. Шарты: алдымен баланың алдына ана мен әкениң фигурасын қойып, әрқайсының атын атаемыз. Содан кейін әрқайсынына 1 өнім береміз. «Әкем жұмыртқа жеді, шешем тоқаш жеді» дейміз. Біз мүсіншелерді алып, балаға алдымен анасын беріп, сұраймыз "Анам не жеді? Иә, тоқаш. Әкем не жеді? Иә, жұмыртқа". Содан кейін біз ана мен баланың 2 фигурасын қалдырамыз. Балаға алма, анасына банан береміз. Таңғы асқа кімнің не жегенін есіне түсіру үшін фигуralарды</p>

Шарты: логопед жұмысты қарапайым сөйлемді айту арқылы бастайды. Алдымен саусағымен «Бұл» деп барлық отбасы мүшелерін: атасы, әкесі, анасы, апасы, қызы, баласы деп бастайды

Oйын: Қолеңкесін тап

Шарты: бала қолеңкесін тауып, көрсетіп, жабыстырышпен сәйкестендіріп атауы қажет: әкенің қайда екенін тап? Әке осында. Маған ананың қайда екенін көрсет? Ана осында. Маған атаның қайда екенін көрсетесің бе? Ата осында. Эже қай тұр? Эже міне. Аға мен бөле қайда? Осында. Әпкенің қайда тұрғанын көрсетесің бе? Міне, осында. Жарайсың, балақай!

Енді балалар, серігіп алайық.

Sergіту сәті

Қолды белге қояйық,
Басты онға бұрайық,
Басты солға бұрайық.

қайтадан жасырып, балаға бір-бірден береміз.

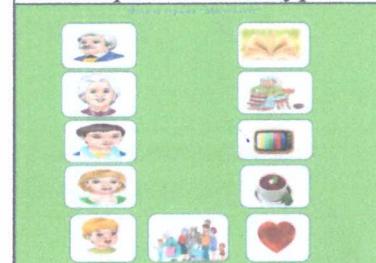
Oйын: «Мениң болмем»

Мақсаты: зейінін дамытуға арналған ойын.
«Тап және көрсет, балақай». Біз шаблонды қойып, бірінші суретті көрсетіп, дауыстап, осыны табуды сұраймыз бөлмедегі зат (суретте). Мысалы, «Бұл не? Суреттегі допты табыңыз. Мұнда. Жарайсың. Бұл кім? Бұл мысық. Табу суреттегі мысық. Өте жақсы.

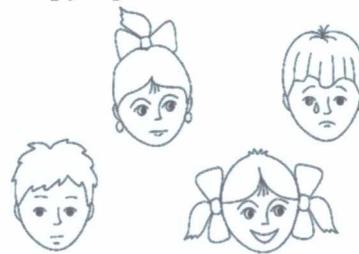
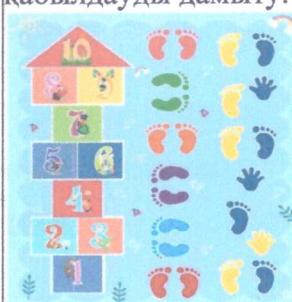
Мнемокесте

Мақсаты: мнемокестені пайдалана отырып, балаларға отбасы туралы түсіндіру.

Кимылды ойын «Қол-аяқ»

Мақсаты: жалпы моторикасын және түстерді

	<p>Бір отырып, бір тұрып. Біз демалып алайық.</p> <p>Ойын: «Кім көңілді? Кім көңілсіз?»</p> <p>Мақсаты: ойын арқылы, балалардың ойын, эмоциялық сезімдерін дамыту.</p> <p>Шарты: Кім көңілді бала ма қыз ба? Неге?, кім көңілсіз бала ма қыз ба? Неге? Балалар эмоция арқылы көрсетіп, жауап берулері қажет.</p> <p>Тапсырма Шарты: Көңілді балалардың портреттерінің сыртын қызыл түске боя, ал көңілсіз балалардың портреттерінің сыртын көк түске боя.</p> 	<p>кабылдауды дамыту.</p> <p>Тапсырма «Айырмашылығын тап»</p> <p>Мақсаты: баланың ойлау қабілетін дамыту.</p>
Қорытындылау	<p>Отбасы туралы бейнеролик көрсету. Ата, апа, мама, папа сөздерін қайталату.</p>	<p>Баланы мадақтау -Жарайсың балақай!</p>

Бекітімін:
«Аяла» санаторлық бөбекжайы»
КММ-сі директоры
Өмірзак А.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қыркүйек 2024 жыл 1 апта

Сабактың мақсаты:

- «Қайда?» сұрағының қолдану аясын түсінуін дамыту;
- Иә/жоқ түсініктерін қалыптастыру;
- Дауыс шығарып қулуге үйрету;
- лексикалық тақырыпта енжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
- «И», «Му» «О» дыбыстық еліктеуін шығару;
- Қимыл-қозғалыс арқылы әрекеттерді қайталауын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Күлімсіреу Мақсаты: өзара күлімсіреу, баламен тығыз қарым-қатынасқа түсуді көздейді. Кенеттен музыкалық аспаптың дыбысы естіледі. Қысқа сұрақ қою -Қайда? Баланы дыбыс көзін іздеуге шақырамыз: басын дыбыс шығаратын затқа бұрып, естуді бағдарлау реакциясы пайда болып, басы дыбысқа қарай бұрылғанда, дыбыстың көзін көруге мүмкіндік береміз. Бала логопедтің қолындағы домбыраға қарап қана қоймай, оны ұстап, өзіне қарай тартуға мүмкіндік береміз.				
Қимыл-қозғалыс әрекеті	Қимыл-қозғалыс арқылы логопедпен бірге домбыраны шертуге тырысады.				

		
Негізгі кезең	<p>Суретпен жұмыс -Домбырада кім ойнады? Шарты: балалар суретке қарай отырып иә немесе жоқ деп жауап береді.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> </div> <p>Ата? Апа? Ана? Эке?</p> <p>D/O: «Ойлан тап» Шарты: суретте әр отбасы мүшелері, өз отбасында неше адам бар екенін саусақпен көрсетіп тұр. Соны жанындағы суреттен дұрыс тауып белгіле.</p> <p>Қимылды ойын: «Допты домалату» Шарты: су толтырылған бөтелкені допты аяқпен теуіп немесе қолмен лақтыру арқылы құлату.</p> <p>Ойын: «Үйге жсол тап» Мақсаты: балалардың сенсорлық қабілеттерін дамыту.</p>	<p>Бүгінгі сабакта «Отбасы» туралы жалғастырамыз. -Кәне,балалар, айтындаршы «Отбасы» деген не? Отбасы-бұл туыстық жақындығы бар адамдар. Отбасы мүшелері-бұл: ата,әже, әке, ана, тәте.</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>Тапсырма «Кім бастық?» Мақсаты: балаларға отбасы мүшелерін есте сақтауга және атауға көмектесу, отбасына деген сүйіспеншілік пен күрметке тәрбиелеу. Шарты: логопед балаларға отбасында ең бірінші кім, кезекпен отбасы мүшелерінің атын атап, суреттерін отбасы ағашына жабыстырулары керек.</p> <p>Сергіту сәті: Бір үйде біз нешеуміз? Кел санайық бесеуміз. Бас бармақ-әкем. Балаң үйрек –анам, Ортаң терек-агам, Шылдыр шүмек-мен, Кішкентай бөбек-бөпем.</p>

 <p>Ересектердің комегімен қайталау</p> <p>Сейлеу қабілеттеріне байланысты:</p> <p>му-му; -мэ-мэ; -иа,иа.</p> <p>Д/О: «Құрастыр» Шарты: екі бөлікке бөлінген отбасы мүшелерінің суретін дұрыс құрастыру.</p> <p>Саусақ жастығы:</p> <p>Бас бармағым-атам, үйдің данасы, Балаң үйрек-әжем, ошақ анасы, Орган терек-әкем, отау панағы, Шылдыр шүмек- шешем, шаңырақ ажары, Кішкентай бөбек-бөпем, үйдің базары.</p> <p>Тапсырма Мақсаты: Ұсақ қол моторикасын дамыту, сұрыптауышы</p>	 <p>Бір үйде біз нешеуміз? Бір үйде біз бесеуміз.</p> <p>Ойын: «Көлеңкесін тап» Мақсаты: ойлау, есте сақтау қабілетін дамыту.</p> <p>Д/О: «Рет –ретімен» Шарты: Шалқан өртегісінің кейіпкерлерін рет ретімен өз орнына орналастыры.</p> <p>Мысық –мяу, мяу, ит-ав, ав, тышқан- пи, пи.</p> <p>Тапсырма «Ойыншиқты тап» Шарты: балалар отбасының сүйікті ойыншиқтарын табулары қажет.</p>
---	--

	<p>(сортер) арқылы баланы логикалық ойлауға, бөлшектерді сұрыптау арқылы балалар тек ойланып қана қоймай, сонымен қатар есте сактауды және түс комбинацияларын пайдалануды үйрету.</p> <p>Шарты: сұрыптауды түстеріне қарай кысқышпен, ыдыстарға салу.</p> 	 <p>Тынығу сәті</p> <ul style="list-style-type: none"> -біздің көзіміз жұмулы; -біздің қолымыз дем алады; -біздің аягымыз дем алады; -бүкіл дене босанды. -енде көзімізді ашамыз, бірі-бірімізге қарап құлеміз.
Корытындылау	<p>Қандай бөлім өттік?</p> <p>-Бүгін біз үйимдастырылған оку іс-әрекетінде не туралы сөйлестік?</p> <p>-Отбасы туралы не білдіндер?</p>	<p>Жарайсындар балалар!</p> <p>Балалар, бүгінгі сабак сендерге ұнады ма?</p> <p>- Бүгінгі сабактың ойындары қызықты болдыма?</p> <p>- Отбасы мүшелеріне кімдер жатады?</p>

Бекітімін:
«Айла» санаторийың бөбекжайы»
КММ-сі директоры

Омірзак А.

«29» науру 2024ж.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан 2024 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Кызығушылығын ояту	Жылулық шеңбер Күндей жадырап, Жұлдыздай жарқырап. Судай таза көнілмен, Сабағымызды бастайық. -Өте жақсы балалар! Н.В.Нищеваның балаларға арналған «Көнілді артикуляциялық гимнастика» нұсқаулығын пайдалана отырып, ойын түрінде жаттығуды балалармен орындау.				
Артикуляциялық жаттығулар	Логопедпен бірге қайталап, жасайды. Аузымызды кең ашып, жабуды үйренеміз. Жаттығуды 3-5 рет қайталаймыз.		«Сагат» Тілді жіңішкеертіп ұстап онға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.		

Тыныс алу жаттығулар	<p>«Футбол» жаттығуы: дұрыс тыныс алып, допты қақпаға үрлеу.</p>
Саусақ гимнастикасы	<p>Үйшік Егістікте үйшік тұр, Оған бараС жол жабық. Айқара ашып қақпаны, Шақырамын қонақса.</p> <p>Шарты: Суретке қарап, саусақ жаттығуын орындау. Баланың екі қолымен қайталаймыз. Бала логопедтің көмегімен немесе өзі қайталауға тырысады.</p>
Негізгі кезең	<p>Ойын: «Не жоқ?» Мақсаты: зейін мен есте сақтауын дамыту. Шарты: логопед баланың қызығушылығын оятып, ойыншықтардың атауларымен таныстырып, әрқайсысын кезекпен атайды, ойынды үстелде немесе кілемде ойнатады. Ойыншықты атап, саусақпен баладан көрсетуін сұрайды.</p> <p>-Мынау , мынау , мынау , мынау , ал мынау .</p> <p>Ойын: «Не жетіспеді?»</p> <p>Сюжеттік рөлдік ойын: «<i>Құрылыш</i>». Шарты: Тактильді элементтері бар текшелер мен үлкен жүк көлігін алып, ең алдымен балаға бір текшени көрсетіп, дауысымызды қатты шығарып «текше», «бұл текше». Текшени балаға береміз, ұстап көреді, алақанына салып айналдырады. Осы текшеден бірге мұнара құрастырайык. Логопед текшени жүк көлігіне салып, балаға көліктен текшени сұра дейді, «Текшени берші», «Бер», «Берші», «Ал», «Алшы» деген сөзге басты назар аударамыз. Бала ыммен көрсетіп «бер, бер, бер» деген сөздерді қайталайды. Текше біткенше мұнара тұрғызууды жалғастырады. Мұнараны тұрғызған соң, оны қайта логопед баламен бірге құлатады. Мұнара қалай құлайды «БААААХ» деп, логопед балаға көрсетеді. Мұнара қалай құлайды? «БААААХ» деп бала жауап береді.</p>

Шарты: Логопед баланың көзін жұмып, бір ойыншықты жасырып қояды. Бала қай ойыншық жоқ екенін түсіндіруге тырысады, егер киындықтар туындаса, логопед әр затты қайта атап арқылы көмектеседі. Мысалы: «Юла осында ма? -Иә. Аю осында ма?- Иә. Көлік осында ма? -Иә. Доп осында ма? -Иә. Не жетіспейді? Куууу-бик, дұрыс. Логопед ойынды қайталап, әр ойыншықты жасырады. Содан кейін баладан кез келген ойыншықты жасыруды сұрайды. Бала көмектесіп, не жасырганын дұбыстармен және ыммен түсіндіруге тырысады.

D/O: "Көлеңкесін тап"

Мақсаты: Балалардың есте сақтау, көру қабілетін дамыту.

Ойынга деген қызығушылығын арттыру.

Шарты: Балалар ойыншықтардың көлеңкесін тауып, сызық арқылы қосады.

-Енді балалар, серігіп алайық.

«Сергіту сәті»

Ұзын құлақ, сұр қоян,
Естіп қалып сыйбырды,
Ойлы қырлы жерлермен
Ытқып ытқып жүгірді.

Дидактикалық ойын: **«Өз орнын тап»**

Шарты: Ең алдымен әр ойыншықтың өз орыннын тауып бала орналастырып алады.

Қимылды ойын.

Күшік, мысық, балапан,

Куыршағым балақан.

Кәне, бәрің тұрындар,

Ойын сауық құрындар.

Шарты: Логопед бірінші тақпакты баламен бірге қайталайды. Сосын өлең жолдарындағы ойыншықтарды алып, саусақпен балаға көрсетіп күшік, мысық, балапан деп, куыршақпен бір қатарға тұрғызып, ойнатады.

Ойын: «Кімнің ойыншығы?»

Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін дамыту.

Шарты: Балалар сызықтың үстінен саусақпен жүру арқылы, кімнің ойыншығы екенін табулары қажет.

Игра «Чын игрушка?»

Дидактикалық ойын: «Сәйкестендір»

Мақсаты: Балалардың есте сақтау, көру қабілетін дамыту.

Шарты: Балалар ойыншықтардың көлеңкесін тауып, карындашпен сызық арқылы қосады.

	 	
	<p>Тапсырма. Логопедтің нұсқауымен орындау қажет.</p> <p>-Көлікті тапшы. Міне. Ол қалай жүреді? Би –би –би.</p> <p>-Куыршақты тапшы. Міне. Ол өлең қалай айтады? Ля –ля –ля.</p> <p>-Допты тапшы. Міне. Ол қалай секіреді? Оп – оп – оп.</p> <p>-Жарайсың!</p> <p>Логопед міндетті түрде баланың жауабын күтеді.</p>	<p>Ойын: «<i>Артығын тап</i>» Мақсаты: Баланың ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Шарты: Балалардың алдына карточкалар беріледі, ойланған отырып, ойыншыққа жатпайтын артығын тауып, көрсетіп, айтулары қажет.</p>
Қорытындылау	<ul style="list-style-type: none"> -Иә / Жоқ («Не жетіспейді?» ойныны арқылы) -Бер/ Ал («Құрылыш» ойныны арқылы) -Бах («Сюжеттік рөлдік» ойныны арқылы) -Даудың ыргагы арқылы: куыршақ ән айтады (ля, ля, ля), көлік жүреді (би, би ,би), текше құлады (бах) 	<p><i>Баланы мадақтау , Жарайсың балақай!</i></p>

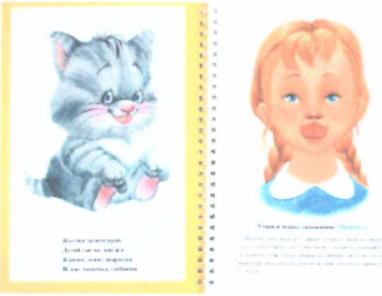
Бекітемін:
«Айла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
Омірзак А.
«20» нау 2024ж.

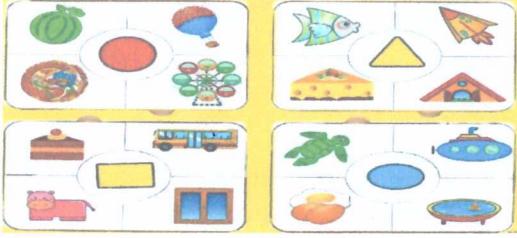

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Казан 2024 жыл 2 апта

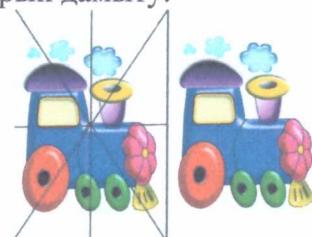
Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p><i>Шаттық шеңбері.</i></p> <p>Сәлем күн - анамыз, Бүгін бәріміз қуанамыз. Қайырлы таң! Қайырлы күн! Күліп шыққан бүгін Күн!</p> <p>Н.В.Нищеваның балаларға арналған «Көңілді артикуляциялық гимнастика» нұсқаулығын пайдалана отырып, ойын түрінде жаттығуды балалармен орында.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Логопедпен бірге қайталап, жасайды.</p> <p><i>«Кесе»</i></p> <p>Күлімсіреп, аузымызды сәл ашып, тіліміздің кең шетін астыңғы ернімізге қоямыз, (қажет болса, «бес-бес-бес» дыбысымен жоғарғы ерніңізбен ұру арқылы тіліңізді жайыңыз), тілдің барлық жиектерін «кесеге» бүгіп, жоғарғы тістерге қараң тілімізді көтереміз. Осы жаттығуды 5-10 секунд ұстап, 3-4 рет қайталаймыз.</p>	<p><i>«Дәмді тосан»</i></p> <p>Жалпақ тілмен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысына кіргізу.</p> <p>1. Жаттығуды орындаған кезде тек тіл жұмыс істеуін, иектің қимылдамауын қадағалау керек. 2. Тіл жалпақ болып бүйірлер ауыз бұрыштарына тиіп тұруы керек. 3. Тіл онға - солға емес, тек төмен және жоғары қозғалу керек. 4. Егер бала жаттығуды жасай алмай жатса, «пя - пя - пя» жаттығуына оралу қажет. Бала тілін жалпақ қалпына</p>			

	 <p>Жыныс ойнайып Дүйнен көз алып Көз аялғандаңыз И көз көзкөйлең</p> <p>Түркі мәдениетінен Мұнай мен көз аялған Көз көзкөйлең Дүйнен көз алып</p>	<p>келтірген сон шпательмен тілді жоғары еріннің үстіне қайыру керек.</p> <p>Дүйнен көз аялған Дүйнен көз көйлең Жыныс ойнайды И көз көзкөйлең</p> <p>Түркі мәдениетінен Мұнай мен көз аялған Көз көзкөйлең Дүйнен көз алып</p>
Тыныс алу жаттығулар	<p>«Көпіршіктер» Балалар мұрындары арқылы ауа жұтады, содан кейін үрлейді.</p> 	<p>«Қар жауады» Мақтамен жаттығу «қар кесектерімен».</p>
Саусақ гимнастикасы	<p>«Саусақтар» Мақсаты: Саусақ жаттығулары арқылы бала тілін дамыту. Шарты: Қыстырығышпен, таяқшамен саусақ жаттығуын орындау. Бала логопедтің көмегімен немесе өзі жасауға тырысады.</p> 	

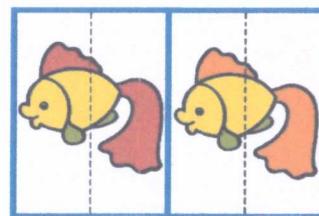
<p>Негізгі кезең</p>	<p>Дауысты дыбыстарға арналған жұмбақ ойын: <i>A, O, U</i>. Логопед баланың назарын аудару үшін, алдына қызықты құлпы бар қорап қояды. Баладан қорапты ашуды сұрайды, «Аш», содан кейін «1 ойыншық ал», «Бұл не?». Бала ойланып және оны атауга тырысады. Логопед дыбысқа назар аудара отырып, ойыншықтарды атайды. Мысалы,</p> <div style="text-align: center;"> </div> <p>«Бұл юла», «Бұл куыршақ», «Бұл машина» және т.б. Бала оны қайталауға тырысуы үшін, қызықтыра отырып сұрайды «Юланы іздейміз, юла қайда?». Бала жан-жақа қарап, іздей бастайды. Содан кейін нұсқаулар бере отырып, «Аш», «Ал», «Ізде», «Бер» деп қайталатады.</p> <p>Ойын: «Жұбын тап»</p> <p>Мақсаты: Ойыншықтарды түсіне қарай салыстыру. Шарты: Балаға ойыншықтар суреті бар карточкалар беріледі. Бала логопедтің көмегімен жұбын табады.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p><i>Sergitу сәті</i></p> <p>Онға, онға түзу тұр, Солға, солға түзу тұр. Артқа қарай бір адым Алдыға қарай бір адым Жоғары төмен қарайық Орнымызды табайық.</p> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div> <p>Ойын: «Orнын тап»</p> <p>Мақсаты: Сөйлеуді, зейінді дамыту.</p>	<p>Ойын: «Ұлкен-кіші»</p> <p>Шарты: Бірдей 2 ойыншықты логопед баланың алдына қояды. Мысалы, доп. Баладан сұрайды, бұл не? Айтқан кезде «Доооооп» немесе «Машина». Бұл үлкен доп, үл-үл-үл деп, «Ұл-кееен» деп дауыспен айтамыз. Сосын көрсетеміз кішкентай доп «Бұл кішкентай доп, кіш-кіш-кіш» деп айттып, «Кіш-кееен-тааай» деп жәй айтамыз. Осыдан кейін логопед баланы тексереді. Бала үлкенінің қайда, ал кішінің қайда екенін табуы қажет «Маған үлкен доптың қайда екенін көрсетші?» Бала саусағымен нұсқаған кезде «Иә, жарайсың, бұл қандай доп?» бала логопедтен кейін қайталауы керек. Содан кейін кішкентай доптың қайда екенін сұрайды. Бала үлкен мен кішінің қайда екенін көрсетіп, табуға тырысады.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> <p>Большая кукла Маленькая кукла</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Большая машина Маленькая машина</p> </div> <div style="text-align: center;"> <p>Большой мяч Маленький мяч</p> </div> </div> <p>Ойын: «Мұнда не жасырылған?»</p> <p>Мақсаты: Тақырып бойынша сөздік корын, қиялын дамыту. Шарты: Логопед балаларға геометриялық пішіндер ұсынады - шенбер, шаршы, сопак, үшбұрыш. Балалар бұл фигуralар қандай ойыншықтарға ұқсайтынын анықтайды.</p> <div style="display: flex; justify-content: space-around;"> <div style="text-align: center;"> </div> <div style="text-align: center;"> </div> </div> <p>«Ойыншықтар» саусақ ойны.</p> <p>Катарынан үлкен диванда (кезекпен шапалактау) Катяның куыршақтары отыр (жұдырығын соғып)</p>
-----------------------------	---	---

Дидактикалық ойын: «*Суреттерді құрастыр*»
 Мақсаты: Балаларда заттың тұтас бейнесі туралы түсініктерін қалыптастыру, 2 немесе одан да көп бөліктерге қылған суретті біркітруге үрету, сөздік қорын дамыту.

«Буп-буп-буп»

«Буль-буль-буль»

«Мяу-мяу-мяу»

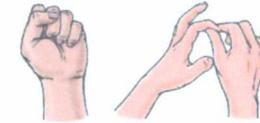

«Ко-ко-ко»

«Қайтала»

Мақсаты: «Ай», «Ой» еліктеу дыбыстарына ынталандыру.

Екі аю, Буратино (барлық саусақтарын бір-бірден бүгеді)
 Ал көңілді Чипполино,
 Ал мысық пен пілдің баласы.
 Бір, екі, үш, төрт, бес. (саусақтарды кезекпен бұгу)
 Біз Катяға көмектесеміз (кезекпен шапалақтау)
 Ойыншықтарды санаймыз (жұдырығын қағып).

Ойын: «*Бул жерде кім жасырынып жатыр?*»

Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін, ұсақ қол моторикасын дамыту.

Шарты: Ойыншықтар қағазға араласып салынған - қоян, аю, пирамида, машина және т.б. Ойыншықтардың сұлбасын түрлі-түсті қарындаштармен сыйып, атаулары керек.

Тапсырма

Шарты: Суретте қандай ойыншықтарды көріп түр, логопедтің көмегімен оларды шенберге сымады.

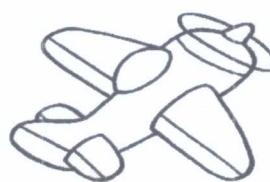
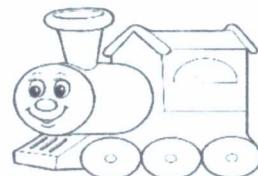
-қуыршақтың тісі ауырды «Ай-ай-ай»

-аюдың тісі ауырды «Ой-ой-ой»

Тапсырма

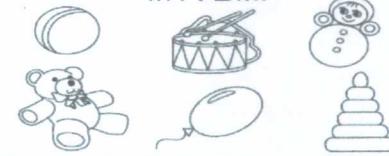
Шарты: Сызықтан шығармай бояу қажет.

Корытындылау

- Дауысты дыбыстарды шақыру: А, О, У
- Баланың енжар сөздік қорын етістіктермен байыту: аш, ал, қара, бер
- Баланың заттың қай жерде үлкен және кіші екендігі туралы түсінігін дамыту.

ИГРУШКИ

Контуры каких игрушек ты видишь на рисунке?
Обведи их.

2

«Торай» өлеңін логопедпен бірге қайталауға тырысады.
Мақсаты: «Ай», «Ой» еліктеу дыбыстарына ынталандыру.

Томпаң, томпаң торай,
Дауысының зор-ай.
Дәкей бола қаласың,
Толысымен он ай.

Баланы мадақтау
-Жарайсың балақай!

Бекітімін:
«Аяла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
Әмірзак А.

 2024 ж.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қазан 2024 жыл апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p>Жылұлық шеңбер</p> <p>Күндей жадырап, Жұлдыздай жарқырап. Судай таза көңілмен , Сабағымызды бастайық. -Өте жақсы балалар!</p> <p>Н.В.Нищеваның балаларға арналған «Көңілді артикуляциялық гимнастика» нұсқаулығын пайдалана отырып, ойын түрінде жаттығуды балалармен орында.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Логопедпен бірге қайталап, жасайды. Аузымызды кен ашып, жабуды үйренеміз. Жаттығуды 3-5 рет қайталаймыз.</p> 		<p>«Сагат»</p> <p>Тілді жіңішкеертіп ұстап онға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.</p> 		

Тыныс алу жаттығулар	<p>«Футбол» жаттығуы: дұрыс тыныс алып, допты қақпаға үрлеу.</p>
Саусақ гимнастикасы	<p>Үйшік Егістікте үйшік тұр, Оған барап жол жабық. Айқара ашып қақпаны, Шақырамын қонақта.</p> <p>Шарты: Суретке қарап, саусақ жаттығуын орындау. Баланың екі қолымен қайталаймыз. Бала логопедтің көмегімен немесе өзі қайталауға тырысады.</p>
Негізгі кезең	<p>Ойын: «Не жоқ?» Мақсаты: зейін мен есте сақтаудың дамыту. Шарты: логопед баланың қызығушылығын оятып, ойыншықтардың атауларымен таныстырып, әрқайсысын кезекпен атайды, ойынды үстелде немесе кілемде ойнатады. Ойыншықты атап, саусақпен баладан көрсетуін сұрайды.</p> <p>-Мынау , мынау , мынау , мынау , ал мынау </p> <p>Ойын: «Не жестіспеді?»</p> <p>Сюжеттік рөлдік ойын: «Құрылыш». Шарты: Тактильді элементтері бар текшелер мен үлкен жүк көлігін алып, ең алдымен балаға бір текшени көрсетіп, дауысымызды қатты шығарып «текше», «бұл текше». Текшени балаға береміз, ұстап көреді, алақанына салып айналдырады. Осы текшеден бірге мұнара құрастырайық. Логопед текшени жүк көлігіне салып, балаға көліктен текшени сұра дейді, «Текшени берші», «Бер», «Берші», «Ал», «Алшы» деген сөзге басты назар аударамыз. Бала ыммен көрсетіп «бер, бер, бер» деген сөздерді қайталайды. Текше біткенше мұнара тұрғызуды жалғастырады. Мұнараны тұрғызған соң, оны қайта логопед баламен бірге құлатады. Мұнара қалай құлайды «БААААХ» деп, логопед балаға көрсетеді. Мұнара қалай құлайды? «БААААХ» деп бала жауап береді.</p>

<p>Шарты: Логопед баланың көзін жұмып, бір ойыншықты жасырып қояды. Бала қай ойыншық жоқ екенін түсіндіруге тырысады, егер киындықтар туындаса, логопед әр затты қайта атап арқылы көмектеседі. Мысалы: «Юла осында ма? -Иә. Аю осында ма?- Иә. Көлік осында ма? -Иә. Доп осында ма? -Иә. Не жетіспейді? Куууу-бик, дұрыс. Логопед ойынды қайталап, әр ойыншықты жасырады. Содан кейін баладан кез келген ойыншықты жасыруды сұрайды. Бала көмектесіп, не жасырғанын дұбыстармен және ыммен түсіндіруге тырысады.</p> <p>Д/О: "Көлеңкесін тап"</p> <p>Мақсаты: Балалардың есте сақтау, көру қабілетін дамыту. Ойынға деген қызығушылығын арттыру.</p> <p>Шарты: Балалар ойыншықтардың көлеңкесін тауып, сызық арқылы қосады.</p> <p>-Енді балалар, серігіп алайық. «Сергіту сәті» Ұзын құлақ , сұр қоян, Естіп қалып сыйбырды, Ойлы қырлы жерлермен Ытқып ытқып жүгірді.</p> <p>Дидактикалық ойын: «Өз орнын тап» Шарты: Ең алдымен әр ойыншықтың өз орынын тауып бала орналастырып алады.</p>	 <p>Қимылды ойын. Күшік, мысық, балапан, Куыршағым балақан. Кәне, бәрің тұрындар, Ойын сауық құрындар.</p> <p>Шарты: Логопед бірінші тақпақты баламен бірге қайталайды. Сосын өлең жолдарындағы ойыншықтарды алып, саусақпен балаға көрсетіп күшік, мысық, балапан деп, куыршақпен бір қатарға тұрғызып, ойнатады.</p> <p>Ойын: «Кімнің ойыншығы?» Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін дамыту. Шарты: Балалар сзызықтың үстінен саусақпен жүру арқылы, кімнің ойыншығы екенін табулары қажет.</p> <p>Игра «Чынға игрушка?»</p> <p>Дидактикалық ойын: «Сәйкестендір» Мақсаты: Балалардың есте сақтау, көру қабілетін дамыту. Шарты: Балалар ойыншықтардың көлеңкесін тауып, қарындашпен сзызық арқылы қосады.</p>
--	---

		<p style="text-align: right;">Нодда тема для начального обучения. Создано в программе: Author.ru</p>
	<p>Тапсырма. Логопедтің нұсқауымен орындау қажет.</p> <p>-Көлікті тапшы. Міне. Ол қалай жүреді? Би –би–би.</p> <p>-Куыршақты тапшы. Міне. Ол өлең қалай айтады? Ля –ля–ля.</p> <p>-Допты тапшы. Міне. Ол қалай секіреді? Оп– оп–оп.</p> <p>-Жарайсың! Логопед міндетті түрде баланың жауабын күтеді.</p>	<p>Ойын: «<i>Артығын тап</i>» Мақсаты: Баланың ойлау, есте сақтау қабілеттерін дамыту. Шарты: Балалардың алдына карточкалар беріледі, ойланған отырып, ойнишишқа жатпайтын артығын тауып, көрсетіп, айтулары қажет.</p>
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> -Иә / Жоқ («Не жетіспейді?» ойныны арқылы) -Бер/ Ал («Құрылыш» ойныны арқылы) -Бах («Сюжеттік рөлдік» ойныны арқылы) -Даудыс ыргағы арқылы: куыршақ ән айтады (ля, ля, ля), көлік жүреді (би, би ,би), текше құлады (бах) 	<p><i>Баланы мадақтау</i> , <i>Жарайсың балақай!</i></p>

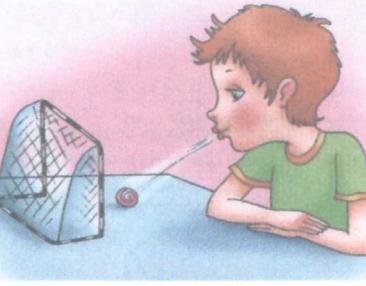
Бекітімін:
«Айла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
Әмірзак А.

«20 маусым 2024 ж.»

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қазан 2024 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Шаттық шеңбер «Жүректен-жүрекке» Біздің топта ұл, қыздар, Тату-тәтті ойнаймыз. Айналага, бар адамға, Тек мейірім сыйлаймыз. Н.В.Нищеваның балаларға арналған «Көңілді артикуляциялық гимнастика» нұсқаулығын пайдалана отырып, ойын түрінде жаттығуды балалармен орында.				
Артикуляциялық жаттығулар	«Күлімдеу» Үстіңгі тістерді астыңғы тістерге қойып, барлық тістерді көрсете отырып, ернімізді күлімдеп созамыз, күлімдеп 3 - 5 секунд ұстап, жаттығуды 3-4 рет қайталаймыз. 	«Піл» Еріндерді алға қарай жиырамыз, түтікше жасаймыз 3 - 5 секунд ұстап, жаттығуды 3-4 рет қайталаймыз. 			

<p>Тыныс алу жаттығулар</p>	<p>«Қауырсын» Жаттығу қарапайым және кішкентайлар үшін қолайлы. Кішкентай құс қауырсыны - мысалы, жастықтан - ауада мүмкіндігінше ұзақ сақталуы керек. Жай үрлеу арқылы.</p> 	<p>«Қақпаға допты соқ» Жаттығуды мұрынмен дұрыс тыныс алып, ауыздан дем шығарып, допқа үрлеу арқылы қақпаға кіргізу.</p> 												
<p>Саусақ жаттығуы</p>	<p>Мақсаты: қол, саусақ жаттығулары арқылы ешкі, қоян, құс пішіндерін жасауды үрету.</p> 													
<p>Негізгі кезең</p>	<p>«Үй жануарларының дыбыстары» Мақсаты: Есту арқылы қабылдауды дамыту. Логопед «Үй жануарларының дыбыстары» аудиоматериал немесе музикалық кітап, үй жануарларының шынайы бейнесі бар карталар пайдаланады. Бұл сабакта логопед ферманың екінші 5 тұрғынымен жұмыс жасайды: ат, шошқа, қоян, тауық, қаз. Алдымен балаға</p> <p>«Бұл ат» деп жануардың суретін көрсетіп «Ат не дейді?» деп, дыбысты қосады. Дыбыс шыққаннан кейін</p>	<p>Қайталау откен сабакты. Мақсаты: Есте сақтау қабілетін дамыту. Үй жануарларының дыбыстарын ажыратуын, дыбыстарын буындан айтуды дамыту.</p> <table style="width: 100%; text-align: center;"> <tbody> <tr> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> <td style="width: 33%;"></td> </tr> <tr> <td>Сиыр – Му-му-му,</td> <td>Ешкі- Мее-мее-мее,</td> <td>Мысық - Мяу-мяу-мяу,</td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Ит- Ав-ав-ав,</td> <td>Ат-Иго-го,</td> <td>Шошқа-Хрю-хрю,</td> </tr> </tbody> </table>				Сиыр – Му-му-му,	Ешкі- Мее-мее-мее,	Мысық - Мяу-мяу-мяу,				Ит- Ав-ав-ав,	Ат-Иго-го,	Шошқа-Хрю-хрю,
														
Сиыр – Му-му-му,	Ешкі- Мее-мее-мее,	Мысық - Мяу-мяу-мяу,												
														
Ит- Ав-ав-ав,	Ат-Иго-го,	Шошқа-Хрю-хрю,												

қайта баладан сұрайды: «Ат не дейді?» Иго-го. Осыдан кейін баладан «Атты тыңдағың келе ме?» деп сұрайды. Логопед баланың жауабын күтеді, оған сөзді пайдаланып жауап беруге көмектеседі. «Иә». Біз екінші рет тыңдаймыз, қайтадан дыбысты шығарып, атты саусағымен көрсетуді сұрайды. Сосын келесі жануар

, жоспар бойынша онымен таныстырады.

«Суретті фигурамен сәйкестендір»

Мақсаты: Суретті фигурамен сәйкестендіре білуді пысықтау.

Шарты: Логопед алдыңғы ойындағы жануарлармен карталарды қолданады, сонымен қатар фигуralар дайындайды. Фигураны балаға көрсетіп, сұрайды, Бұл кім? Жануар қалай сөйлейді? Осыдан кейін жануарды қалаған суретке бала қояды. Мысалы (ат): бұл кім? Иә, ат. Ат не дейді? Иго-го. Аттың қайда екенін тапшы. Міне! Жарайсың! Солай барлық жануарды көрсетіп, сұрайды.

Дидактикалық ойын: «Ізін тап»

Мақсаты: баланың ойлау қабілетін дамыту.

Шарты: баланың алдына карточка беріледі, қалам алып, ойланған отырып сзық арқылы жануардың іздерін тауып, косулары керек.

Тауық-Ко-ко-ко,

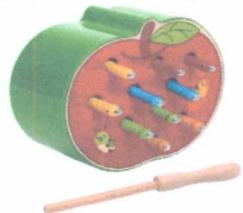
Қаз-Қа-қа-қа.

Қызықты ойын.

Мақсаты: Тары арқылы ұсақ моториканы дамыту.

Шарты: Тары бар ыдысқа логопед кішкентай құрттарды жасырады. (Алма және құрттар магнитті сұрыптаушы)

Тапсырма - құртты магниттік қармақ арқылы табу, содан кейін оны пайдалана отырып сұрыптаушы алмаға салу. Бала құртты тауып алған кезде логопед «Талтың ба?» деп сұрайды және «Иә» деп жауап беруге көмектеседі. Бала алмаға құртты салғанда «Салдың ба?» деп сұрақ қойып, жауап күтеді.

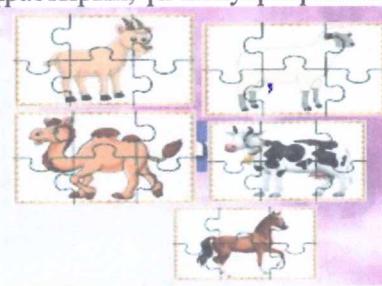
Сергіту сәті

Күн ашылды,
Бұлт төнеді,
Найзағай тарсылдады,
Жел сокты,
Жанбыр жауды,
Жел басылды,
Күн ашылды.

Дидактикалық ойын: «Үйін тап»

Мақсаты: Ойлау қабілеттерін дамыту, сөздік корларын молайту.

Шарты: Қай жануар қайда тұратынын қалай дыбыстайтынын

	 <p>Сергіту сәті Корбандаған аудын, Құлпынайы көп екен. Теріп-теріп алайық, Қалтамызға салайық.</p> <p>Тапсырма Мақсаты: Екі ойыншықтың ішінен, кейін 3-4 ойыншықтың ішінен аталған ойыншықты табуды, тандауды үртету.</p> 	<p>тауып, дұрыс сәйкестендіріп, жануарларды атаулары керек.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Қой «мә - мә» деп маңырайды; - Сиыр «мө - мө» деп мәнірейді; - Ботақан «бө - бө» деп боздайды; - Ат «иго-го» деп кісінейді. <p><i>Соедини правильно линией животное и его дом.</i></p> <table border="0" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tbody> <tr> <td style="text-align: center; width: 50px;"></td> <td style="text-align: center;">•</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;">•</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;">•</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;">•</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;">•</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;"></td> <td style="text-align: center;">•</td> <td style="text-align: center;"></td> </tr> </tbody> </table> <p>Тапсырма Мақсаты: баланың қол моторикасын, ойлау қабілетін дамыту. Шарты: 5-6 бөлікке бөлінген суреттерді, бала ойланған отырып құрастырып, үй жануарларының бейнесін шығараады.</p> 		•			•			•			•			•			•	
	•																			
	•																			
	•																			
	•																			
	•																			
	•																			
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> -Үй жануарлар туралы білді; -Жануарлардың қалай дыбыстытайтыны туралы білді; -Ізін және үйін таба білді; -Жануардың бөлінген суреттерін құрастырды. 	<p>Баланы мадақтау -Жарайсың балақай!</p>																		

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық бебекхайы»
КММ-сі директоры
Өмірзак А.

«20» May 2024ж.

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы
Қазан 2024 жыл 5 апта

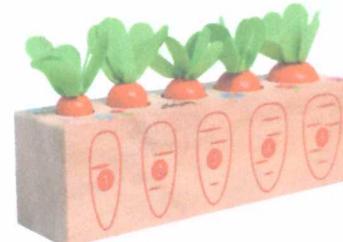
Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p><i>Шаттық шеңбер</i> <i>«Шын жүректен»</i></p> <p>Ән салуга барамыз, (шеңбер бойлай жүреді) Досымызды табамыз. (токтайды)</p> <p>Сәлемет пе! Міне мен! (қолдарын екі жақа сермейді) Доспын енді сенімен! (көршілерімен қол алысады)</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p><i>«Хомяқ»</i></p> <p>Логопедтің көмегімен қайталап жасауға тырысады. Бала бетіне ауа толтырып, үрлеп 3-5 секунд осы қалыпта ұстап тұрады, содан кейін дем шығарады. Жаттығуды 3-4 рет қайталаймыз.</p>		<p><i>«Мысық сұт ішті»</i></p> <p>Аузымызды кең ашып, тілмен 4-5 қимыл, сұт ішкендей жасаймыз. Тілді алып аузымызды жабамыз. Жаттығуды 5-6 рет қайталаймыз.</p>		

	 <p>Хомяк боладың тиши, У него хары и кашаңда. Мы видим мечи тока, Хомяку сеңес жапсан.</p>	 <p>Котенок любит молоко: Нальемо — и нет ни капли излиш. Лакает быстро и голодно. «Бонитко» — вкусную еду.</p>	
Тыныс алу жаттығулар	<p>Мақсаты: Балаларды сөйлеу барысында тез, еркін демалып, дем шыгару кезінде ауаны бір қалыпты шыгаруға үрету.</p> 		
Ұсақ моторикаға арналған жаттығулар	<p>Мақсаты: Ұсақ қол моториканы дамыту арқылы сөйлеу тілін жетілдіру.</p> 		
Негізгі кезең	<p>Тапсырма «Сәбізді сұрыптау».</p> <p>Логопед қоянға сәбіз береді, «Ап», «Ал», «Бер», «Міне» сөздер туындаиды. Бұл тапсырма үшін әртүрлі өлшемдегі сәбізі бар сұрыптаушы, жұмсақ ойыншық немесе қоян мүсіні қажет.</p>	<p>Ойын: «Матрёшка» сұрыптауышы</p> <p>Мақсаты: ұсақ моторикамен жұмыс + «Иә/Жок» сөздерін қайталау.</p> <p>Қажет: Кем дегенде 5 элементтен құралған матрешка.</p> <p>Тапсырма</p> <p>Қажетті бөлшектерді іздей отырып, оны бөлшектеу және қайта жинау. Ідеу кезінде логопед балаға жартысын беріп</p>	

Тапсырма:

Алдымен логопед жануарды көрсетіп, «Бұл кім қоян? Қоян қалай секіреді? деп сұрайды «Оп оп оп». Балақай қоян не жегенді ұнатады? "Сә-сә-сәбіз". Иә. Қояның қарны ашты. Тамак бересің бе? Логопед баладан жауап күтеді, содан кейін сұрыптаушыны шығарады. Сәбізді көрсетіп, балаға «Сұрашы, бер» деп. Бала жауап бергеннен кейін сәбізді «Ал» және қоянды тамақтандыруға көмектесеміз «Ап-ап-ап». Осыдан кейін логопед қоянды алып тастап, балаға сәбізді орындарға бөлуді ұсынады: сұрыптау ойыны «Осында» немесе «Міне» сөздерін айта отырып бөледі.

Онтогенезді дыбыстармен буындарды айтудын дамыту:
Б, П, М, Н

Мақсаты: Ойын буындарды окуға жаттықтырады, сөздік

«Бұл жарайды ма?» деп сұрайды. Баланың жауабын міндettі түрде күтеміз, содан кейін «Иә» немесе «Жоқ» деп жауап береміз. Бұл ойынның арқасында бала үлкендермен тіл табысып, өз бетінше шешім қабылдауға, таңдау жасауға үйренеді.

Тапсырма

Н.Дружининаның «Ана мен бала» жануарлар туралы өлеңдерінің хикаясы, кейінгі анықтамасымен «Үлкен және Кішкентай.» Алдымен кітапты ашып, баладан: "Бұл кім? Мұму-му. Бұл сиыр." Содан кейін логопед өлеңді оқып, Анасы қайда (үл-үл- үлкен сиыр), бұзау баласы қайда (кіш-кіш-кішкентай бұзау) екенін анықтауды сұрайды. Бала бұл тапсырманы дұрыс орындаған жағдайда, жанына тактильді кітапты қойып сиырды ұстаратады.

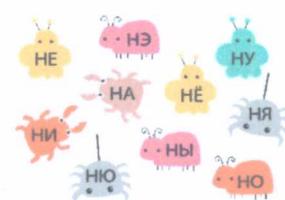
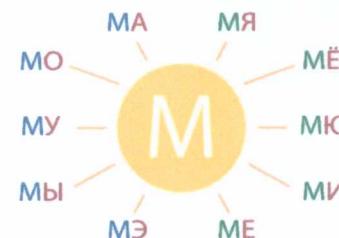
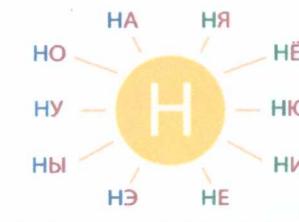

«Ақылсыз тышқанның ертегісі»

Мақсаты: сахналу + «Бар» етістігімен таныстыру.

Логопед ертегіні сахналу үшін фигуralар дайындауды:

корын молайтады, зейінін дамытуға ықпал етеді.
Шарты: Логопед балаға картаны көрсетіп, буындарды анық және баяу оқиды.

тышқан-ана, кішкентай тышқан, үйрек, тауық, жылқы, шошқа, бақа, балық, мысық. Тышқан-ана үйректі шақырады, логопед «...бізге үйрек апай кел баламызды тербетіңіз» + сіз өзіңіз «Бар», «бар» дейсіз де, содан кейін ойыншық үйректің мүсінін көрсетеді. Келесі жолы логопед баладан «Бар» деп ертегінің жаңа кейіпкерін шақыруын сұрайды. Тышқан «Жоқ, сіздің дауысыңыз жақсы емес...» деген сөйлемді айтқанда логопед «Жоқ» сөзге назар аударады және баладан кайталаудың сұрайды («Жоқ, жоқ» деп қолды бұлғау арқылы қимыл қосуға болады) Эңгіменің соңында логопед балаға барлық кейіпкерлерді қолдарына ұстасып, олармен ойнауға мүмкіндік береді.

Осы ертегідегі кейіпкерлердің дыбыстарын салады.
Дидактикалық ойын: **«Отбасын ата»**.

Мақсаты: Жануарлар мен олардың төлдері туралы білімдерін кеңейту.

Шарты: Логопед "Балалар, бұл қандай дыбыс? Тыңдайықсы, біреу жылап жатыр. Ой, бұл кім? Бұл үй жануарларының балалары. Не болды? Неге жылайды? Олар жоғалған шығар балалар? Анасын табуга көмектесейік". Балалар жануарлардың анасын табуларына көмектеседі.

	<p>«Кім қайда тұрады» дидактикалық ойыны.</p> <p>Мақсаты: үй жануарларын ажырата білуге үйрету; үй жануарларын мекендеу ортасына қарай жіктеуді үйрету.</p> <p>Шарты: Логопед Дымбілмес болып келеді. Ол үй жануарларының қайда тұратынын білмейді. Балалардан үй жануарларының қайда тұратынын атауды сұрайды.</p> <p>Логопед допты лақтырады. Допты тосып алған бала, үй жануарының тұратын жерін тауып, орналастыруы керек.</p> <p>Тапсырма</p> <p>Мақсаты: Ойлау қабілеттерін дамыту.</p> <p>Шарты: Аңдарға арналған үйшікке сәйкестендіріп, салу керек.</p> 	 <p>Ешкі – лақ Ит- күшік Ат-құлын</p> <p>Мысық-марғау Сиыр-бұзау</p> <p>Тапсырма</p> <p>Мақсаты: Жануарларды суреттеуді үйрету.</p>
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> - «Бару» етістігімен таныстыру - Сөздерді бекіту: бер/на, бар/жоқ, мұнда. - Онтогенезді дыбыстармен айтуын дамыту: <p>Б, П, М, Н</p>	<p>Баланы мадақтау -Жарайсың балақай!</p>

Бекітемін:
«Аяла» санаторлық бекіткіші
КММ-сі директоры
Әмірзак А.

«29» май 2024ж.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қараша 2024 жыл 1 апта

Сабактың мақсаты:

- «С» дыбысының артикуляциясын бекіту;
- «С» дыбысын жабық буында дұрыс айтуға жаттықтыру;
- Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын қалыптастыру;
- «Киімдер» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кеңес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кеңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу Шаттық шенбері « Армысың ба, нұрлы күн! Армысың ба, Жер Ана! Аман- есен болайық! Бейбітшілік қалайық!» Осындай жақсы көңіл- күймен сабагымызды бастайық! -Бүгінгі сабагымызда «С» дыбысын ашық буындарда айтуға машықтанамыз.				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар				

Артикуляциялық жаттығулар

-Кәнекі, біз тілімізді жаттықтырып алайық.
«Бақа» жаттығуы.
Орындалуы: тістерді көрсетіп, жымиу.

«Күрек» жаттығуы

Орындалуы: езу тартып күліп, тілдің жалпақ ұшын төменгі ерінге салып қою.

«Қамыр» жаттығуы

Орындалуы: Ауыз сәл ашық, тілді бос қылып, алдыңғы ерінге салып, «пя-пя-пя» дыбыстарын айтып, тілді соғу. Тілді дірілдетпей бос қылып, осы қалыпта 1-5 секунд ұстау.

«Тәтті тосап» жаттығуы

Орындалуы: ауызды сәл ашып, жалпақ тілдің алдыңғы шетімен жоғарғы ерінді жоғарыдан төменге қарай жалау.

«Тіс тазалау» жаттығуы

Орындалуы: ауызды ашып, тілдің ұшымен жоғарғы және төменгі тістерді тазалау.

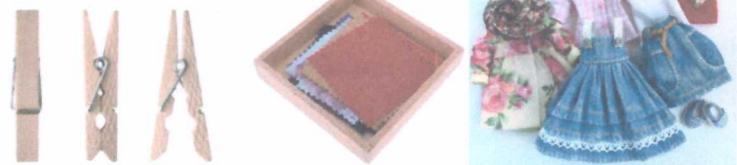
	 <p>«Әткеншек» жаттыгуы</p> <p>Орындалуы: ауызды кен ашып, тілдің ұшын жогарғы және төменгі тістің артына кезек-кезек тіреіміз.</p>
Тыныс алу жаттыгулары	
Негізгі кезең	<p>1. Балалар, жылдың қай мезгілі екенін еске түсірейік. (Балалардың жауабы-күз). Күзде ауа-райы қандай? (Балалардың жауабы-сыртта сұық, жаңбыр жауады, сұық жел соғады). Дұрыс. Сыртта мұздап қалмау үшін жылы киім киеміз, бас киім, аяқ киім. Ал балалар күзде біз қандай киім киеміз? Күздік киімдерді әңгімелейміз.</p> <p>Эңгімелуеу. Балалар біз кімдерімізді қайда жуамыз? Жарайсындар! Кір жуатын машинада жуамыз, қолымызбен жуамыз. -Не үшін жуамыз? -Дұрыс. Ұстіміз таза болу үшін жуамыз. -Бүгін сендермен жуылған кірлерді жаюды үрленеміз. (маталарды немесе құыршақтардың киімдері уолданылады)</p>

«С» дыбысының кескінін есімізге түсірейікші

Ерніміздің кейіпі		Дауыс бар ма?
Тістің кейіпі		Қандай ауа шығады?
Тіліміз кайда орналаскан?		Тілдің кейіпі

«С» дыбысын жабық буында машиқтандыру
«Қайтала» ойыны

«С» дыбысының артикуляциялық профилі

- Ерін жымияды. Тістер бір- біріне 1-2 мм жақын. Тілдің ұзындығы төменгі тіске тіреліп, тіл ортасында ойық пайда болады. Тілдің бүйірлері жоғарғы азу тіске жақындайды. Жұмсақ тандай көтеріліп, мұрыннан шыққан ауаны жабады. Дыбыстық байланыс тұйықталады.

«С» дыбысы дауыссыз, қатаң, ызың, тіс аралық дыбыс деп аталады.

«Сыйқырлы дорба».

-мынау сиқырлы дорба. Ішінде заттар бар. Көзбен көрмей, қолымен ұстап қана, қандай зат екенін тап. Егер ойыншықтың ішінде «С» дыбысы болса, секір, (сыбызғы, сабын, тас, доп, куыршақ, балға, құрастырмак, сылдырмақ, телефон).

«С» дыбысын жабық буында машиқтандыру

«Қайтала» ойыны

Сас-сос-сус-сыс-сұс-сұс

Сос- сус-сыс-сұс-сұс-сас

Сус-сыс-сұс-сұс-сас-сос

Сыс-сұс-сұс-сас-сос-сус

Тас- тос- тұс- тұс- тұс

Бас- бос- бұс- бұс- бұс

Қас- қос- құс- құс-құс

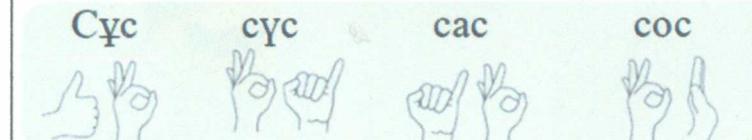
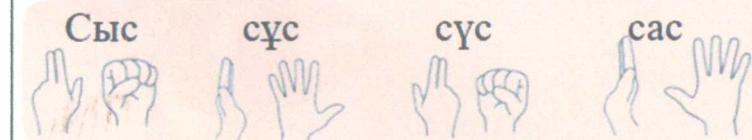
Жас- жұс- жос- жұс- жыс

**Сөйлеудің лексико-
гамматикалық түстарын
дамыту**

Сас-сос-сус-сыс-сұс-сұс
Сос- сус-сыс-сұс-сұс-сас
Сус-сыс-сұс-сұс-сас-сос
Сыс-сұс-сұс-сас-сос-сус

Тас- тос- тұс- тұс
Бас- бос- бұс- бұс
Қас- қос- құс- кұс-қыс
Жас- жұс- жос- жұс- жыс

С дыбысын жабық буында машиқтандыру

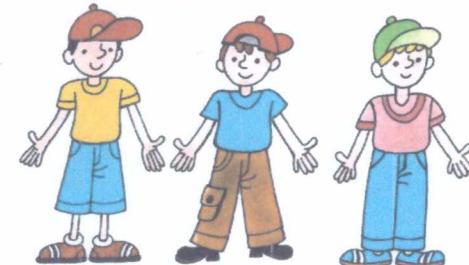

-Жарайсындар! Тапсырманы дұрыс орындаңындар.
«Доп» қимылды ойныны. Логопед балалармен кілемнің
үстінде тапсырманы орындаиды.

Бір, екі добым секір (*допты алақанымен лақтырады*)
Бір, екі бізде секіреміз (*екі қол белде, аяқтың ұшымен*)

«Ойлан тап» жаттығуы

Санжардың шалбары ұзын емес. Сәкеннің бас киімі
қызыл емес. Сұлтанның футболкасы көк. Эрбір баланың
аттарын тап және олардың даярлаган буынды-эндерін
айт.

Санжар

Сас-сос-сус-сыс-сұс-сұс
Сос- сус-сыс-сұс-сұс-сас
Сус-сыс-сұс-сұс-сас-сос

Сәкен

Сыс-сұс-сұс-сас-сос-сус
Тас- тос- тұс- тұс- тұс
Бас- бос- бұс- бұс- бұс

Сұлтан

Қас- қос- құс- кұс-қыс
Жас- жұс- жос- жұс- жыс

**«С» дыбысы жабық буынды болып келетін
сөздерді қайталау.**

бірдей секіреді)

Жарайсыңдар.

«Қағып ал» ойыны. Балалар мен сендерге допты лақтырганда буын айтамын, сен дәл сол буынды допты ұстап қайтала:

CAC, СОС, СУС, СИС, СҰС, СЫС

«Түстер» ойыны. Балалар үшбұрышты лақтырындар. Кімге қандай тұс түседі соған сәйкес буындарды анық әдемі айтасындар. Егер қолдың суреті түссе шапалақтан буынды қайталаймыз, ал аяқ түссе секіріп қайталаймыз.

Қызыл: CAC

Жасыл: СОС

Көк: СҰС

Сары: СИС

«Көріп қабылдаудың дамыту» жаттығуы.

Балалар, суреттегі жейделерді белдемшелермен байланыстырындар.

• Сау-сау - сауда

• Сан-сан - сандық

• Сал-сал - салмақ

• Сый-сый-сыйлық

• Сым-сым - сымбат

• Сұқ-сұқ - сұқбағ

• Сәү-сәү - сәүле

• Сөм-сөм - сөмке

• Сөй-сөй - сөйлем

Сергіту сәті

Дауыс ыргагы мен қарқыны бойынша жұмыс

А-а-а-а

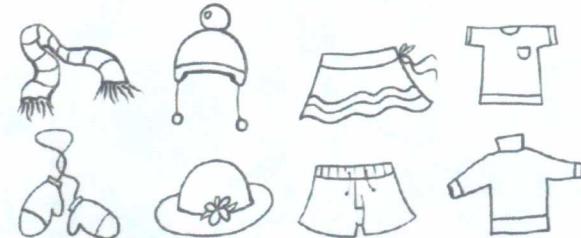
У-у-у-у

О-о-о-о

И-и-и-и

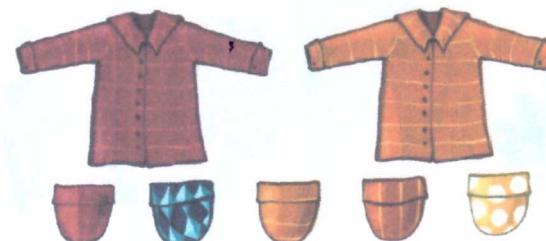
«Киімдерді боя» жаттығуы.

Тек күзде киетін киімдерді боя.

«Сәкестендір» жаттығуы.

Жейдеге келетін мата бөлігін тауып сәкестендір.

«Жұбын тап»

«Қай мезгілде қандай киім киеніз» жаттығуы.

Балалар, біздің тұратын жерімізде жылдың төрт мезгілі бар. Біз жыл мезгілдеріне сай киінеміз. Соған сәйкес жаттығуды орындаіык.

«Кубик рубик» ойыны.

Кубикті лақтырып, түскен ойынышық туралы айтып бер.

1. Бұл не?
2. Қандай материалдан жасалған?
3. Түсі қандай?
4. Үлкен бе, кіші ме?
5. Оған қалай құтім жасаисың?

Amelica.com
для детей

Сабактың соңы

Логопед:

- Балалар, бүгінгі сабак сендерге ұнады ма?

Логопед:

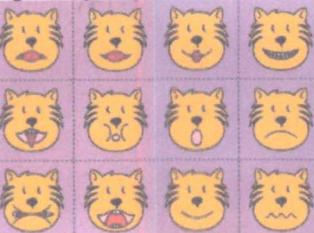
- Балалар, бүгінгі сабак сендерге ұнады ма?

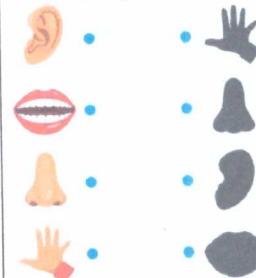
Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Караша 2024 жыл 2 апта

Сабактың мақсаты:

- «Дене мүшелері» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Көлемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (бийк-аласа, ұзын-қысқа);
- Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін қолдану дағдыларын қалыптастыру (ұзын – ұзынырақ, кіші – кішірек);

Күн тәртібінің кезендері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу « Құлімде күн, құлімде! Құлсін барлық бала шат! Берекелі бүгіндей Бейбіт болсын болашақ!» Осындай жақсы көңіл- күймен сабақмызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	Артикуляциялық жаттығулар: «Күрекше» - жалпақ тілді ауыз қуысынан шығарып, тәменгі ерінге салып, 10-15 секунд ұстап тұру керек. «Кесе» – ауыз кең ашиқ, жалпақ тілді жоғары тіске қарай көтеріп, 10-15 секунд ұстап тұру керек. Бірақ тіл тіске тимеуі керек. «Тәтті тосап» - жалпақ тілімен жоғары ерінді жалап, ауыз қуысынына тереңірек кіргізіп ұстай. 10-15 рет қайталау керек. «Сылақшы» - ауыз кең ашиқ, тілдің ұшымен қатты таңдайды сылау. Бағытын өзгерте отырып, 10-15 рет қайталау				
Тыныс алу жаттығулары	Тыныс алу жаттығулары: - жапырақты үрлеу.				

Негізгі кезең	<p>Балалар сендер білесіндер адамдардың бәрінде бас, дене, қол, аяқ бар. Қане, айнаға қарайықшы!</p> <p>Біз нені көріп тұрмыз?</p> <p>-Басымызды сипап, қол-аяғымызды көрсетейікші. (балалар өздерінің дене мүшелерін көрсетеді).</p> <p>-Біздің шашымыз, көзіміз бірдей ме?</p> <p>-Адамның дене мүшелерінің қайсысы көп, қайсысы біреу?</p> <ul style="list-style-type: none"> •Саусак, шаш, кірпік-көп, ал мұрын, ауыз, тіл - біреу. <p>Бет- әлпет</p> <p>Әрбір адамның бет-әлпеті бар. Бет бірнеше бөліктеге бөлінеді.</p> <p>Бет бөліктегі: шеке, көз, мұрын, жақ, ауыз. Беттің әрбірінің сезім мүшелері.</p> <p>Жарайсындар!</p> <p>1-тапсырма <i>Көріп қабылдауы мен көріп есте сақтауын дамытуға арналған тапсырма</i></p> <p>Әр қатардагы дене мүшелерін суреттің қарап, есте сақтап алыңдар. Олардың әр қатардагы көлеңкесін табыңдар</p> 	<p>-Балалар, Айгүл қуыршақ көнілсіз. Себебі: ол өзінің дене мүшелерін білмейді.</p> <p>-Балалар Айгүл қуыршаққа көмектесеміз бе?</p> <p>-Айгүл қуыршақ, сен мұнайма біздің балалар саған дене мүшелерін айтып беруге көмектеседі.</p> <p>Айгүл қуыршақ: - жарайды.</p> <p>-Балалар тақтада ілініп тұрган Айгүл қуыршаққа дене мүшелерінің суреттерін көрсетіп, аттарын атап айтайды:</p> <p>Бас, шаш, құлақ, мұрын, көз, ауыз, қол, саусактар, аяктар, табан.</p> <p>Балалар бізге дене мүшелеріміз не үшін керек екенін айтайды.</p> <p>Бас-ойлау үшін керек.</p> <p>Шаш-шашты біздер тараппен тараймыз.</p> <p>Құлақ- есту үшін керек.</p> <p>Мұрын-Иіс сезу үшін керек.</p> <p>Көз – көру үшін керек.</p> <p>Ауыз-сөйлеу үшін керек.</p> <p>Кол-заттарды ұсташа үшін керек.</p> <p>Саусактар-сипау үшін керек.</p> <p>Аяқтар-жүру үшін керек</p> <p>Табан – жерлерді басу үшін.</p> <p>Бас, шаш, құлақ, мұрын, көз, ауыз, қол, саусактар, аяктар, табан осылардың барлығы біздің дене мүшелеріміз.</p>
	<p>2-тапсырма Көлемі бойынша заттардың қасиеттерін белгілейтін сөздер (биік-аласа, ұзын-қысқа);</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ең қысқа, орташа, биік шыршаны көрсет. - Қай санырауқұлақ қай шыршаның астында өседі? - Қай көбелек қайсы г.лге қона тынын тап. - Ең биік гүлді көрсет. 	

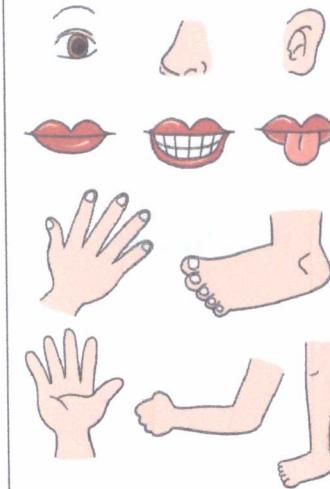

3-тапсырма «Гимнастика» жаттығуы. Жерде берілген белгі бойынша жүріп өту керек

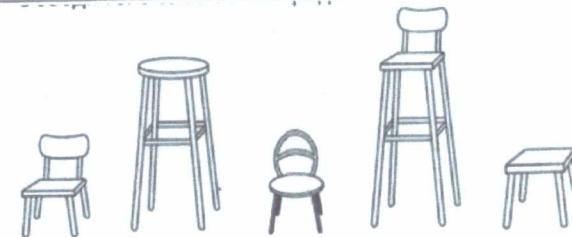

4-тапсырма

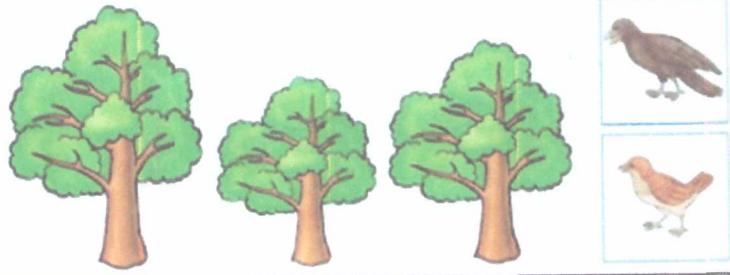
Карға ең биік ағашта өмір сүреді, а торғай – ен аласа ағашта өмір сүреді, қай күс қай ағашта өмір сүреді?

8-тапсырма Ұзын-кысқа, биік -аласа ұғымдарын менгеруге арналған тапсырмалар: Жансая бұлмедегі ұзын-кысқа заттарды ата (Жансая: карындаш ұзын -кысқа). Айdos сен ортаға шығып биік және аласа заттарды ата (Айdos: шкафтар биік -аласа)өте жақсы жарайсын.

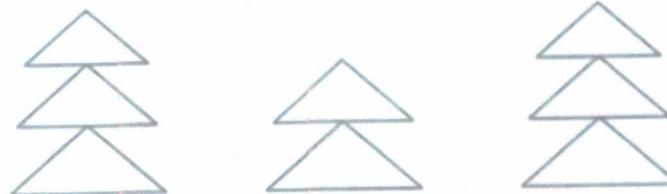

9-тапсырма Балалар, кәзір алдарыңа ленталар беремін, сол ленталарды ұзынын бір бөлек, қысқасын бір

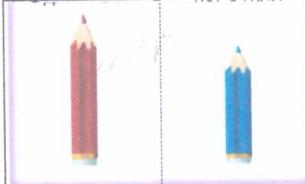

5-тапсырма

Әртүрлі биiktіктеғі шыршаларды боя. Қай шырша аласа?

-тапсырма Берілген суреттерді атаңдар. Қай қарындаи ұзын, қай қарындаи қысқа?

Балалар, яғни барлық заттар бірдей бола бермейді. Әр зат ұзындығына қарай, пішініне қарай әртүрлі болады екен.

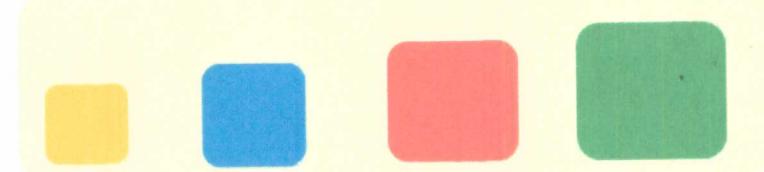
Суретте берілген заттардың түстері мен ұзындығын атаңдар

бөлектеп жинайсындар.

10-тапсырма Сын есімнің салыстырмалы шырай түрін көткесіп, екі конжықты салыстырындар.

Дауыспен жұмыс. «Аяқ, қол, саусақ» сөзін баяу, жай, қатты, өте қатты айт.

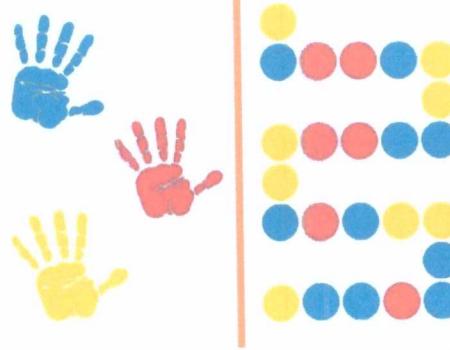
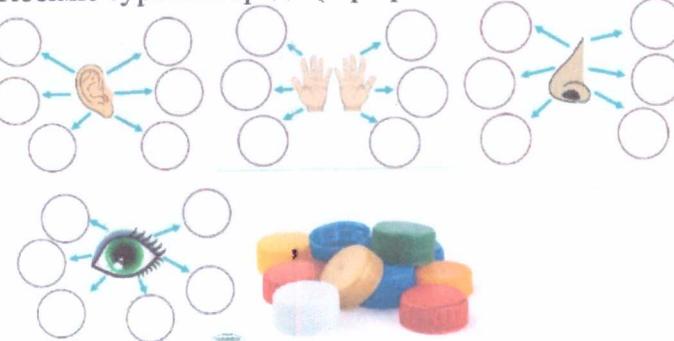

«О, У, И» дыбысын созып айт.

Саусақ жаттығуы.

Мақсаты: қол моторикасы мен тілдік қимылдың әрекеттесуін дамыту.

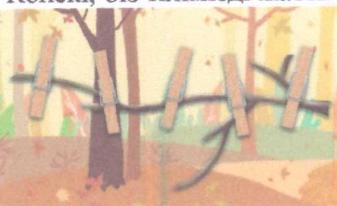
<p>Жасыл жабек бады - каска.</p> <p>Қызыл жабек бады - үйн</p> 	<p>Салыстырмалы шырай. Бір заттың сындық белгісін екінші затпен салыстырганда кем не артық екенін білдіретін шырайдың түрі: Ауырырақ, кішірек, жылылау.</p> <p>10-тапсырма екі автокөлікті салыстырындар.</p> 	 <p>«Дене мүшелерінің қызметі»</p> <p>Балалар, біз дене мүшелерімізден әлемді танимыз, көреміз сеземіз. Қазір біз дене мүшелеріміздің қызметін анықтайық.</p> <p>-Көзіміз суретті көреді. (бір крышкины шенберге қою)</p>
<p>Сабактың соны</p>		<p>Логопед: - Жарайсың! Сен барлық тапсырмаларды жақсы орындаудың!</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Караша 2024 жыл 3 апта

Сабактың мақсаты:

- «З» дыбысын күрделі сөйлемдерде дұрыс айтуға жаттықтыру;
- Дыбыстық талдау мен жинақтау дағдыларын дамыту
- «Ыдыстар» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту;
- Берілген лексикалық тақырыптағы сөздерді анық және түрлі интонациялық тәсілдерді қолдана отырып айтуға үйрету;
- Етістіктерді жалғаулармен қолдануды үйрету;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әңгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	Сәлемдесу Шаттық шенбері « Армысың ба, нұрлы күн! Армысың ба, Жер Ана! Аман- есен болайық! Бейбітшілік қалайық!» Осындай жақсы көніл- күймен сабағымызды бастайық!				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар -Кәнекі, біз тілімізді жаттықтырып алайық.</p> <p>«Тұтікше» жаттығуы. Орындалуы: пілдің тұмсығы секілді ерінді алға созып. 2-3 секунд ұстап тұру. «Күрек» жаттығуы Орындалуы: езу тартып күліп, тілдің жалпақ ұшын тәменгі ерінге салып қою. «Қамыр» жаттығуы Орындалуы: Ауыз сәл ашық, тілді бос қылып, алдыңғы ерінге салып, «пя-пя-пя» дыбыстарын айтып, тілді соғу. Тілді</p>				

	<p>дірілдетпей бос қылып, осы қалыпта 1-5 секунд ұстай.</p> <p>«Тәтті тосағ» жаттығуы Орындалуы: ауызды сәл ашып, жалпак тілдің алдыңғы шетімен жоғарыдан төменге қарай жалау.</p> <p>«Кесе» жаттығуы Орындалуы: ауызды кең ашып, тілді жалпак етіп, тілдің алдыңғы шеті мен бүйірлерін көтеріп, «кесе» жасау. Тілдің шеттері төмен түспей, жоғары көтерілген қалыпта тұруын қадағалау.</p> <p>«Санырауқұлақ» жаттығуы Орындалуы: жымиу, тістерді көрсету, ауызды сәл ашып, жалпак тілді таңдайға жapsырып, ауызды ашу (тіл-санырауқұлақтың басы, ал тілдің сінірі-санырауқұлақтың ағы болады).</p> <p>«Гармон» жаттығуы Орындалуы: жымиу, ауызды сәл ашып, тілді таңдаға жapsырып, тілді төмен түсірмей ауызды ашып жабу. Ерін жымиган қалыпта. Жаттығуды қайталағанда ауызды кенірек ашып, тілді жоғарыда ұзак ұқыт ұstaugа тырысу керек.</p>
Тыныс алу жаттығулары	<p>«Шам жағайық» тыныс алу жаттығуы Шарты: қолды түсіру. Ауаны ішке жинап, ерінді тұтікше етіп, шамды ұрлеу.</p>
Негізгі кезең	<p>• “Қайда жасырылған?” ойыны: ыдыстардың суреттерін бөлмеде жасырып, балалардан табуды сұрау.</p> <p>2. Қимылдық ойын: • “Ыдыстар би!”: балалар әр ыдысқа тән қимылдарды жасайды (шай құю, тамак жеу және т.б.). «З» дыбысын жай сөйлемдерде машиқтандыру.</p> <p>1. Ұйымдастыру кезеңі; Сұрап - жауап арқылы өткен тақырыпты еске түсіру. Қандай ыдыстарды білесіндер? «З» дыбысын күрделі сөйлемде дағдыландыру 2. “Бұл қандай сөз?” Мақсаты: Балалардың логикалық ойлау қабілетін және дыбысты ажырату қабілетін дамыту. Ойын барысы: 1. Логопед З дыбысы бар сөзді сипаттайты, балалар ол сөзді табуы керек. Мысал: • “Бұл – жылдың ең ыстық мезгілі.” (Жауабы: жаз)</p>

Аспаз қазанға қораздың етін пісірді.
Азаматтың бұзауы есейіп, мүйізі өсіп келеді.
Аспаз қазанға қораздың етін пісірді.
«Сөйлемді аяқта» ойыны

көйлегі қызыл түсті.

Қойдың баласын деп атایмыз.

Менін атам тағады.

ғарышқа ұшты.

«Суреттердің көмегімен сөйлем құра»

«Суретті құрастыр» ойны

Шарты: Таяқшаларды ұлті бойынша құрастыр.

Мысық

Пеш үстінде мысық отыр,
Екі көзін қысып отыр.
Тышқанды ол жегісі кеп,
Тісі оның қышып отыр.

- “Бұл сөзде бал арасы бізді шағады.” (Жауабы: біз)
  - 2. Табылған сөзбен сөйлем құрау.
- Мысал:
- “Жазда күн өте ыстық болады.”

3. “Сөйлемді толықтыр”

Мақсаты: Балалардың күрделі сөйлем құрау дағдыларын дамыту.

Тапсырма:

- Балалар берілген сөйлемдерді З дыбысы бар сөздермен толықтыруы керек.

Мысал:

1. Мен жазда ... (жағалауда демаламын).
2. Ара ұшып, бізге ... (бал береді).
3. Зебра жолдан ... (өтіп бара жатыр).

«З» дыбысын жай сөйлемдерде машиқтандыру.

Зәмзәгүл әже қозы, қораз, бұзауға жем берді.

Азат атаның сиырынан туған егіз бұзау уыз емді.

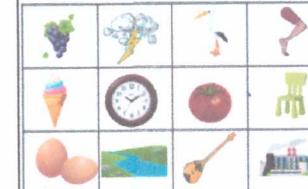
Құндызыда ойыншық қозы, зымыран, зырылдауық бар.

Күзде қарбыз, қызанак, қызылша пісіп, Занғар жинағы.

Тамыздың отызында құштардың ұстаздарына гүл сыйлайды

Зәуре – ұстаздың озат құшысы.

«Суреттердің көмегімен сөйлем құра»

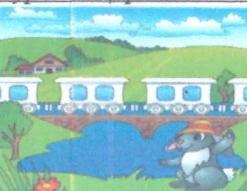
	 <p>Сәбіз Жер бетінше шашы бар, Жер астында басы бар.</p> <p>Әңгімеле</p> 	<p>5. “Суретпен жұмыс”</p> <p>Мақсаты: Балалардың елестету қабілеті мен сөздік қорын дамыту.</p> <p>Тапсырма:</p> <ol style="list-style-type: none"> Балаларға З дыбысы бар заттар бейнеленген суреттер (зебра, жаз, зергерлік бұйым, біз, жүзім) беріледі. Әр бала сурет бойынша сөйлем немесе қысқа әңгіме құрайды. <p>Мысал:</p> <ul style="list-style-type: none"> “Зебраның терісі ак-қара жолақты болады.” “Жаз мезгілінде жүзім писеді.” <p>6. “Жұмбақ шешейік”</p> <p>Мақсаты: Балалардың ойлау қабілетін дамыту және З дыбысын колдану.</p> <p>Жұмбақтар:</p> <ol style="list-style-type: none"> “Ара бар, біз бар, Бізден бал шығады.” (Жауабы: біз) “Жолақ-жолақ ак-қара, Өзі зебра атана.” (Жауабы: зебра) “Жазда өсіп, қысқа жетеді, Үйдің сәнін келтіреді.” (Жауабы: жүзім)
Сабактың соны	Логопед: - Балалар, бүгінгі сабак сендерге ұнады ма?	Логопед: - Балалар, бүгінгі сабак сендерге ұнады ма?

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Караша 2024 жыл 4 апта

Сабактың мақсаты:

- «Алыс-жақын» үстеге мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту;
- Бұындық талдау мен жинақтау дағдыларының алғышарттарын қалыптастыру;
- «Үй жануарлары» лексикалық тақырыбы бойынша сөздік қорын молайту
- Фонематикалық қабылдауды дамыту;
- Бір тыныста бөлмей айтуга үйрету;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет. Балалармен амандасу. Көніл-куйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешімен әнгімелесу, кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p>Сәлемдесу: Шенберге тұрып, амандасады.</p> <p>Фажайып сәт.</p> <p>-Балалар менің қолымдағы қорапта не бар екенін білесіндер ме?</p> <p>-Бірге тамашалайық.</p> <p>Кел балалар күлейік, Күлкіменен тілейік.</p> <p>Күлкі көніл ашады, Күліп өмір сүрейік.</p> <p>-Жарайды, бірге тамашалайық.</p> <p>-Балалар біз денеміздегі мушелердің аттарын білеміз бе? Қорапта адамның дене мушелері бар, екен. Құрастырайық.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p>Артикуляциялық жаттығулар орындау</p> <p>«Сылақшы» жаттығуы</p> <p>Ауыз сәл ашық, тілдің ұшымен таңдайды жалау. 10 - 15 рет қайталау.</p> <p>Сылақшы жараша. Көбір анықталып, Әлем бінде көп үйді. Қуаныштың сыйлайына!</p> <p>«Сағат» жаттығуы</p> <p>«Сағат» – тілді жіңішкеptіп ұстап онға, солға жайлап қозғау керек. Осылай санап отырып 15 - 20 рет қайталау керек.</p> <p>Сағат жаттығуы Сол жаға қозғау Алғаш жаға қозғау Сол жаға қозғау Сол жаға қозғау</p> <p>Тыныс алу жаттығуларын орындау</p>				

	<p>«Сүңгіштер жаттығуы» Балалар қолдарын 2 жакқа ұстап, ауызben дем алып, қолдарымен өздерін құшактап, отырып мұрынмен дем шығарады.(судың астына түскенді көрсетеді)</p> <p>«Кім жылдам» жаттығуы Балалар мұрынмен тыныс алып шарларды ауызben үрлейді. Ережеге сай демалып, шарды ең үлкен үрлеген бала женіске жетеді.</p> <p>«Жел гүлейді» жаттығуы Ауызды азырак ашып, у дыбысын бірқалыпты ұзак айту (ууууууу)</p>	
Негізгі кезең	<p>"Гажайып дорба" дидактикалық ойыны.</p> <p>(логопед балаларға сөмкеде қандай үй жануарының жасырының жатқанын анықтауга, оны атауга және сөмкеден шыгаруга кеңес береді)</p> <p>-Қаранышты, қандай керемет дорба. Онда бізге келетін қонактар жасырылды.</p> <p>(балалар үй жануарларының көлемді фигуналарын сезінеді, оларды атайды және үстелге қояды)</p> <p>Л: Олар қандай жануарлар?</p> <p>Балалар: бұл үй жануарлары.</p> <p>Л.: Неліктен оларды үй жануарлары деп атайды?</p> <p>Балалар: олар адамның жанында тұрады. Адам оларға қамқорлық жасайды, оларға үй салады және тамақ береді.</p> <p>I. «Алыс-жақын» үстеге мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту</p> <p>1-тапсырма <i>Мына суретті түрлі түсті қарындашпен бояңдар. Неге тіл кішкентай, тышқан үлкен болып тұрғанын түсіндіріп беріңдер</i></p> <p>2-тапсырма <i>Суретке қарап «алыс-жақын» үстеге мәндерін қолданып әңгіме құрастырыңдар</i></p> 	<p>Бұгін біз тағы да үй жануарлары туралы сөйлесетін боламыз, жаңа ойындар ойнаймыз, қызықты тапсырмаларды орындаімyz. Қандай үй жануарларын білесіндер, еске түсірейік.</p> <p>I. «Алыс-жақын» үстеге мәндерін ажырату және қолдану дағдыларын дамыту</p> <p>1-тапсырма <i>Мына суретті түрлі түсті қарындашпен бояңдар. Неге тіл кішкентай, тышқан үлкен болып тұрғанын түсіндіріп беріңдер</i></p> <p>2-тапсырма <i>Суретке қарап «алыс-жақын» үстеге мәндерін қолданып әңгіме құрастырыңдар</i></p> <p>Сергіту сәті</p>

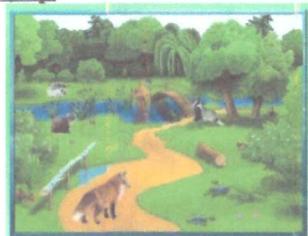
1-тапсырма

Суретке қарап «алыс-жақын» үстөу мәндерін қолданып, әңгімелендер

2-тапсырма

Суретке қарап көпірге нелер жақын, нелер алыс тұрғанын айтып беріндер

«Үй жануарларының саяхаты»

Бұл ойын «алыс» және «жақын» үстөулөрінің мәнін түсіндіруге арналған. Балаларға үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары беріледі.

- Балаларға әртүрлі үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары беріледі (мысалы, мысық, ит, ешкі, қой, жылқы және т.б.).

- Әр балаға бір жануар беріледі.

- Логопед мынадай сұрақтар кояды:

- «Бұл мысық алыс па, әлде жақын ба?»

- «Ит қалай жүреді: бізге жақын жерде ме, әлде алыс жерде ме?»

- «Жылқының мінгені алысқа кетіп бара ма?»

- Балалар өз жануарын алып, «алыс» және «жақын» ұғымдарын қолдана отырып, өздері сипаттап береді.

«Үй жануарларының жолы»

- Балалар кен бөлмеде немесе ашық аланда жүріп, үй жануарларын ойнайды.

- логопед әртүрлі командалар береді:

- «Ит жақын келсін!»

- «Мысық алышта жур!»

- «Тауық алысқа кетіп бара жатыр!»

- «Ешкі жақын жерде, ойнауга кел!»

- Балалар тапсырмаларды орындап, қозгалады, яғни үй жануарының

Серліғ жаңалықтар

Бірдей, науқабыл
Алғандағы ұлғайыл
Жүгегінде, шоғарыл
Алғанда үзіншіл деңгелін
Сорғалғандағы әмбасы
Ежелгінде жаңалық
Гүлдік, шашарлық
Гүлдік, шашарлық
Гүлдік, шашарлық
Гүлдік, шашарлық
Орнаменде пейдаланының

3. «Үй жануарларының саяхат картасы»

Бұл ойын балаларға үй жануарлары мен үстөулөрді байланыстырып, оларды картада табуга мүмкіндік береді.

- Балаларға карталар беріледі, онда үй жануарларының белгілі бір жерлерде орналасуы көрсетілген (мысалы, ферма немесе ауланың картасы).

- Әр бала кезекпен картадан бір үй жануарының орнын табады және онымен байланысты үстөулөрді айтады:

- «Бұл мысық ете жақын жерде жүр!»

- «Жылқы алыс жерде тұр, ол үлкен даладан келеді!»

- Балалар картаны пайдаланып, әр үй жануарының орналасқан жеріне карай «алыс» және «жақын» үстөулөрін қолданады.

. «Үй жануарларының жүгірісі»

Бұл ойын балаларға үстөулөрді қызықты әрі динамикалық түрде менгеруге көмектеседі.

- Балалар бірнеше топқа бөлінеді, әр топқа үй жануары беріледі (мысалы, ешкі, ит, мысық, түйе).

- Әр топтың мүшелері өз жануарларының қозғалысын көрсетеді, бірақ оларды «алыс» және «жақын» деген үстөулөрмен байланыстыру керек.

- «Ит жақын жерде жүгіреді!»

- «Ешкі алысқа секіріп барады!»

- «Мысық жақын жерден өтеді!»

- Балалар қозғалыстарын орындау арқылы үстөулөрді дұрыс қолдануға үрненеді.

«Кім қайда?»

Бұл ойын балалардың «алыс» және «жақын» үстөулөрін тыңдап, әрекет ету дағдыларын дамытуға көмектеседі.

- Балаларға түрлі үй жануарларының суреттері немесе ойыншықтары беріледі.

- Логопед:

- «Мысық жақын жерде отыр!»

- «Жылқы алыс жерден келеді!»

- «Тауық ете жақын жерде, корада жүр!»

- Балалар осы үй жануарларының орнын тауып, үстөулөрді дұрыс қолданады. Әр дұрыс жауабын тыңдап, балалар өз кимылдарын

	<p>қозғалысына сәйкес жақын немесе алыс болатынын көрсетеді.</p>	<p>жасайды. «Үй жануарлары» жаттығуы. Тапсырманы орында.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Үй жануарларын ата. 2. Олар қалай дыбыстайды. 3. Олардың көлемін айт. 4. Оларға қалай күтім жасайсың? <p>The image shows four cards, each featuring a different animal in a colored frame (orange, yellow, purple, and blue) with four corresponding objects below it. The first card (orange) has a puppy and four small items: a banana, an apple, a pencil, and a pen. The second card (yellow) has a tiger cub and four small items: a banana, an apple, a pencil, and a pen. The third card (purple) has a cow and four small items: a banana, an apple, a pencil, and a pen. The fourth card (blue) has a hen and four small items: a banana, an apple, a pencil, and a pen.</p>
Сабактың соңы	<p>-жарайсындар балалар! - бүтінгі сабак ұнады ма?</p>	<p>жарайсындар балалар! - бүтінгі сабак ұнады ма?</p>

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Желтоқсан 2024 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Қоңіл-қүйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге көңес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<i>Амандасу</i> -Сәлеметсіңдер ме, балалар?! Кел, балалар, күлейік, Күлкіменен түлейік. Қабақ түйген не керек? Көңілді боп жүрейік.				
Артикуляциялық жаттығулар	<i>Акуленок артикуляциялық гимнастика.</i> Логопед «Акула» ұлғасын дайындалап, оның көмегімен артикуляциялық гимнастика балалармен бірге жасайды.				
Тыныс алу жаттығулар	<i>Кағаз кемелермен тыныс алушы дамыту жаттығуы.</i> Қажет: су құйылған тазик, 2-3 қағаз қайық. Логопед балаға бірге қайталашын сұрайды. Қызықтыра ойнату арқылы: кім бір жағалаудан екінші жағалауға тез жетеді деп. ауа ағысының күшін жаттықтырады.				
Негізгі кезең	<i>Су асты әлемімен таныстыру</i> <i>«Жабыстырғышпен ойын»</i> Қажет: теңіз суреті бар плакат, жабыстырғышы бар судағы тұрғындар (акула, дельфин, сегізаяқ, кит, медузалар, тасбака, краб, теңіз жылқысы, теңіз жулдызы		<i>Ойын: «Tan»</i> Мақсаты: Мәлдір контейнермен логика мен ойлауды дамытуға арналған ойын. Қажет: қакпағы жоқ мәлдір контейнер, мәлдір стакан, көліктің теңіз түрі бейнеленген лото алаңы: кеме, қайық, су		

және түрлі-түсті балықтар).

Мақсаты: Баланың енжар сөздік қорын қалыптастыру, сонымен қатар тапсырманы орындау барысында «Бұл» деген сөзben жұмыс жасау.

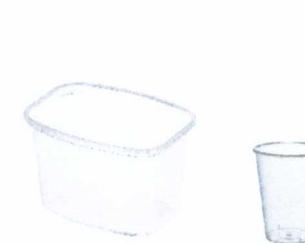
Шарты: Логопед балаға плакатта теңізді көрсетеді және осы атауды бірнеше рет қайталап айтады. Теңіздін - суы көп екенін түсіндіреді, онда әртүрлі балықтар жүзеді. Одан кейін 1 теңіз түрғынын алып, плакатқа бекітуде сұрайды. Мысалы, "Бұл кит, кит, ол суда тұрады. Китті қой. Буль "және т.б. Бала теңіз түрғындарын плакатқа жапсырғанда, логопед бірге «буль-буль» деп айтады.

Ойын: «Стакандар»

Мақсаты: Теңіз мекендеушілерінің фигуralарын және сортерін пайдалануға, ұсақ моториканы дамытуға арналған ойын.

Шарты: Логопед баладан барлық теңіз түрғындары үшін мұнараны салуға көмектесуін сұрайды: түбін бірінші стаканның үстіне қойып, сосын онын үстіне теңіз мекендеушісі бар фигураны қояды, келесі стаканмен жауып, басқа теңіз мекендеушісін қояды. Логопед баладан 1 стаканды алып, "БҰЛ" сөзін пайдалана отырып, онда кім тұратынын анықтауды сұрайды: Стаканды шешіп ал, онда кім тұрады? Бұл кит! Жарысың! Бұл балық, бұл жұлдыз. Логопед мүсіндерді балаға тапсырманы орындағаннан кейін қарауга береді.

асты қайығы, теплоход, су + көк түсті бояу.

Шарты: Алдымен логопед контейнерге су құяды (1/3 толтырады), су көгілдір түске айналуы үшін бояу қосады. Негізін A4 парағында 4 суреті бар және осындағы суреттері бар 4 дана лото дайындауды (суреттерді банкілердің әдеттегі қакпақтарына бекітуге болады, ен бастысы лото ірі және келемді болуы керек). Логопед балаға лоттағы суретті көрсетеді, ол не екенін айтады, содан кейін «Тап» деп сұрайды. Бала стаканды контейнерге салады және стаканның түбін контейнердің түбі бойынша өткізе отырып, қажетті бейнені іздейді. Тапқан кезде "Таптың ба? Иә!". Егер бала тапсырманы орындаған болса, қакпақты немесе лотоны аударады. Соңына дейін ойнайды.

Ойын: «Буындар»

Мақсаты: Буындарды шақыруға арналған карточкаларымен ойын (М, Б, П, Н, Д, Т) + «Дәлде» етістігін дамыту.

Қажет: Суы бар шелек, түрлі-түсті тастар және құрамына жоғарыда көрсетілген дауыссыздар кіретін буындары бар бүркеме карточкалар қажет болады.

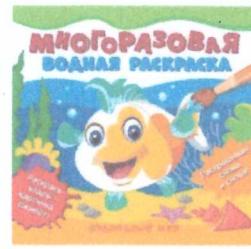
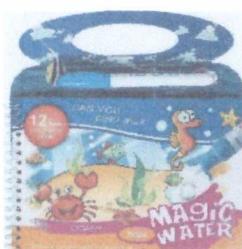
Шарты: Логопед буындарды айтады, бала логопедтен кейін айтса, тасты беріп, суға «Дәлде» деген сөзben лактыруды сұрайды.

Ма-ма-ма - балықты жерге лактырма; Ба ба ба -балық салынған арба; Не не не- суда жатыр ине; Да-да-да- балық сұық суда.

Ойын: Су бояуымен «Тауып ал және көрсет»+ «Жұзу»

Шарты: Логопед «Теніз мекендеушілері» тақырыбы бойынша маркерлі көп рет қолданылатын су бояуын дайындайды. Балаларға логопед кімді табу және безендіру керектігін айтады, бала есту арқылы анықтайды, қажетті кейіпкерді іздейді және оны су таңбалауымен безендіреді, бұл ретте «жұзу» деген сөз қосылады. Мысалы: "Дельфинді табу. Жақсы, дельфин қайда? Мына жерде. Боя. Ол не істеп жатыр? Жұзіп жатыр ". Одан әрі келесі теңіз мекендеушісін табуды сұрайды. Сұрақ қоя отырып, баланың жауабын иіндетті түрде күтеді.

Құммен және лотомен көңіл болуді дамыту ойыны.

Мақсаты: Ойын ұсақ моторика, сөйлеу және назар аударуды дамытады.

Қажет: теңіз түрғындары бейнеленген лото, құм, щетка.

Ойын: «Түстер»

Мөлдір папкасы және түймелері бар ұсақ моториканы дамытуға арналған ойын.

Қажет: zip түймесі бар мөлдір папка, түрлі-түсті түймелер (3 кызыл, көк, сары және жасыл) 4 түрлі-түсті балықтар бейнеленген альбомдық парап (кызыл, сары, жасыл және көк), осындай ренктегі 4 шелектер бейнеленген альбомдық парап қажет.

Бірінші ойын шарты: Логопед балықтар суреті салынған альбомдық паракты үстелге қояды. Папкаға түймелер салып, біраз су қойып, тығыз жауып қояды. Папканы қағаз бетіне қойып, балықтарды балалармен бірге тамақтандырады.

Шарты: Логопед лото негізін табакқа салады, үстінгі жағына құм себеді. Лото фишкаларын үстелге, сәл жоғары орналастырады (6 дана қажет). Щетканың көмегімен бала суретті табады, бейнеленген теңіз кейіпкерінің атын атайды. Логопед балаға табылған теңіз мекендеушілерінің бірінші буынын айту арқылы көмектеседі. Мысалы: де дельфин, а- акууула, кра кра краб, жұ-жұлдыз, ба-балық.

Ойын: «Кім жоқ?»

Шарты: Логопед баланың алдына теңіз тұрғындары бар 3 фигураны қояды, әрқайсысын дыбыстыайды, есте сақтағанын сұрайды, содан кейін бір фигураны жасырады (бала көзін жауып қояды). Қандай фигура жоқ екенін атауын сұрайды, бұл ретте «жоқ... де дельфин, осьминог туралы емес, акула акулы туралы жоқ» деп айтамыз.

Су және стакандармен нейропсихологиялық жастығы.

Қажет: 6 пластикалық стакан (2 қызыл, 2 көк, 2 сары).

Шарты: Логопед стакандарды бір қатарға қойып, суды шеткі екі стаканға құяды (он жақтан 1 және сол жақтан 1). Көрші стакандарға бір мезгілде 2 қолмен су құя отырып баланы қызықтырады. Оргасына жеткенде кері қайта жасайды. Жаттығу барысында балаға «Күй- буль буль

«Қызыл балықты сары азықпен, көк балықты жасыл азықпен тамақтандыр». Тапсырма есту-сөйлеу жадын дамытады. Бала тамақтандырып жатқанда логопед «Же, же» деп айтады. Екінші ойында логопед тамақты шелектер бойынша сұрыптауды сұрайды (қызыл түймелерді қызыл шелекке дейін, көк-көкке және т.б. саусақпен жүргізеді), «Осында» деп айта отырып. Ойын баланы тәртіпке үретуге көмектеседі және шыдамдылықты дамытады.

Ойын: «Магнитті балық аулау»

Мақсаты: Ұсақ моториканы дамыту «Аулау», «Тарту» етістіктері, «Жоқ» сөздерін дамыту.

Шарты: Логопед алдымен балықтың атауын айтып, баланы балық аулауға шақырады. Баланың қолына кармак беріп, "Қарман ал, қарман ат, қармадың ба? Иә! Таааарт ". Бірнеше рет қайталағанда, бала осы сөздердің қалай айтылғанын есте сақтайды және логопедпен сұхбаттасуға тырысады. Балықты ұстаған кезде оны шелекке немесе орнына салады. Логопед ойын барысында баладан «Не істедің?» деп сұрайды.

Мысалы: "Балық аула, аула, не істедін? Аулаймын, аулаймын немесе ұстаймын, енді не істеп жатырсын? Тартып!

Карточкалармен жұмыс.

Мақсаты: М, Б, П, Н, Д, Т (материалды бекіту).

Қажет: балықпен қоректендіретін мысықтың бетінің үлгісі және түрлі балықтардың фигуralары.

Шарты: Өткен материалдан жасалған 10-га жуық карточканы пайдаланамыз. Логопед әрбір буынды айта отырып балаға балық түріндегі 1 фигураны береді және мысықты тамақтандыруды сұрайды.

	<p>буль, құй- буль буль» деген дыбысты айта отырады.</p> 	
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> - «буль» дыбысын бейнелеу - «бұл» деген белгі алмастырумен жұмыс - Бұындарды шақырумен жұмыс істей (ерте онтогенезбен келіскен) - Жарайсың балақай! 	<ul style="list-style-type: none"> - Баланың бірінші буынды пайдалана отырып, теңіз мекендеушісін атауга тырысуы (бояумен жұмыс істей барысында) - Баланы мадақтау: - Жарайсың балақай!

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Желтоқсан 2024 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p><i>Шаттық шеңбер «Сүйікті бала-бақшам»</i></p> <p>Бала, бала, баламыз, Бақшамызға барамыз. Күні бойы қызыққа Батамыз да қаламыз! -Сәлеметсіндер ме, балалар??!</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	<p><i>Артикуляциялық гимнастика "Көлік".</i></p> <p>Шарты: Гараждың есігі ашылып, көлік шығады. Ауды 3-5 секундқа ашып, ауызды баяу жабу .</p> <p>Шарты: Көлік жымиды - оның артқы жағы жуылған! Ернімізді "Күлімсіреп" созамыз, барлық тістерді көрсетеміз. Осы қалыпты 3-5 секунд ұстап тұрамыз.</p> 		<p><i>Артикуляциялық гимнастика "Көлік".</i></p> <p>Шарты: Көліктің құбыр бар. Ол өте ұзын! Ернімізді құбыр түрінде алға қарай созып, 3-5 секунд ұстап тұру.</p> <p>Шарты: Бұл жақсы тамақ ішкен көлік. Бензинге толы цистерна. Бетімізді үрлеп, ауаны ауыз қуысының ішінде 3-5 секунд ұстап тұру.</p> 		

Тыныс алу жаттығулар	<p>Тыныс алу жаттығуы: «Қағаз ұшақ»</p> <p>Шарты: Балалар логопед берген 4-5 қағаз ұшагын дайындаپ, жоғары дем алып, төмен қарай дем шығарады. Ұшак қонған кезде "У" дыбысын шығарады.</p>
Негізгі кезең	<p>Ойын: "Басқатырғыш - көлік" (мінеді, ұшады, жүзеді)</p> <p>Мақсаты: Ұсақ моториканы дамытады.</p> <p>Шарты: Логопед баланы көлік құралдарының түрлерімен таныстырады, балаға қандай көлікпен жүретінін/жүзетінін/ұшатынын түсіндіреді. Барлық басқатырғышты шығарап, қорапқа бөлек салады. Логопед 1 бөлікті алып, балаға көрсетіп, "Бұл көлік". Машина жолда келе жатыр. Мінеді, би би. Көлік қалай жүреді? Би би. Көлікті тапшы, осында қой және т.б сол сияқты көлік түрлерімен таныстырып, баланың жауабын күтеді.</p> <p>Нұсқаулық бойынша жұмыс</p> <p>"Бұл..." → "Заттың атауы+ етістік" → "кайда барады" → "қалай жүреді (ономатопея)" → "затты табыныз+ мұнда/ мұнда". Тапсырманы орындау барысында баланы көлік түрлерімен, олардың әрекетімен және мүмкін болатын орынмен таныстыру.</p> <p>Рөлдік ойын "Жөндеу шеберханасы" (қағу, айналдыру,</p> <p>Ойын: "Көлік" басқатырғыштар.</p> <p>Мақсаты: баланы суреттерді басқатырғыштармен шынайы бейнелермен байланыстыруға үрнету.</p> <p>Қажет: Тақырып бойынша Доман карталары "Көлік", "Көлік құралдары" басқатырғыштары (әр сабак үшін ойын нұсқаулығын аудиостырған жөн), екі жақты жабысқақ таспа.</p> <p>Шарты: Логопед есікке алғашкы 4 картаны жабыстырады. Орындыққа қатар 4 басқатырғыш сурет береді. Баладан карточкадан белгілі бір көлік түрін табуды сұрайды, содан кейін оны алып тастап, сол көлікті табуды сұрайды. Логопед қайда бара жатқанын/жүзетінін/ұшатынын сұрайды. Мысалы, "кемені тап. Мұнда. Мынау не? Бұл кеме. Ол не істейді? Жүзеді. Ал қайда жүзеді? Суда, тенізде. Содан кейін кеме бар ма? Тапшы. Міне, жарайсын. Кемені қайда қою керек? Міне, ақылды бала".</p> <p>Рөлдік ойын "Такси"</p> <p>Қажет: Айналмалы рулі бар үлкен толокар машина және 4-5 фигурадан тұратын жануарларды тасымалдау үшін ашылатын Магистраль, жануарлар және 1 телефон.</p>

жөндеу).

Қажет: Улкен көлік ашылатын есіктермен, магистральмен, сорғышпен және құралдармен (бұрағыш, балға, кілт, бұрғы).

Шарты: Логопед баланы өзіне қарама-қарсы қойып, көлікті көрсетеді және "енді біз көлікті жөндейміз, көліктен сұра кел, бері кел. Қайда келеді? Мында-иә, осында". Жөндеу жұмыстары процесі. "Бұл бұрағыш, бұра, Балапан, сен қалай айналдырасың? Чик чик, сен не істеп жатырсың? Айналдырдым. Содан кейін балғаны көрсетіп, "тук тук тук" деп айтамыз. Процесінде ойындар етістіктерді бірнеше рет қайталайды-әрекеттер, белсенді әрекеттің арқасында бала сөздерді және олар нені білдіреді, қайталауга тырысады.

Ойын: "Бип бип болжа".

Мақсаты: Логика мен ойлауды дамыту.

Қажет: Жабыстырғышы бар киізден жасалған планшет, қалтадағы ламинатталған беттер, онда әр бетте әртүрлі көліктер мен жануарлар жасырылады, сонымен катар ойыншық түрлі-түсті машиналар мен жануарлардың фигуralары.

Тапсырма: Логопед "Бип бип болжа" әнінің сөздерін интернет арқылы тындалады. Көліктің артына жануардың фигурасын жасырып, содан кейін бала болжаған кезде оны көрсетіп, береді.

Мысалы: "Қызыл көлік келе жатыр, ал көліктे жолаушы.

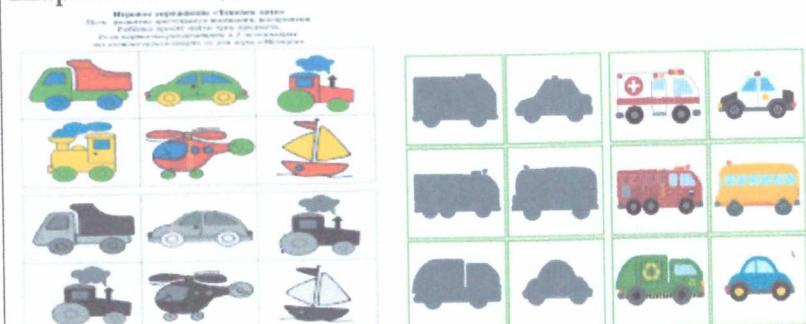

Тапсырма: бала рульге отырады, логопед телефон беріп, әрекеттерді айтады: "Ой, қарашы, телефон шырылдайды. Але, але, кім конырау шалады? Мысық. Біз қайда барамыз? Ас үйе? Жарайды. Мысықты алып кел. Рульді бұраныз". Телефоны бар ойыншықты сал магистральды және қажетті нүктеге апар (әр уақытта жана бөлме: ас үй, жуынатын бөлме, жатын бөлме, кіреберіс және т.б.). Ойын барысында бірнеше рет логопед қайталап айтады, балалардың есінде қалатындаи. Мысалы, "телефон шырылдайды, але, але. Жарайсың. Кім конырау шалды? (фигураны көрсетеді). Иә, бұл ит. Қайда бара жатқанымызды сұрашы, қайда бара жатырмыз, қай-да-иә, қай-да-иә? Сен не істеп жатырсың? Бала үшін он/сол логопед балаға толокарды басқаруға көмектеседі және айтады "ас үй сол жақта, солға бұрыл. Жатын бөлме он жақта, онға, Онға бұрыл, жарайсың!"

Дидактикалық ойын: «Көлеңке лото».

Мақсаты: Көрнекі зейін мен қабылдауды дамыту.

Шарты: Логопед балаға 3аттың көлеңкесін табуды ұсынады.

Тапсырма: «Көлікті тап»

Мақсаты: балалардың көлік және жол қозғалысы ережелері туралы түсінігін, ойлау, зейін процестерін белсендіру, тапқырлықты, ойлау жылдамдығын және сөйлеу белсенділігін дамыту.

Қызыл көлікте кім журеді, сен оны көріп айт.

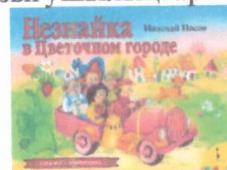
Бип бип, болжаймыз, әйнекті түсір.

Бип бип, болжаймыз, әйнекті түсір.

"Гүл қаласындағы данно" ертегісін оқу.

Сабақ аяқталғаннан кейін логопед ертегіні оқып, көлікті тауып, ол не істейді және қайда барады. Оку арқылы өткен тақырыпты бекітеді, пассивті және белсенді сөздік қорын кеңейтіп, қызығушылықтарын арттырады.

Тапсырма: «Жүргізуі мамандығы»

Максаты: көлік жүргізуге байланысты мамандықтармен таныстырады. Логопед белгілі бір мамандық иелерінің суреттерін және сәйкес көлік құралдарын бөлек дайындауды. Мысалы, дәрігер – жедел жәрдем, ұшқыш – ұшак, жүргізуші – жүк көлігі және т.б.

Шарты: Логопед мамандықты атайды, балалар осы адамның бейнесін табады, оған дұрыс көлік тандайды.

Корытындылау

- Етістіктер: мінеді, ұшады, жүзеді
- Көлік құралдарының атаулары туралы білді.

Дидактикалық ойын: «Төртінші артық»

Максаты: Баланың ойлау, есте сактау қабілеттерін дамыту.

Дидактикалық ойын: «Жартысын тап»

Максаты: Баланың ойлау қабілетін дамыту.

Шарты: Логопед баланың алдына қынды суреттер береді, балалар ойдана отыра құрастырулары қажет.

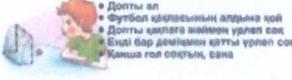
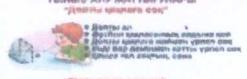

- Көліктердің көлеңкесін табуды білді.
- Жарайсындар балалар!

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Желтоқсан 2024 жыл 3 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызыгушылығын ояту	Шаттық шеңбер «Шын жүректен» Ән салуға барамыз, (шеңбер бойлай жүреді) Досымызды табамыз. (тоқтайды) Сәлемет пе! Міне мен! (қолдарын екі жаққа сермейді) Доспын енді сенімен! (көршілерімен қол алысады)				
Артикуляциялық жаттығулар	«Инеше» - ауызды кен ашық. Тілді жінішкеертіп, ауыздан шығарып 10-15 секунд ұстап тұру керек. Инеше - ингличка «Тәтті бал» - жалпақ тілді шағарып жоғары ерінді жалап, тілді ауыз күсына теренірек кіргізіп ұстau. тәтті бал - ақсусное выражение		«Тұтікше» - тілді жалпақ ете ауыз күсында шығарып, тілдің бүйір жақтарын көтеретін тұтікшеге үрлеу. Жаттығуды жайлап жасау керек. тұтікше - дудочкa		
Тыныс алу жаттығулар	Тыныс алу жаттығулары “Долты қақлаға соқ” • Долты ал • Футбол қақпасының алдынға хой • Долты қақлаға жиімнен үрлен соқ • Еңде баға деңгемен қатты үрлен соқ Кашаға соқсаңын, бана “Жапырақты үшін” • Терек тыныс алып, аузынан дам шығару аралығы жаңынан үрлен, үшін		Тыныс алу жаттығулары “Долты қақлаға соқ” • Долты ал • Футбол қақпасының алдынға хой • Долты қақлаға жиімнен үрлен соқ • Еңде баға деңгемен қатты үрлен соқ Кашаға соқсаңын, бана “Жапырақты үшін” • Терек тыныс алып, аузынан дам шығару аралығы жаңынан үрлен, үшін “Көрдің үрлен” • Көрдің үрлен жаңа үрлен		
Негізгі кезең	«Жаз және қыс» мезгілімен таныстыру. Қажет: жаз және қыс бейнеленген 2 карточка, музыкалық		«Күз және көктем» мезгілімен таныстыру. Қажет: көктем мен күз мезгілдері бейнеленген ірі көлемдегі		

дұбыстар (жел, боран, аяқ астындағы қардың қырылдауы, жана жылдық ән, теніз дұбысы, жәндіктердің дұбысы, құстардың әні).

Шарты: Логопед алдымен балага жылдың алғашқы мезгілін, жазды көрсетіп, оның негізгі ерекшеліктерін айтады: жазда ыстық, өйткені күн сәулеленеді. Жазда құстар ән айтады, көптеген жәндіктер, көбелектер, жасыл жапырақтар, ағаштарда жемістер, жиเดктер өседі, ал бакшада дәмді көкөністер көп. Жазда барлық балалар өзенде шомылғанды ұнатады, өзеннің сұзы жылы.

Содан кейін қысқы суретті көрсетіп, айтады: ал бұл қыс, сүүқ болады, жел үрленеді, кар жауады, жолда тайғақ мұз болады. Құстар онтүстікке ұшады, ағаштарда жапырақтар жок, тек қарға. Балалар қыста шана, шанғы, коньки тебеді. Қыста барлығы Жаңа жыл мерекесін күтеді, шыршаны ойыншықтармен безендіреді, би билейді, жана жылдық әндер шырқайды.

Жылдың алғашқы екі мезгілі туралы әңгімелегеннен кейін дұбыстарды қосып, мұқият тыңдатып, сұракқа жауап

2 карточка, дұбыстар (құстардың ән салуы, бұлак, жәндіктердің дұбыстары, жаңбыр, наизағай, құрғақ жапырақтарда серуендеу).

«Жарты пазл» логика мен ойлауды дамытуға арналған ойын.

Қажет: жарты пазл санырауқұлак, қолшатыр, бұлт, көлшік, құс, күн, гүл, қағаз кеме.

Шарты: Алдымен логопед алғашқы 4 пазлды араластырылған күйінде, бір жартысын баланы алдына қояды. Мұны атауды сұрайды, содан кейін «Жұпты тап» деп айтады, содан кейін баланың тапсырманы қалай орындағанын қадағалайды. Толыққанды сурет жинап, жылдың қай уақытына қатысты екенін сұрайды. Мысалы, Не шықты? Санырауқұлак. Ал санырауқұлакты қашан жинайды? Күзде ме, көктемде ме? Күүүзде. Жарайсың! Ал мынау не? Құс. Құстар онтүстіктен қашан ұшып келеді? Күзде ме, көктемде ме? Көктемде. Жарайсың!

Ойын: «Кірпі және күн»

Мақсаты: қысқыштармен ұсақ моториканы дамыту.

Қажет: 2 «күн» және «Кірпі» үлгілері, сондай-ақ 6-8 дана сары түсті және 6 дана түрлі түсті (қызыл сары, қызыл, ақ, жасыл, коңыр немесе сары) жапырақтар, алма және санырауқұлактар (қызыл сары, жасыл жапырақ, ақ санырауқұлак және алма).

беруін сұрайды, бұл не? Дұрыс жауап бергеннен кейін, дыбыстың қай уақытқа жататынын анықтау керек.

Мысалы, "Тындаңыз, бұл не? Иә, бұл жел, ал қатты сұық жел соғатын, жазда ма, қыста ма? Қыста, иә, жақсы. Енді бұл не екенін тындаңыз..."

Тапсырма: "Жыл мезгілдері".

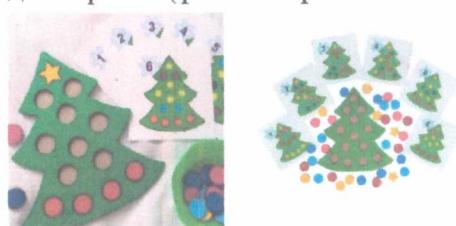
Мақсаты: Ұсақ моториканы, логиканы және жадыны дамыту.

Қажет: Жапсырмалары бар ағаш сұрыптағыш немесе «Жыл мезгілдері» тақырыбы бойынша қолданылатын жапсырма бар плакат.

"Мозаика. Шыриша "

Кілемшеге барып, шыршаны мозаикамен жинап ойнатады. Логопед түрлі-түсті мозаиканың бөлшектерін қойып, балаға шыршаны киіндіруді ұсынады, толық еркіндік береміз (ұлғісіз жұмыс істейміз).

«Қыстай» ертегесі

Логопед ертегінің сюжетін айтып, мүмкіндігінше әрбір кейіпкерді белгілеп, айтылатын жыл мезгіліне баса назар аударып (басында жаз болды... содан кейін қыс келді, қыс үйін салуды шештік). «Қыс» деген сөзді айта отырып, тоқтап, оның не білдіретінін түсіндіреді.

Шарты: Логопед балага «Күн» және «Кірпі» апликациясын орындауды ұсынады. Түстерді дауыстап атай отырып, қысқыштарды бекітеді. Сонында осы суреттерді жылдың қай уақытына жатқызуға болатынын анықтайды.

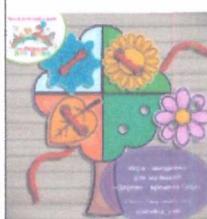
«Ұсқынсыз үйрек» ертегесін оқу

Жылдың ауысатын мезгілдеріне баса назар аудара отырып, ертегіні айтып, ойнаймыз. Бұл шығармада жылдың барлық 4 мезгілі сипатталған.

«Жыл мезгілдері» тақырыбы бойынша іріктеу ойыны.

Шарты: Логопед баланың алдына ағаш-негіз қойып, жыл мезгілін атауды сұрайды, содан кейін қажетті бөлшектерді тандап, үлгіні безендіруді сұрайды. Мысалы, "Жылдың осы мезгілінде ыстық, күн жарқырайды, көбелектер ұшады, өзенде шомылуға болады... біз өзенде шомылғанда? Жылдың қай мезгілі? Қыс па, жаз па? Жаз кайда екенін тапшы..."

Тапсырма: «Гүлдер букеті»

Мақсаты: Пластилинді пайдалана отырып ұсақ моториканы дамыту.

Қажет: ваза бейнеленген А4 альбомдық парагы, сондай-ақ 5 ренкті пластилин (сары-гүл ортасы, қызыл, көк, қызғылт-сары жапырақтар, жасыл сабактар мен жапырақтар).

Жабыстыргышпен жұмбақ: «Сәлеметсін бе, жаз!»
 Қажет: жұмбақтар жазылған кітап, сондай-ақ жазғы тақырыптағы 6 суреті бар шаблон қажет. Логопед балаға жұмбақты оқиды, одан кейін суретті табуға көмектеседі.
 Саусақпен "Бұл кепка. Шеш. Бұл өзен, шеш. Бұл көбелек, шеш" және т.б.

Суретпен жұмыс

Мақсаты: Есте сақтау, ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Логопед балалар алдына жыл мезгілдерінің суреттері бейнеленген карточкалар береді. Сұрақ қоя отырып балалардың жауаптарын күтеді. Мысалы: Аю қай мезгілде үйқыға кетеді? Шанамен қай уақытта балалар сырғанайды? Қай мезгілде балалар қармен ойнайды? т.б

«Саяхаты бақа» ертегісін оқу.

Шарты: Ертегіні оқу және ойнау.

«Ұшады», «Жүзеді», «Көреді» етістіктеріне, сондай-ақ кездесетін батырлардың дыбыс бейнелеулеріне назар аударып, қайталау.

Шарты: Логопед түймешіктерді басу әдісі бойынша жұмыс істейді. Балаға көктемде гүл жинап, сыйға тартатындығын айтады. Ал гүлдер ұзак уақыт хош иіс беріп, кисаймас үшін оларды вазага салады. Вазасы бар суретті көрсетеді. Әрбір пластилиннен кішкене кесектерді жұлып алып, алақанмен домалатып, стишкаларды немесе жапырактарды айтып, содан кейін негізге бекітеміз (бастау үшін сары түсті өзек, содан кейін жапырактар, соңғы кезекте сабактар мен жапырактар).

«Егін жинау» сюжеттік-рөлдік ойны.

Қажет: Үлкен өрілген себет, карта түріндегі немесе пластиктен жасалған санырауқұлактар, жемістер мен көкөністер.

Шарты: Логопед егінді кілемге қояды, бір бөлігін үстелге, жартысын сөрелерге салып, үстелдің астына жасырады. Бұл ірі моториканы дамытуға арналған серпінді ойын, онда жемістер мен көкөністерді жинау қажет. Балалар ол қандай жемістер немесе көкөніс екенін айтып жинайды. Мысалы: таптым-ол картоп немесе алма және т.б

Қорытындылау

- Жаз және қыс мезгілдерін білді.
- Баланы мадақтау.

- Жыл мезгілдерін білдіретін зат есімдер - күз, көктем туралы білді.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Желтоқсан 2024 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p>Шаттық шенбері:</p> <p>Қол алсып кәне біз, Достасайық бәріміз. Армысың Алтын күнім! Армысың балабақшам! Армысың достарым! Сендерді көріп қуандым.</p>		<ul style="list-style-type: none"> -Балалар шаттық шенберіне тұрады. -Кол алсыады. -Бәрі құшақтасады. -Екі қолын жоғары көтереді. -Жан-жағына қарайды. -Достарына қарайды. -Колдарын шапалақтайды 		
Артикуляциялық жаттығулар					
Тыныс алу жаттығулар		Тыныс алу жаттығуын қар немесе мактамен жасау.			Мұрынмен тыныс алып, ауызben үрлеу.
Негізгі кезең	<p>Тапсырма: «Қыс мезгілінің белгілері»</p> <p>Шарты: Логопед балалардың алдына қыс мезіліне қатысты суреттерді береді, балалар ойларын жеткізе отырып, қыс мезгілінің белгілерін айтады.</p> <p>Аяз ата сыйлық береді - шыршаны бесендіреміз - аяз болады-</p> 	<ul style="list-style-type: none"> -ағаштар аппак қар -акқала жасаймыз -сырғанаймыз -ойнаймыз 	<p>Тапсырма: «Суретке қарап әңгімелө»</p> <p>Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін, зейінін, қиялын дамыту.</p> <p>Шарты: Логопед балаларды қызықтыра отыра қыс мезгіліне байланысты суреттерге қарап әңгіме құруға үретеді.</p> <p>Мысалы: Жер аппак қар, бала шанғымен сырғанады.</p> 		
					Дидактикалық ойын: «Қынды суреттер»

кар жауады-

аю қысқы -
ұйқыға кетеді

қалың -
киінеміз

Дидактикалық ойын: «Серуенге шығамыз»

Шарты: Логопед қыс мезгілінің суретін балаларға береді. Карточкадағы суреттер арқылы қысқы серуендеуге киім және аяқ киім таңдаپ, балалар дұрысын орналастырулары қажет.

Жұмбақ:

Тісі жоқ тістеп алады,
Қолы жоқ сурет салады.
(Аяз)

Қыста ғана болады,
Ұстасан қолың тонады.
(Кар)

«Кар жинау»

Ойын шарты: Логопед балаларды екі топқа бөледі. Ортада жатқан қағаздан умаждалып жасалған қаршықтарды, шелекке тез жинаулары керек. Қай топ тезірек жинайды, сол топ женіске жетеді.

Тапсырма

Мақсаты: Ұсақ қол моторикасын дамыту.

Шарты: Нүктелерді қосу арқылы бейнені шығару.

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамыды.

Шарты: Жыл мезгіліне байланысты «Кіім» тақырыбына байланысты қынды суреттерді жинау.

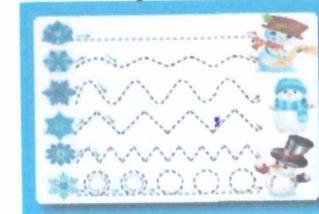
Тапсырма: «Сызықтар»

Мақсаты: Ұсақ қол моторикасын дамыту.

Қажет: Өалам немесе қарындаш. Қысқы дәптер немесе нүктелі сызықтары бар қағаз.

Шарты: Логопед қысқы дәптерді балаларға береді.

Нүктелерді сызықтармен қосу арқылы аққалаға жол жасайды.

Тапсырма

Мақсаты: Ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Логопед балаға 3-4 бөлікке бөлінген қынды суреттерді береді. Балалар өз бетінше тапсырманы орындаиды.

Ақшақарлардың көңіл-күйі қандай?

Шарты: Логопед әркайсысы әртүрлі эмоцияны білдіретін қар адамдарының суреттерін балаларға береді. Әр суретті

Тапсырма: «Ақшакар жаса»

Мақсаты: Геометриялық ұғымдармен таныстырып, заттарды тұтас қабылдау қабілетін дамыту.

Шарты: Логопед ақшакар пішінің құрайтын жеке беліктерді балаларға береді. Олар геометриялық пішіндер болуы керек: денесі - әртүрлі өлшемдегі ақ шенберлер, мұрын - қызыл ұшбұрыш, бастағы қалпақ - көк шаршы.

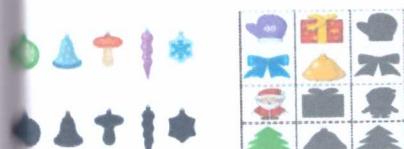
Ойын: «Дұрыс айт»

Мақсаты: Бұл ойын түрі ақпаратты құлақ арқылы қабылдау және логикалық ойлауды қабілетін дамытады. Логопед қыс мезгіліне байланысты логикалық дұрыс емес сөз тіркесін айтады, ал балалар оны түзетіп, дұрыс нұсқасын айтулары қажет.

Мысалы: «Қар қызыл» - «Жоқ, ақ»
«Кар түйіршіктері ыстық» - «Жоқ, олар сұық»
«Қыста жапырақты ағаштар» - «Олар жаланаң тұрады»
«Қыста күн жылынады» - «Ол тек жарқырайды, бірақ ғылымайды», «Сіз қыста өзенде жузе аласыз» - «Жоқ, ен сұық және мұзбен жабылған»

Логикалық ойын: «Көлеңкесін тап»

Шарты: Логопед берген суреттердің көлеңкесін балалар тапсып, сәйкестендіреді.

Корытындылау

Қыс мезіліне байланысты тапсырмаларды орындауды, аланы мадақтауды.

баламен бірге талдайды, оған оның бетіндегі бейнеленген эмоцияны баламен көрсетеді. Ойынды түстерді ажырату үшін пайдаланады. Ол үшін әрбір ақшакардың белгілі бір түсті шарфын бояулары керек. Бөлек, сәйкес түстердің қақпактарын сыйып, қып алу керек. Балалар бас киімді шарфтармен тусі бойынша сәйкестендіреді.

Ойын: «Семантикалық жұптар»

Мақсаты: Ойын апқылы логикалық ойлауды дамыту.

Шарты: Логопед мағынасы бар бірнеше суретті дайындауды.

Мысалы: Ақшакар мен сәбіз, кол мен қолғап, торғай мен қоректендіргіш, шана мен сырғанақ. Суреттерді кестеге кездейсок ретпен орналастырады.

Тапсырма: «Сөздерді қайтала»

Қыс, қар, сұық, аяз, боран, қалың киім, шырша, қармен ойын, сырғана, аққала және т.б қыс мезіліне байланысты сөздерді, яғни еткен сабакты пысықтау.

-Жарайсын!

Бекітемін
«Аяла» санаторлық бебекжайы»
КММ-сі директоры
_____ А.О.Өмірзак
«_____» 2025ж

**Сойлеу тілінің тежелісі бар балалармен жүргізілетін топтық ұйымдатырылған іс-әрекеттің
Екінші жратыжылдығына арналған перспективалық жоспары**

Логопед: Бекжигитова К.

Қантар	1 апта	Сөз түсінігін дамыту	- Сапалық сын есімдерді түсініуін ұалыштастыру (дөңгелек, сопак, тәтті, қышқыл)
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	- «Жемістер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «Дөңгеледі, кетті» етістіктерін қолдана алын дамыту; - үш буынды ашық дауытымен аяқталатын сөздерді буындалап қайталаудың дамыту: ма-ши-на
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	- Есте сақтаудың дамыту;
	2 апта	Сөз түсінігін дамыту	- Сыртқы бейнесіне қарай заттарды ажыратада алын дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	- «Жемістер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қарапайым сұрақтарға жауап берін қалыптастыру; - «сұрт, жу» етістіктерін қолдануын қалыптастыру; - Екі буынды сөздерді қолдана алын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	- Көрү-есту зейінін дамыту;
	3 апта	Сөз түсінігін дамыту	- Тұрмыстага қарапайым жағдаяттарды түсінуін қалыптастыру;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	- «Азық-тұлік» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «іш, же, сұрт, ұста, ал» етістіктерін қолдануын дамыту; - Екі сөзді қолданып суреттің көмегімен сөйлем құрау; - Бір буынды сөздерді анық айтудың қалыптастыру;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	- Ойлану арықылы жағдаяттарды шешім қабылдаудың дамыту;
	4 апта	Сөз түсінігін дамыту	- Сапалық сын есімдерді «дәмді, ашщы, тәтті» түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	- «Азық-тұлік» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Екі сөзді қолданып сөйлем құрау; - Бір буынды сөздерді анық айтудың қалыптастыру;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	- Есте сақтаудың дамыту;
Ақпан	1 апта	Сөз түсінігін дамыту	- Жалпы сипаттары бойынша заттарды топтауды үйрету;

		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Ыңдыстар» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Уш буынды сөздерді буындалап айтуын дамыту; - «аш, жап, сал, сұрт, жина» етістіктерін қолдануын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Ұсақ моторикасн дамыту;
2 апта		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Жануарлары туралы түсініктерін қалыптастыру; - Жануарлардың дене мүшелері туралы түсініктерін қалыптастыру;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Жануарлар» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - «үстінде, астында» сөздерін қолдана алуын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Ересектін сөйлеуін мұқият тыңдалап, әрі қарай жалғастыру дағдысын дамыту;
3 апта		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Үлкен-кіші, бір-көп, жекеше және көпше түрдегі сан есімдерді түсуінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Үй жануарлары» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Танымдық аймағын дамыту;
4 апта		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Екі нұсқаулықты түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Үй құстары» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Сөз тіркесінде сын есім+зат есім, зат есім+етістікті қолдануын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Танымдық аймағын дамыту;
Наурыз	1 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Бір затқа сәйкес уш әрекетті нұсқаулықты түсінін қалыптастыру;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Анамның мерекесі» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Мәтінді қимылмен сәйкестендіре алуын дамыту; - «Менікі», «Сенікі» «Оныкі» қолдана алуын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Тыныс алуын дамыту;
7 апта		Естік көрінілаудын дамыту	Ортурн шарнирлі формада қолданылған сұрактарды түсінуін дамыту.
		Сөз түсінігін дамыту	

		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Үй құстары» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қарапайым сөйлем құрау дағдыларын қалыптастыру;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Дауыспен жұмыс;
3 апта		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Әртүрлі формада қолданылған сұрақтарды түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Жабайы андар» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қарапайым сөйлем құрау дағдыларын қалыптастыру;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Есте сақтауын дамыту;
4 апта		Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қарапайым қысқа мәтіндерді суреттердің көмегімен түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Жабайы андар» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Суреттердің көмегімен қарапайым сөйлем құрауын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Ритімді сезінуін дамыту;
Сәуір	1 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қарапайым қысқа мәтіндерді суреттердің көмегімен түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көкөністер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Суреттердің көмегімен қарапайым сөйлем құрауын дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Ритім, тепті қоғалыстар арқылы сезінуін дамыту;
	2 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қарапайым қысқа мәтіндерді суреттердің көмегімен түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көкөністер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қысқа сөйлемдерді қолданып, суреттердің көмегімен сұраққа жауап берін дамыту;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Танымдық аймағын дамыту;
	3 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қарапайым қысқа мәтіндерді суреттердің көмегімен түсінуін дамыту;

	Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Жемістер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қысқа сөйлемдерді қолданып, суреттердің көмегімен сұраққа жауап берін дамыту; 	
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Танымдық аймағын дамыту; 	
4 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қысқа мәтіндердің, ертегілердің мәнін түсінуін дамыту; 	
	Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Жемістер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Қысқа сөйлемдерді қолданып, суреттердің көмегімен сұраққа жауап берін дамыту; 	
	Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Естіп, көріп қабылдауын дамыту; 	
Мамыр	1 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қысқа мәтіндердің, ертегілердің мәнін түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көліктер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Сұрақтарға қарапайым сөйлеммен жауап беруін дамыту; -
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Тыныс алуын дамыту;
	2 апта	Сөз түсінігін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - Қысқа мәтіндердің, ертегілердің мәнін түсінуін дамыту;
		Белсенді сөйлеу тілін дамыту	<ul style="list-style-type: none"> - «Көліктер» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту; - Сұрақтарға қарапайым сөйлеммен жауап беруін дамыту; - Қысқа тақпактарды жаттауға үрету;
		Сөйлеудің вербалды емес негізін қалыптастыру	<ul style="list-style-type: none"> - Танымдық аймағын дамыту;

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы
Қантар 2024 жыл 1 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды кабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p><i>Шаттық шеңбері</i> <i>«Қайырлы күн!»</i></p> <p>Жарқырап күн де ашылады, Айналаға нұр шашылады. Қайырлы күн! Біз көнілді баламыз! Қайырлы күн! Біз сүйкімді баламыз!</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	 <p>Артикуляциялық жаттығу «Ине», «Коршау», «Футбол»</p>		<p>Артикуляциялық жаттығу «Терезе», «Тісімізді тазалаймыз»</p> <p>Терезе</p> <p>Лұпталы күнде ашылады, маймен тонған қолдарымызды үрлеп, ысқылап қыздырамыз, жылтытамыз. Жылдам-жылдам ысқылаймыз.</p> <p>Тісімізді тазалаймыз</p> <p>Балалар күнде сөзді жасап, маймен тонған қолдарымызды үрлеп, ысқылап қыздырамыз, жылтытамыз. Жылдам-жылдам ысқылаймыз.</p> 		
Тыныс алу жаттығулар	<p><i>«Қарды үрлеп ұшыр»</i></p> <p>Шарты: балалар ақ қарларды жеке үрлеп ұшырады. «Қар жаймен жауып тұр» деген кезде жай ұшырады, ал «боран соғып тұр» деген кезде қаттырақ ұшырады. Мұрынмен терең тыныс алып, ауызben жай дем шығарады.</p>		<p><i>«Қолды үрлеп ысқылау арқылы жылтыту»</i></p> <p>Шарты: аязға тоңған қолдарымызды үрлеп, ысқылап қыздырамыз, жылтытамыз. Жылдам-жылдам ысқылаймыз.</p>		
Негізгі кезең	<p><i>«Барлық мамандықтар қажет, барлық мамандықтар маңызды!»</i></p> <p><i>«Кім қайда жұмыс істейді?»</i></p> <p>Максаты: балалардың әртүрлі мамандықтарғы адамдар қайда жұмыс істейтіні және олардың жұмыс орны қалай аталағыны туралы түсініктерін бекіту.</p> <p>Мысалы: мұғалім - мектепте; дәрігер – ауруханада, аспазды - ас үйде және т.б.</p>		<p><i>Ойын: "Мұны кім жасайды?"</i></p> <p>Максаты: балаларды іс-әрекет атаулары бойынша кәсіп атауын анықтай білуге үрету.</p> <p>Шарты: Логопед (Шаштараз) шашты қырқып, сәндейді, жуады, тараиды, кептіреді. (Аспазды) Тазартады, жуады, куырады, қайнатады, шайқайды, түздайды, дәмін татады, тамак жасайды және т. б.</p>		

Ойын: "Бұл адамға қандай мамандық қажет?"

Мақсаты: балалардың белгілі бір мамандықтағы адамға қажетті заттар туралы түсініктеп көздейтушілік.

Мысалы: Таразы, есептегіш, тауар, кассалық аппарат... - сатушыға. Сыпырғыш, күрек, шланг, құм, қар тазалағыш. Kір жуғыш машина, ванна, сабын, үтік. Тарап, қайши, шаш кептіргіш, сусабын, лак, шаштараз және т.

Ойын: "Егер бұл мамандық үшін қажет болса, қол шапалакта"

Мақсаты: сөздер мен сөз тіркестерін адамның белгілі бір мамандығымен байланыстыра білуге үйрету.

Шарты: Логопед балаларға мамандыққа сәйкес келетін сөзді естігендे қол шапалақтауды ұсынады. Мысалы: дәрігер: шашкио, таразы, жедел жәрдем, тігін машинасы, науқастарды қабылдау, сәнді шаш үлгісі, кір жуғыш зат, ақ халат, қар тазалағыш және т. б.

Ойын: "Мен сойлемді бастаймын, сен аяқта"

Мақсаты: әр түрлі мамандықтағы адамдардың енбегінің мәні мен нәтижелері туралы балалардың идеяларын бекіту.

Ойын: "Қатені түзет"

Мәксаты: балаларды әртүрлі кәсіптердегі адамдардың іс-әрекетіндегі қателікітабуға және түзетуге үйрету.

Шарты: Логопед балалардың алдына қате суреттерді береді. Балалар сол қатені түзетіп, дұрысын айтулары керек. Мысалы: Аспаз емдейді, дәрігер тамақ дайындауды. Тазалаушы сатады, ал сатушы сыптырады. Мұғалім шаштарын кесіп тастайды, ал шаштараз дәптерлерді тексереді.

Рольдік ойын: «Мамандықтар»

Мақсаты: әр түрлі мамандықтағы адамдарға жұмыс істеу үшін қажетті балалардың қоршаган әлем объектілері (материалдар, құралдар, жабдықтар және т.б.) туралы түсініктерін көңейту және нақтылау.

Шарты: Логопед мамандықтар құралдарын балаларға береді, өздеріне ұнайтын мамандық иесін таңдап алып, ойынды ойнайды. Мұғалімге- дәптер, окулық, бор, тақта... Аспазшыға-қазан, табак, пышақ, көкөніс кескіш, электр пеші... Жүргізушігे-қөлік, керекті қуралдар... Суретші-щеткалар, мольберт, саз, бояулар... және т. б.

Шарты: Логопед сөйлемді бастайды, балалар дұрыс жауап беріп аяқтайды. Мысалы: Егер мұғалім болмаса, онда ... Егер дәрігер болмаса, онда ... Егер тазалаушы болмаса, онда... Егер жүргізуші болмаса және т. б.

Ойын: "Кім не істейді"

Мақсаты: әр түрлі мамандықтағы адамдар жасаған іс-әрекеттердің аттарын бекіту.

Шарты: Логопед балаларға белгілі бір кәсіптегі адамның суретін береді, оның не істейтінін балалар айтудары қажет. Мысалы: Аспаз... (тамақ жасайды), дәрігер... (адамдарды емдейді, мұғалім... (үйретеді), құрылышы... (үй соғады), суретші... (сурет салады), жазушы...(кітап жазады), тігінші...(ким тігеді) және т. б.

Тапсырма: «Қызыға боя»

Мақсаты: Баланың ойлау қабілетін, қол моторикасын дамыту. Шарты: Мамандықтар туралы суреттерді балалар түстерді өз еркімен таңдап, бояулары керек.

Кимылды ойын: "Кім әрекетті қөбірек атайды?"(доппен)

Мақсаты: балаларды әртүрлі кәсіптердегі адамдардың іс-әрекеттерін байланыстыруға үйрету.

Шарты: Логопед кез-келген кәсіпті атайды және кезек-кезек допты балаларға лактырады. Осы кәсіптің адамы не істейтінін допты тосқан бала көрсетеді.

Тапсырма: "Дұрыс айт"

Мақсаты: баланың 3-4 буынды сөздерді дұрыс айтуын, ойлауын, қиялын дамыту.

Шарты: Логопед мамандықтар иесін балаларға алақанды. шапалақтау арқылы буынға бөліп дұрыс айтқызу. Мысалы: ас-пазшы, дә-рі-гер, мұ-ға-лім, шаш-та-раз және т.б.

Ойын: "Мамандықтар"

Мақсаты: мамандықтар жасайтын кәсіптер мен әрекеттердің атауларын бекіту.

Шарты: Логопед балаға сұрақ кояды: "не істейді....?" логопед кез-келген кәсіптің өкілін атайды, ал бала жауап береді. Алдымен жауап беретін мамандықты алған дұрыс-мұғалім тәрбиелейді, наубайышы пісіреді, тазалаушы тазалайды.

Қорытындылау

-Мамандықтар туралы білді.
-Жарайсындар!

-Мамандықтарды ажыратса алады.
-Балаларды мадақтау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қантар 2024 жыл 2 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрай.				
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру	Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту					
Артикуляциялық жаттығулар	Күнделікті артикуляциялық гимнастика сөйлеу аппаратының бұлшықеттерін күштейді, ал тіл мен еріннің қозғалысы дәл, күшті, сенімді болады.				
Тыныс алу жаттығулар	Тыныс алу жаттығулары. Мақсаты: Балаларды сөйлеу барысында тез, еркін демалып, дем шығару кезінде ауаны бір қалыпты шығаруға үйрету.				
Негізгі кезен	«Ертегілер еліне саяхат» Мақсаты: Ертегілер арқылы балалардың тілін дамыту, суретке қарап сөйлем күрау. 		Суретпен жұмыс: Сурет арқылы ертегі кейіпкерлерін дұрыс атау. Шалқан ертегісін әнгімелуе.		
	- Қандай ертегі еліне келдік?		Д/О: «Көлеңкесін тап». Шарты: Ертегі кейіпкерлерінің көлеңкесін дұрыс табу		

- Сендер бұл ертегі туралы білесіндер ме?
- Қарлығаш балапандарын құттаруға нелерден көмек сұрайды?
- Қарлығашқа не көмектеседі?
- Дәуіт қандай дос?
- Қарлығаш қай мезгілде ұшып келеді?
- Қарлығаштың құйрығы неге айыр?

-Күс
-Қар-лы-ғаш
-Дәуіт
-Жы-лан
-Ер-те-гі

-Балалар қандай ертегі еліне келдік?
Жыл басына қанша хайуанаттар таласқан?
1 жылда неше ай бар? 12 айды кім атап береді?
12 жылды кім атап береді?
Жыл басын ең бірінші көрген кім?
Енді балалар тышқан дегенсөзді буынға бөліп, сөйлем құрайық. Ен алдымен сөйлем құрайық.

және атау.

«Жеті лақ» ертегісі

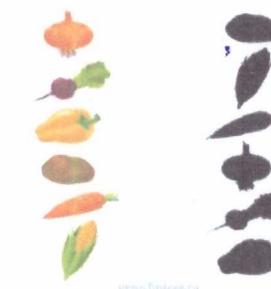
Шарты: Логопед маманы ертегіні баслаларға айтып, ешкі ана балаларын іздеңенің көрсетіп, қасқырдың қандай аң екенін айтып, ертегіні суреттер арқылы мазмұндан береді.

Қайталау: лақ, еш-кі, қас-қыр.

Д/О: «Ойлан тап».

Шарты: Суретте бейнеленеген көкөністердің ішінен шалқанның көленкесін дұрыс тап.

Тапсырма

Шарты: «Үйшік» ертегі кейіпкерлерін кезек-кезек үйшікке орналастыру.

Ертегіні айта отырып, кім бірінші үйшікке келді, сұрак қойып, баланың қолына кейіпкерлерді ұстатьп, балалар орналастырулары керек.

жылқы

жылан

Сергіту сәті

Кәне канат жазайық тұрайық,
Қарлығашка ұксайық.
Ұшып-ұшып алайық,
Орнымызға қонайық.
Қарлығаш болып ұшайық,
Торғай болып қонайық.

Токылдақ болып тоқыық.

Сауысқан болып секіріп,

Дидактикалық ойын: «Санын тап»

Шарты: Логопед балаларға үйшік ертегісінің кейіпкерлерінің санын санап, қай аң бірінші келгенін айтудары керек кезекпен.

Тапсырма: «Суретті құрастыр»

Шарты: Ойынды ойнау үшін жұмбақтарды логопед жасау керек: ертегі кейіпкерлері бейнеленген суреттерді бірнеше ерікті бөліктөрдө кеседі. Балалардың міндегі - бөлшектерді бір кескінге жинап, оны атау.

Көлеңке театры

Шарты: Логопед көлеңке театрына керек заттарды дайындалап, балаларға ертегіні сомдап береді.

ПИ-ПИ-ПИ

КВА-КВА-КВА

Тапсырма

Шарты: Балалар ермексазben логопедпен бірге жұмыс жасайды.

Тапсырма: «Ертегіні айтып немесе көрсетіп бер»

Шарты: Логопед әртүрлі ертегілердің суреттерін береді, балалар билетін, өздері танитын ертегі кейіпкерлерін көрсетіп, айтуға тырысады.

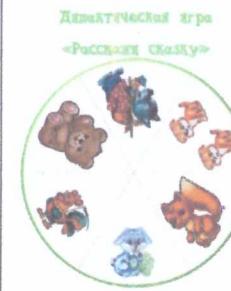

Иллюстрация: Альбина, Зинченко.

Иллюстрация: Альбина, Зинченко.

Иллюстрация: Альбина, Зинченко.

Тапсырма: «Кеәпкерді сипатта»

Мысалы, «Бауырсак ертегісінен» Тұлқі таңдалды: бір бала сыртқы сипаттама береді - қызыл шашты, үлпілдек

Тапсырма

Шарты: Үйшік ертегісіндегі артық кейіпкерді балалар логопедтің көмегімен табулары керек.

Дидактикалық ойын: «Жұп жаса»

Мақсаты: Ойын арқылы ертегілердің сюжетін есте сақтайды.
Шарты: Логопед ертегі кейіпкерлері бейнеленген суреттерді және олардың пайдаланған және иелігіндегі заттарды бөлек киып алады. Тапсырма «кейіпкер мен зат» жүптарын балалар құрастырулары керек. Мысалы: «Золушка - тәпішке» немесе «Тауық пен жұмыртқа».

Корытындылау

-Жарайсындар!

Күйрыкты, екіншісі оның мінезі туралы айтады - айлакер, епті, үшіншісі оның әрекеттерін есіне алады - ол колобок жеді, мұрнына отыруға мәжбүр етті. Қатысуышылар жауап беруге киналса, мұғалім жедел сұрақтар қояды: кейіпкер қандай киім киген, жасы, өлшемі және т.б.

Опиши героя из сказки

Опиши героя из сказки

Опиши героя из сказки

Тапсырма: «Батырды боя»

Мақсаты: Сурет салу дағдыларын жетілдіреді, шығармашылық және саусак моторикасын дамытады.
Шарты: Логопед балаларға ертегідегі тіршілік иелері бейнеленген бояу дәптерін таратады. Балалар өз еріктерімен ертегі кейіпкерлерін бояп, атаулары керек.

«Саусақ театры»

Мақсаты: Балалардың қиялын, саусақ моторикасын, ойлауын қабілеттерін дамыту.

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Қантар 2024 жыл 3 апта

Тапсырма: «Жиһаздар бізге не үшін қажет?»

Мақсаты: Балалардың сөздік корын, ойлау қабілетін, киялыштын, есте сақтауды дамыту.

Шарты: Логопед балаларға суреттер көрсете отырып, сұрақтар қояды. Балалар сұрақтарға жауап беруге тырысады.

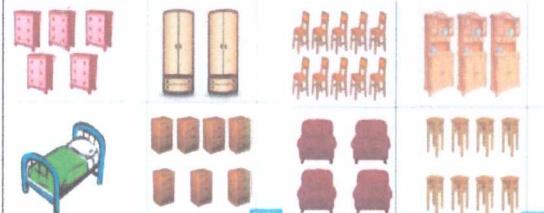

Дидактикалық ойын: «Қанша жиһаз бар, сана!»

Мақсаты: Балалардың ойлау, санау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Логопед балаларға карточкалар береді, сол карточкаларды жиһаздар атауын айтып, санаулары қажет.

Мысалы: төсек 1, диван 4 және т.б.

Дидактикалық ойын: «Орналастыр»

Мақсаты: Баланың ұсақ қол моторикасын, тіл байлығын, ойлауды дамыту.

Шарты: Логопед балаларға жабыстырғышы бар қынды суреттер береді, үлкен сурет үстінде көленкесін таба отырып, балалар жиһаздарды жабыстырып, орналастырып атаулары қажет.

Дидактикалық ойын: «Көлеңкесін тап»

Мақсаты: Балалардың есте сақтау, көру қабілеттерін дамыту. Ойынға деген қызығушылығын арттыру.

Шарты: Логопед сурет береді, сол суреттегі бейнеленген заттардың көлеңкелерін тауып, ажыратулары керек.

Дидактикалық ойын: «Бір немесе көп»

Мақсаты: Бір-көп ұғымдарын бекіту. Ойлау қабілеттерін дамыту. Заттарды топтастыра білуге үрету.

Шарты: Логопед балаларға карточкалар ұсынады. Балалар барлық карточкалардың арасынан бір жиһаз бейнеленген карточканы тауып, атауын айтады, содан кейін көп жиһаз бейнеленген карточканы көрсетеді.

Мысалы: Бір орындық, көп орындық, бір үстел, көп үстел, бір төсек, көп төсек, бір диван, көп диван, бір шкаф, көп шкаф және т.б.

Дидактикалық ойын: «Не жетіспейді?»

Мақсаты: Көзбен қабылдау және ойлау қабілетін дамыту.
Шарты: Логопед баланың алдына орындық, үстел суреттерін береді, сол суретке қарап балалар жиһаздарда не жетіспейтінін табулары керек.

Дидактикалық ойын: «Керісінше ата»

Мақсаты: Ұзын-қыска, жұмсақ-қатты, үлкен-кіші білімдерін бекіту. Түйсіну сезімдерін дамыту.

Шарты: Балаларға логопед жиһаздардың суретін немесе макетін ұсынады. Балалар ұзын қай жиһаз, қысқа қайсы немесе жұмсағы қайсы, қаттысы қайсысы, үлкені және кішісі қайсы екенін тауып, логопедтің көмегімен айтып, орналастырады.

Дидактикалық ойын: «Қынды суреттер»

Мақсаты: Балаларға үш суреттің немесе заттың айырмашылығын таба білуге, өз ойын айта білуге үйрету, ақыл-ойларын дамыту, шыдамдылыққа тәрбиелеу.

Шарты: Логопед үш бөліктен тұратын қынды суреттерді балаларға береді. Балалар құрастырып, суретте не бейнеленгенін айтады.

Дидактикалық ойын: «Жоғалған затты тап»

Мақсаты: Балалардың логикалық ойлау қабілеттерін дамыту.
Шарты: Логопед балаларға екі карточка береді, мұқият қарап отырып, сол карточкада бірінші бейнеленген заттар арасынан бір зат жоқ болады, балалар ойланған отырып, екінші карточкадағы жоғалған затты табулары керек.

Дидактикалық ойын: «Артығын тап»

Мақсаты: Балаларды берілген тапсырманы ойдана отырып шешуге баулу. Логикалық ойлау қабілетін, зейін, қабылдау процесстерін дамыту.

Шарты: Балаларға логопед үlestірмелі суреттер береді, сол суреттер арасынан балалар мұқият қарай отырып, артық затты табулары керек және неге ол артық екенін логопедтің көмегімен түсіндірулері керек.

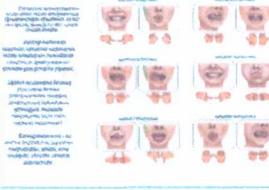
Корытындылау

-Жиһаздар туралы білді.
-Жарайсындар!

-Жиһаздарды ажыратса алады.
-Балаларды мадактау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Қантар 2024 жыл 4 апта

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау					
Ата-ана мен тәрбиешіге кенес беру					
Қызығушылығын ояту	<p>«Шаттық шеңбері»</p> <p>Қол алсып, қане, біз, Қандай жақсы бір тұру, Достасайық бәріміз. Достарменен бір жұру! Айтарым бар сендерге, Қандай жақсы дос болу! Тез тұрындар шеңберге.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар		<p>Тілге, бетке арналған жаттығуларды жасау.</p>			<p>Суретке қарап, жаттығуларды жасау.</p>
Тыныс алу жаттығулар	<p>Мұрынмен тыныс алып, ауыздан шығар, мұрынмен тыныс алып, мұрыннан шығар.</p>				
Негізгі кезең	<p>Пішіндер туралы түсініктерін қалыптастыру. Төртбұрыш, үшбұрыш, дөңгелек.</p>		<p>Дидактикалық ойын: «Дұрысын тап»</p> <p>Шарты: Балалардың алдына екі карточкалар беріледі, балалар мүқият қарап, дұрысын тауып, сәйкестендірүлөрі керек.</p>		

Дидактикалық ойын: «Үйін тап»

Шарты: Логопед балаларға түрлі-түсті пішінді үйлердің суреттерін береді. Үйдің ортасындағы жок пішінді балалар тауып, қандай пішін екенін айтып, ортасына орналастырулары керек.

Төрт-бұ-рыш жа-сыл, үш-бұ-рыш қы-зыл және т.б.

Дидактикалық ойын: «Ойынышқтар қандай пішіндерден құралған?»

Шарты: Логопед пішіндерден жасалған бақа, зымыран, аю кеме суреттерін береді, балалар қандай пішін екенін айтулары керек.

Мысалы: Бақа-басы, көзі дөңгелек, денесі, аяғы үшбұрыш. Аю-басы, қолы, денесі дөңгелек, аяқтары сопақша.

Тапсырма

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Пішіндерден балалар ойдана отырып әр түрлі заттар құрастырулары қажет. Пішінді сипаттап берулері керек.

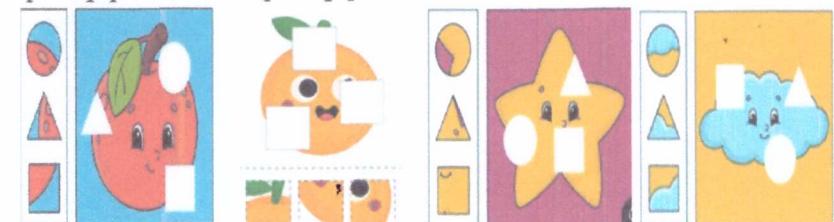

Тапсырма

Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін, сөздік қорларын дамыту.

Шарты: Логопед алма, апельсин, бұлт, жұлдыз карточкаларын балаларға береді, бірақ ол карточкада жетіспейтін жерлері бар, сол үшін жаңында қызып тұрған пішіндерді орналастырып, бейнесін шығарулары керек.

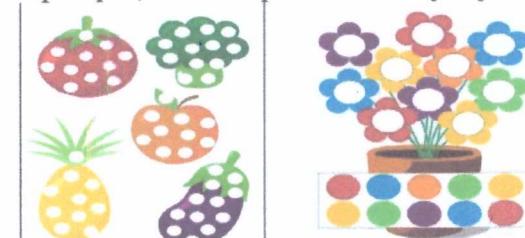
Сөздерді қайталау: ал-ма қы-зыл, а-пель-син са-ры, жұл-дыз са-ры, бұлт кө-гіл-дір. Пі-шін-дер дөң-ге-лек, үш-бұ-рыш, төрт-бұ-рыш, тік төрт-бұ-рыш.

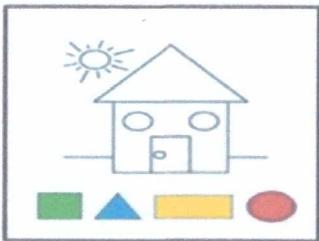
Тапсырма

Мақсаты: Балалардың ұсақ қол моторикасын дамыту.

Шарты: Балалар ермексазben суреттердегі жетіспей тұрған бөліктерін орналастырып, саусак арқылы жабыстырулары қажет. Түстерді, пішіндерді атап, айтулары керек.

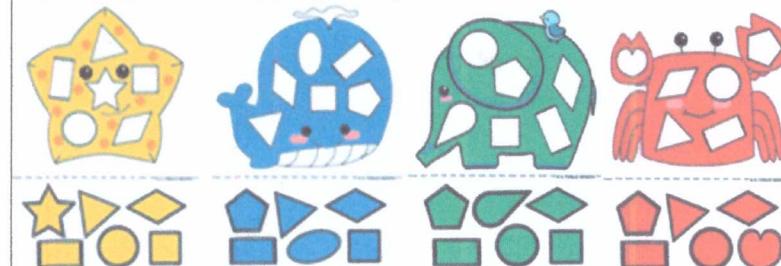
Дидактикалық ойын: «Сәйкестендір»

Дидактикалық ойын: «Пішіндерді орналастыр»

Мақсаты: Ұсақ қол моторикасын дамыту.

Шарты: Логопед балалардың алдына жұлдызша, кит, піл және краб суреттерін береді, олардың ортасындағы бос түрған пішіндерді балалар жабыстырып арқылы, дұрыс тауып, орналастырулары керек.

Дидактикалық ойын: «Пішіндер неге ұқсайды?»

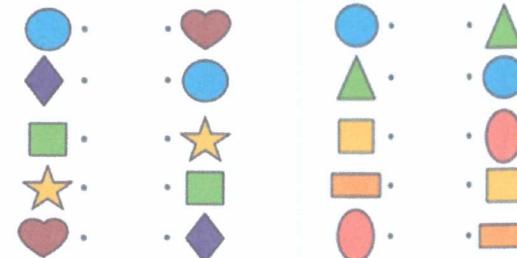
Мақсаты: Балалардың ойлау қабілеттерін, киялын дамыту.

Шарты: Логопед пішіндердің және ойыншықтардың суреттерін балаларға береді. Балалар қандай пішінге ұқсайтынын тауып, сзызық арқылы қосады.

Мысалы: Сыйлық-төртбұрыш, доп-домалак әне т.б.

Мақсаты: Геометриялық пішіндер турали ұғымдарын тиянақтап, түстерді ажыратуға баулу.

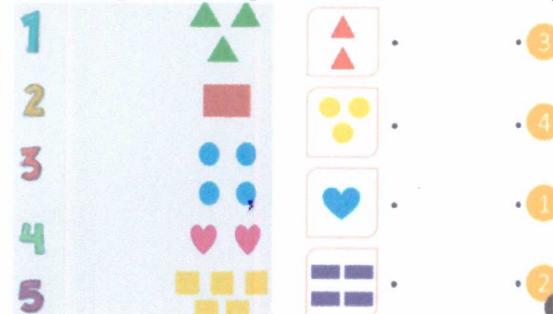
Шарты: Пішіндерді балалар түстеріне қарай сәйкестендірулары керек.

Дидактикалық ойын: «Санап сәйкестендір»

Мақсаты: Балалардың геометриялық пішіндер турали білімдерін қалыптастыра отырып, қарапайым математикалық ұғымдарын бекіту. Ойлау қабілеттерін дамыту.

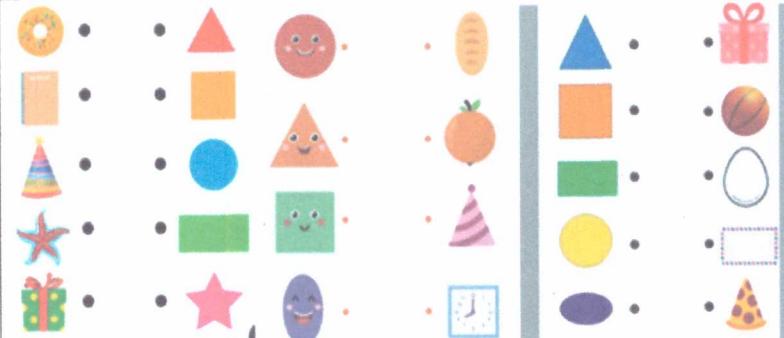
Шарты: Балалар пішіндерді санап, сәйкестендірулары керек.

Тапсырма

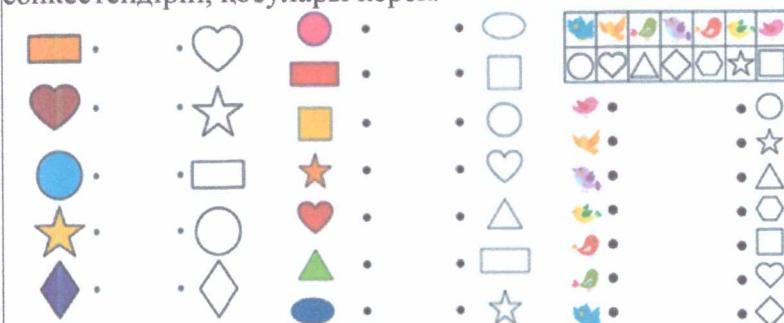
Мақсаты: Балалардың геометриялық пішіндер турали білімдерін қалыптастыра отырып ой - өрісін, қол моторикасын, логикалық ойлауды дамыту.

Шарты: Пішіндерді балалар өз орындарына орналастырулары керек.

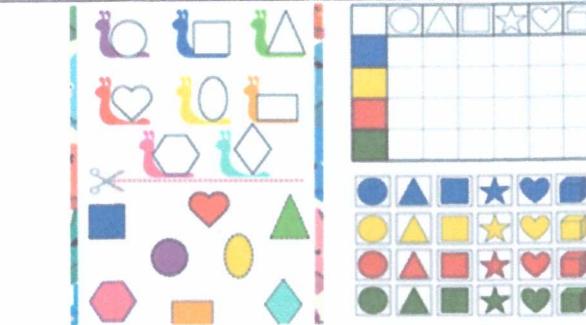
Дидактикалық ойын: «Көлеңкесімен сәйкестендір»

Шарты: Пішіндердің көлеңкесімен балалар сәйкестендіріп, қосулары керек.

Тапсырма

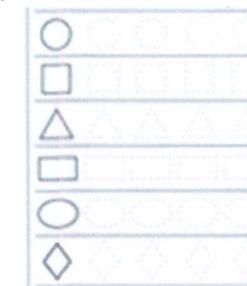
Шарты: Логопед балаларға картоннан жасалған балмұздақ, алма, қарбызы, алмұрт береді, орталарында ашық пішіндердің суреттері бар, бөлек киылған пішіндерді балалар орталарына дұрысын тауып, орналастырулары керек.

Тапсырма

Максаты: Қол моторикасын дамыту.

Шарты: Логопед балаларға қалам, қағаз береді пішіндердің суреті бар. Нүктелерді қосу арқылы үстінен басып пішінді шығару.

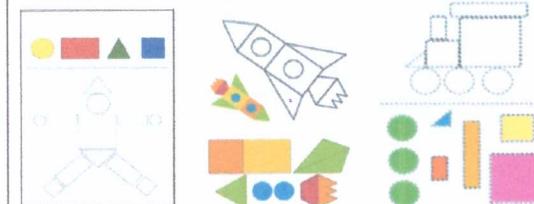

Тапсырма

Максаты: Геометриялық пішіндерді ажыратада білуге, оларға ұқсас заттарды таба білуге, пішіні ұқсас заттарды топтай білуге үйрету.

Шарты: Балалар әр түрлі фигуналар пішіндерден құрастырулары керек.

Мысалы: зымыран, поровоз, үй, робот және т.б.

Корытындылау

- Пішіндер туралы білді.
- Ажыратада білді.
- Сәйкестендіре білді.
- Жарайсындар!

- Әр түрлі фигура жасай алады.
- Нүктелеу арқылы пішіндердің бейнесін шығара білді.
- Балаларды мадактау.

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан 2025 жыл 1 апта

- Жалпы сипаттары бойынша заттарды топтауды үйрету;
- «Ыңстар» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
- Үш буынды сөздерді буындалап айтуын дамыту;
- «аш, жап, сал, сұрт, жина» етістіктерін қолдануын дамыту;
- Ұсақ моторикасын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сөйлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Қоңіл-қүйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен логопедге кенес беру	Ата-ана мен логопедге кенес беру. Баладағы өзгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	«Қимылмен сөздерді үйрепу» Балалар шенберге тұрып, әртурлі жануарларды немесе заттарды бейнелеп қимылдар жасайды. Логопед балаға белгілі бір дыбыс пен қимылды көрсетіп, балалар оны қайталайды.				
Артикуляциялық жаттығулар	«Қасқырдың аузын ашу» (ауызды көң ашу) Фотосурет: Қасқырдың ашық аузы немесе жай ғана аузын ашып тұрған адамның суреті. Жаттығу: Балалар қасқыр сияқты ауыздарын көң ашып, «А-а-а» деп айтады. Бұл жаттығу баланың тілінің икемділігін арттырады және ауызды дұрыс ашуға көмектеседі.	«Құс тұмсығы» (құсты бейнелеу) Фотосурет: Құстың тұмсығын көрсететін сурет. Жаттығу: Балалар тұмсығын шынтақпен төменге қаратып, тілдерін жоғары және төмен қозғалтады. Бұл жаттығу ауыздың бұлшықтегерін жаттықтырады және тілдің қимылын дамытуға көмектеседі.			
Тыныс алу жаттығулар	«Құстардың ұшы» Балалар өз колдарын қанат сияқты ашып, бірде жоғары көтеріп, бірде төмен түсіреді. Бұл жаттығу арқылы балалар ауамен тыныс алғып, тыныс шығарады. «Тауықтың тынысы» Балалар колдарын жамбасына қойып, тауықтың қимылдарын қайталайды, бірақ ауамен тыныс алады. Колдарын жылдам жоғары көтеріп, тыныс ала отырып, оларды қайтадан төмен түсіреді.	«Жел» Балалар екі қолын жоғары көтеріп, оларды жайлап төмен түсіреді, желдің қозғалысын бейнелейді. Сонымен қатар, балалардың тыныс алуына жақсы әсер етеді, ауамен дем ала отырып, тыныс алу жолдарын көнектеді. «Aya шарларын үрлеу» Балалар ауыздарын үлкен етіп ашып, «ауаны шарикке толтырып, үрлейтіндей» дем алады. Бұл жаттығу көмегімен балалар тыныс алу және тыныс шығаруды үйлестіреді.			
Негізгі кезең	«Ыдыс-аяқ» тақырыбы бойынша ойын, тапсырмалар Ойын: «Сөмкеде не бар?» Мақсаты: Балалардың ыдыс-аяқ туралы білімдерін көнектиту. - Балалар, қарандаршы, мына қызық сөмкеде не нәрсе бар? - Қолымызды сөмкеге салып, шығарып алайық. - Қазан, шәйнек, табақ, қасық, кесе, пышак. Бұл заттардың барлығын бір сөзben не деп атایмыз? -Дұрыс, ыдыс-аяқ. 	«Үстел қою» дидактикалық ойыны Шарты: Суретте сіздің алдыңызда қара дақтар - көленкелер бар. Эрбір көленкенің үстіне қолайлы пішінді ыдысты қою керек: табақ, шанышқы, пышак, қасық.	 	«Ыдыстарды олшемі бойынша сұрыптау» дидактикалық ойыны Ыдыстарды таза жудық	

«Бұл не?» дидактикалық жаһытығуы.

Максаты: Балаларды затты атауға және онымен мүмкін болатын ереккеттерге үйрету.

Шарты: Логопед балаларға ыдыстарды көрсетіп, сұрақ қояды, балалар айтуға көрсетеді.

-Бұл кастрюль. Оған сорпа пісіруге болады.

-Бұл табақ. Оған тамақ салуға болады.

-Бұл қасық. Тамақты қасықпен алып, аузыңызға салуға болады.

-Бұл кесе. Оған шай құйып, ішуге болады.

-Бұл пышақ. Оларды нан кесу үшін пайдалануға болады.

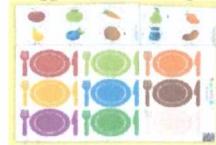

Дидактикалық ойын «Тәгамды табақтарға сал»

Максаты: Түс, өлшем, мөлшер туралы білімдерін бекіту.

Шарты: логопед балаларға бірдей түсті табактар беріп, өнімдерді түстеріне карай салуды ұсынады.

-Балалар, қарандарышы, бізде қандай өнімдер бар: жасыл кияр, қызыл алма, сары алмұрт, көк алхоры.

Дидактикалық ойын «Не жетіспейді?»

Максаты: Балалардың ойлау, есте сактау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Логопед балалардың алдарына ыдыс-аяқтар: кастрюль, кесе, қасық, табақ. Оларды есте сактаулары керек. Логопед ыдыстарды орамалмен жабады, сосын ашса бірдене жетіспейді. Не жетіспейді? Балалар табулары керек.

Саусақ гимнастикасы «Көмекші»

Біздін Антошка ыдыс жуады.

(Алақандарыныңды ыскыланыз)

Шанышкы, кесе, қасыкты жуады.

(Кіши саусактан бастап саусактарыныңды жұдырықтан созыңыз)

Мен табақша мен стаканды жудым.

Және шүмекті қаттырақ жабыңыз.

(Кол қозғалысына еліктеу)

Біз оны кептіруді ұмытпадық:

Тостагандар мен табақшалар бір қатарда тұрады

Және олар күнде жарқырайды.

- Тостагандардан пирамида жасаңыз. Содан кейін шыныаяқтарды бір-бірінің үстіне койыңыз.

«Таба» саусақ суреті

Максаты: Жапсыру, мүсіндеу, саусақпен сурет салу дағдыларын бекіту.

- Табаны боя: бос шенберлерге саусақ ізін салып, жолактарды балалар бояулары керек.

Аппликация және модельдеу «Шай жинағы»

Максаты: Такырып бойынша балалардың сөздік қорын толықтыру. Есте сактауды, зейінді, ұсақ моториканы дамыту.

- Алдарыныңда үстел тұр (сурет салу).

Үстел үстінде табақ, үлкен майлық және кішкентай майлықтардың қайда екенін көрсет. Қанша үлкен майлық? Бір үлкен майлық. Неше кішкентай майлық? Екі кішкентай майлық. Қораптарды алып, олардың ішінде не бар екенін қара. Шәйнектер мен шынылар.

- Қанша кесе? Екі кесе. Қанша шәйнек? Бір шәйнек. Майлықтарды, шәйнек пен шыныларды қой. Бір ғана шәйнек бар және ол үлкен, сондықтан оны бір үлкен майлыққа қой. Екі шыныаяқ бар және олар кішкентай, сондықтан сіз оларды екі кішкентай майлыққа қой. Енді шәйнек пен шыныаяқтарды желімде.

- Енді шайға ромашка жасасак жақсы болар еді. Пластилинді алып, оны жұқа шұжыққа айналдырыңыз. Оны екі қолмен ұшынан алып, сакинаға ораныз. Ұштарын жалғаңыз. Бұл бауырсак болып шықты. Оны табакка салып, алақанмен басыңыз. Үстіне көкнәр тұқымын себінің және саусақпен басыңыз. Дәл осылай тағы бір бауырсак жаса.

Тапсырма: «Ыдыстарды боя»

Максаты: Балалардың ойлауқабілеттерін, ұсақ моторикасын дамыту.

«Шанышқы» қыстырығыштары бар ойын

Максаты: Ұсақ қол моторикасын дамыту.

Шарты: Логопед балаларға қыстырығыштар береді, балалар сол қыстырығыштардан шанышқы жасайды. Міне, тістері жоқ шанышқы. Шанышқыға қыстырығыштарды колданып, тістерді жаса.

Тапсырма: «Жарты суретті тап»

Максаты: Заттарды санауга үйрету, «жарты» ұғымын түсінуге үйрету.

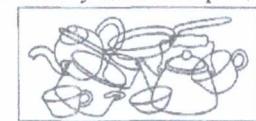
Шарты: Логопед балалардың алдына кесілген суреттер береді, сол суреттерді ойлау арқылы балалар қосып, суреттің бейнесін дұрыс шығарулары керек.

Мысалы: кесілген кесе, табак, касық, шәйнек, кострюль, ожау және т.б.

Тапсырма: «Шатасқан ыдысты тап»

Максаты: Ойлау қабілеттерін дамыту.

Тапсырма

Шарты: Логопед балаларға шәйнекпен кесені түстеріне қарай сәйкестендірулерін ұсынады.

Шарты: Логопед балаларға ыдыстардың суреттерін береді, балалар өз еріктірімен түс тандап, саусактарымен бояйды.

Тапсырма: «Тәгамдар туралы айтып бер»

Максаты: Ойлау, есте сактауын, киялын дамыту.

Шарты: Балалардың алдына суреттер беріледі, сол суреттерді балалар сипаттап берулері керек.

Мысалы: Қандай түste ыдыстар? Қандай пішінді ыдыстар? Қандай көлемді ыдыстар?

Тапсырма: «Ойлан, тап»

Максаты: Баланың есте сактау, ойлау қабілеттерін дамыту.

Шарты: Балалардың алдына нұқтелі шатақсан суреттер беріледі, сол суреттерді балалар қалам арқылы қосып, бейнені шыгарып, ыдыстардың аттарын атайды.

Тапсырма

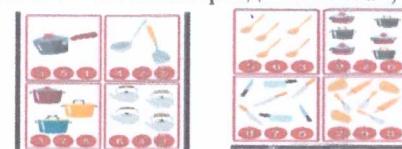
Шарты: Бөлінген кеселерді біріктіру.

Дидактикалық ойын: «Сәйкестендір»

Максаты: Санауга бейімдеу.

Шарты: Балаларға сурет беріледі, суретте ыдыстар және сандар бейнеленген. Балалар ыдысты санаپ, санмен сәйкестендірулері керек.

Корытындылау

-Ыдыстар туралы білді.
-Жарайсындар!

-Ыдыстарды ажыратса алады.
-Балаларды мадақтау.

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан 2025 жыл 2 апта

- Жануарлары туралы түсініктерін қалыптастыру;
- Жануарлардың дене мүшелері туралы түсініктерін қалыптастыру;
- «Жануарлар» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік корын дамыту;
- «үстінде, астында» сөздерін қолдана алуын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен логопедге кенес беру	Ата-ана мен логопедге кенес беру. Баладағы езгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	<p>«Кимылмен сөздерді үйрепу» Балалар шенберге тұрып, әртүрлі жануарларды немесе заттарды бейнелеп кимылдар жасайды. Логопед балаға белгілі бір дыбыс пен кимылды көрсетіп, балалар оны қайталайды. «Тауық» — колдарынызды қанат сияқты жайып, «қыр-қыр» деп айту. «Қоян» — отырып, колдарын құлақ ретінде көтеріп, «қоп-қоп» деп айту. «Мысық» — колдарымен мұртты жасай отырып, «мияу» деп айту. Бұл ойын балалардың сөздік корын байытады және дұрыс дыбыстарды айтуды үретеді.</p>				
Артикуляциялық жаттығулар	 Ерінді алға қарай созып, кайта орнына келтіріп, 3-4 рет қайталау.	 Ауызды айқара ашып, 5 ке дейін санаймыз, сосын жабамыз. Осылай 3-4 рет қайталау.			
Тыныс алу жаттығулар	<p>«Су бұрқақ» Максаты: Балалардың тыныс алу және тыныс шығару дағдыларын дамыту. Бұл жаттығу балаларға ауамен бірге «су бұрқақ» сияқты дыбыс шығару арқылы тыныс алуды жаттықтыруға мүмкіндік береді. Балалар ауызбен су бұрқақ шығаратындаиды дыбыс шығарып, тыныс алады. Тыныс алғанинан кейін ауызбен тыныс шығарып, бұрқақтың жоғарғы жағы суып кететіндей сезінү керек. Осылайша балалар тыныс алу мен тыныс шығаруды үйлестіреді.</p>	<p>«Жаңбырды тыңдау» Максаты: Балаларға тыныс алу мен релаксацияны үрету. Жаңбырдың дыбысы мен бейнесін елестете отырып, тыныс алу жаттығуларын еткізу. Балалар көзіне жаңбырды елестетіп, тыныш әрі баяу тыныс алады. Әр тыныс алу кезінде «жаңбырдын» дыбысы жеңілдейді, ауамен тыныс алып, баяу шығарады.</p>			
Негізгі кезең	<p>1. «Жануарлармен танысу» ойыны Максаты: Жануарлардың түрлері, оларды тану, дене мүшелерін атап білу. Қалай ойнауға болады: - Логопед балаларға түрлі жануарлардың суреттерін көрсетеді (ит, мысық, жылқы, сиыр, құс және т.б.). - Әр жануардың дене мүшелерін атап өтеді:</p>	<p>1. «Жануарлардың суреттерін таныстыру» Максаты: Жануарлар туралы түсініктерді қалыптастыру, оларды танып білу.</p>			

- «Бұл — мысық. Мысықтың құлактары, көзі, аяқтары бар.»
- «Бұл — жылқы. Жылқының жалын, құлактарын көруге болады.»
- Балалар жануарларды атап, олардың дene мүшелерін айтудары керек.
- Ойын барысында «жануарлардың денесі қайда?» деп сұрап, балалардан жануарлардың дene мүшелерін атауды сұрай.

2. «Жануарлар қайда?» ойыны

Мақсаты: «Үстінде», «астында» сөздерін қолдана алу дағдыларын дамыту.

Калай ойнауга болады:

- Логопед жануарлардың суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетіп, балаларға сұрақтар қояды:
- Калай ойнауга болады:
- Логопед балаларға түрлі суреттер береді (мысалы, табигат, жануарлар, адамдар).
- Логопед әр суреттің көрсете отырып, балалардан сол суретте не болып жатқанын түсіндіруді сұрайды. Балалар суреттің мазмұнын тек кімділ арқылы да көрсетуі мүмкін.
- Мысалы, суретте мысық болса, бала мысықтың қимылын немесе дыбысын имитациялады.

Түстер мен пішіндерді салыстыру

Мақсаты: Сөздік қорды байыту. Баланың назарын және есте сактау қабілетін дамыту.

Шарты: Азық-түліктегі түстерін салыстыру үшін балалардан сұрақтар қойылады:

- «Бұл алма қандай түсті?»
- «Ал мынау апельсин қандай түсті?»
- «Алманы мен апельсінді салыстырыңыз: қандай айырмашылықтары бар?»

—алманың түсі қызыл, жапырағы жасыл

—апельсин түсі сары, жапырағы жасыл

Калай ойнауга болады:

- Логопед балаларға жануарлардың суреттерін көрсетеді (ит, мысық, сиыр, құс және т.б.).
- Әр жануар туралы айтып, оны сипаттайды:
  - «Бұл — мысық. Мысықтың құлактары бар, ол тышқан аулайды.»
  - «Бұл — ит. Оның құлактары үлкен, ол жақсы жүгіре алады.»
- Балалар жануарды көрсетіп, оның атын айтады. Логопед олардың дene мүшелерін сипаттап, сұрақтар қояды:
  - «Мысықтың құлағы қайда?»
  - «Иттің аяғы қандай?»

Мақсаты:

- Жануарлар туралы қаралайым түсінік қалыптастыру.
- Жануарлардың негізгі сипаттамаларын мәнгерту.

2. «Үстінде, астында» сөздерімен ойын

Мақсаты: «Үстінде» және «астында» сөздерін қолдану дағдыларын дамыту.

Калай ойнауга болады:

- Логопед балаларға түрлі жануарлардың суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетеді (мысалы, мысық, ит, жылқы).
- Балалардан сұрақтар қойылады:
  - «Мысық үстінде не бар?»
  - «Иттің астында не жатыр?»
  - «Жылқының үстінде не бар?»
- Балалар өз жауаптарын айтуды керек, мысалы:
  - «Мысықтың үстінде төсек бар.»
  - «Иттің астында кілем бар.»

Мақсаты:

- Балаларға «үстінде», «астында» сөздерін қолдануды үрету.
- Зейін мен сөздік корды дамыту.

3. «Жануарларды жасайып» (қимылдармен ойын)

Мақсаты: Жануарлардың қимылдарын жасау арқылы олардың мінездегі

	<p>«Бірге ойнайык!» — «Жануарлар»</p> <p>Мақсаты: Жануарлар мен олардың әрекеттерін байланыстырып, белсенді сөздік көрсетеді.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <p>Логопед балаларға бірнеше жануарларды және олардың әрекеттерін көрсеттегін суреттерді көрсетеді.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балалар жануарлармен байланысты сөздерді айтуы тиіс: - «Ит — жүгіріп жүр.» - «Мысық — ұйықтап жатыр.» - «Құстар — ұшып жүр.» <p>- Балалар ойын барысында өздерін сол жануарлар сияқты сезініп, солардың қимылдарын жасайды.</p> <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарлардың әрекеттері мен қимылдарын сипаттау дағдыларын дамыту. - Белсенді сөздік көрді байыту. <p>«Жануарлар мен олардың үйшікдері»</p> <p>Мақсаты: Жануарлардың қайда өмір сүретінін түсіну, олардың үйшік/құрылыштарын байланыстырып, сөздерді қолдана білу.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға жануарлардың үйшік/құрылыштарын таныстырады: - Коянның інінде, - Мысықтың ұясы, - Иттің будкалары, - Құстардың үял... <ul style="list-style-type: none"> - Логопед жануарды сипаттап, балалар сол жануардың суретін салады. - «Мысықтың құлағы қандай?» деп сұрау, балалар оны сала отырып, құлақтың пішінін анық көрсетеді. - «Жылқының аяғы қандай?» деп сұрау, балалар жылқының тұяқтарын көрсетіп, салады. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарлардың дене мүшелерін накты көрсету. - Балалардың шығармашылық қабілеттерін дамыту. 	<p>Күлкyn түсіну және сөздерді қолдану.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға жануарлардың қимылдарын көрсетіп, оларды қайталауды сұрайды: - «Мысық қалай жүреді?» (Балалар мысықтың қимылын имитациялад, жүреді.) - «Ит қалай жүгіреді?» (Балалар ит сияқты секіріп, жүгіреді.) - «Коян қалай секіреді?» (Балалар коян сияқты секіреді.) - Балалар жануарларды көрсетіп, олардың қимылдарын орындалап, сөздерді айтып, бірге қайталайды. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарлардың қимылдарын көрсету арқылы балалардың қимыл-қозғалыстарын дамыту. - Белсенді сөздік көрді арттыру. <p>4. «Жануарлар мен олардың үйшіклері» ойыны</p> <p>Мақсаты: Жануарлардың тұратын орындарын түсіну және оларды сөзben сипаттау.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға жануарлардың үйшік/құрылыштарын көрсетеді: - Коянның інінде, - Мысықтың ұясы, - Иттің будкалары, - Құстардың үялары.
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> -Балалардың сөздік коры артады. -Логопед сөйлеу дағдыларын дамыту мақсатында ойын барысында балалардың дұрыс сейлеуін қадағалайды. -Жарайсындар! 	<ul style="list-style-type: none"> -Балалар азық-түліктердін аттарын, олардың түрлерін, қасиеттерін жақсы менгереді. -Балаларды мадақтау.

Тәрбиелу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан 2024 жыл 3 апта

Улken-кіші, бір-кеп, жекеше және көпші түрдегі сан есімдерді түсінуін дамыту;
 «Үй жануарлары» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік қорын дамыту;
 Танымдық аймағын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасу. Көніл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен логопедге кенес беру	Ата-ана мен логопедге кенес беру. Баладағы езгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	«Сен қалайсың?» Балалар шенбер жасап тұрады, әр бала бір-біріне қарап, өз көніл-күйлерін сөзben және қимылмен білдіреді. «Мен куаныштымын!» — үлкен күлімсіреп көрсетеді. «Мен шаршадым» — басын төмен түсіріп, жай сөйлейді. Бұл жаттығу эмоцияларды білдіруге және олардың тілдік дағдыларын дамытуға көмек береді.				
Артикуляциялық жаттыгулар					
Тыныс алу жаттыгулар					
Негізгі кезең	1. «Жануарлар мен олардың дауыстары» Максаты: Үй жануарларын танып, олардың дауыстарын айыра білу. «Улken-кіші» ұғымдарын түсінуге көмектесу. Қалай ойнауга болады: - Логопед балаларға бірнеше үй жануарларының суреттерін көрсетеді (мысалы, сиыр, қой, ит, мысық). - Логопед жануарлардың дауысын шығара отырып, балалардан сол жануардың суретін көрсетуін сұрайды: - «Муууу!» (Сиырдың дауысын шығару) - «Мяу!» (Мысықтың дауысын шығару) - Балалар жануарлардың суреттерін көрсетіп, логопед жануарлардың үлкен және кішкентай екенін түсіндіреді: - «Сиыр үлкен, мысық кішкентай.» - «Ит — орташа көлемде.» Максаты: - Жануарларды танып, олардың үлкендігін ажыратады.	1. «Жануарлардың дауыстары» ойыны Максаты: Үй жануарларын танып, олардың дауыстарын айыра білу, үлкен-кіші ұғымдарын түсіндіру. Қалай ойнауга болады: - Логопед балаларға бірнеше үй жануарларының суреттерін көрсетеді (мысалы, сиыр, қой, ит, мысық). - Логопед жануарлардың дауыстарын шығара отырып, балалардан сол жануардың суретін көрсетуін сұрайды: - «Муууу!» (Сиырдың дауысын шығару) - «Мяу!» (Мысықтың дауысын шығару) - Балалар жануарлардың суреттерін көрсетіп, логопед жануарлардың үлкен және кішкентай екенін түсіндіреді: - «Сиыр үлкен, мысық кішкентай.» - «Ит — орташа көлемде.» Максаты: - Жануарларды танып, олардың үлкендігін ажыратады.			

- «Бұл сиыр үлкен, ал мысық кішкентай.»
- «Ит үлкен емес, орташа.»

Мақсаты:

- Үй жануарларын тану және олардың үлкендігін ажырату.
- Танымдық аймакты дамыту.

2. «Жануарларды жинайық!»

Мақсаты: «Бір-көп» ұғымын түсіндіру, үй жануарларын тану, олардың санын сану.

Калай ойнауга болады:

- Логопед балаларға үй жануарларының бірнеше ойыншықтарын немесе суреттерін береді (мысалы, бір мысық, екі ит, үш қой).

- Балаларға осы жануарларды корапка жинауды сұрайды:
- «Бір мысық», «Екі ит», «Үш қой» деген сөздерді айтып, олардың санын көрсетеді.
- Балалар ойыншықтарды немесе суреттерді санай отырып, «бір» және «көп» ұғымдарын түсінеді.

Мақсаты:

- «Бір» және «көп» сан есімдерін түсінуді дамытту.
- Балалардың логикалық ойлау қабілетін арттыру.

3. «Үлкен және кішкентай жануарларды тап»

Мақсаты: «Үлкен-кіші» ұғымын қалыптастыру.

Калай ойнауга болады:

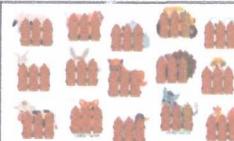
- Логопед балаларға әртурлі көлемдегі жануарлардың суреттерін көрсетеді (үлкен және кіші сиыр, үлкен және кіші ит және т.б.).
- Балаларға үлкен жануарды және кішкентай жануарды таңдауды сұрайды:
- «Бұл жануар үлкен, ал мысық кішкентай.»
- «Бұл сиыр үлкен, ал қой кіші.»
- Балалар жануарларды салыстырып, үлкен мен кішіні ажыратады.

Мақсаты:

- «Үлкен» және «кішкентай» ұғымдарын дұрыс түсіну.
- Танымдық дағыларды дамыту.

4. «Жануарлар мен олардың үйшіктері»

Мақсаты: Үй жануарларын танып, олардың өмір сүретін орындары мен мекендерін анықтау.

2. «Үлкен және кіші жануарларды табу» ойыны

Мақсаты: Үлкен-кіші ұғымдарын түсіндіру.

Калай ойнауга болады:

- Логопед балаларға үлкен және кіші жануарлардың суреттерін көрсетеді (мысалы, үлкен сиыр мен кіші мысық).
- Логопед балалардан «үлкен» және «кішкентай» жануарларды сұрауы мүмкін:

- «Бұл сиыр үлкен, ал мысық кішкентай.»

- «Бұл жылқы — үлкен жануар, ал мысық — кіші жануар.»

- Балалар жануарларды сәйкестендіріп, үлкен және кіші жануарларды атап шығады.

Мақсаты:

- Балаларға «үлкен» және «кішкентай» ұғымдарын түсінуге көмектесу.
- Жануарларды салыстыру арқылы ұғымды түсінуді дамыту.

3. «Бір жануар мен көп жануарларды көрсету» ойыны

Мақсаты: «Бір-көп» ұғымдарын түсіну.

Калай ойнауга болады:

- Логопед балаларға бір және бірнеше жануарлардың суреттерін көрсетеді.

- Әр суретті көрсетіп, балаларға «Бір мысық» немесе «Көп тауық» деп айту керек:

- «Бұл — бір мысық.»

- «Бұл — көп мысық.»

- «Бұл — бір ит.»

- «Бұл — көп қой.»

- Балалар жануарлардың санына қарай олардың аттарын атап, «бір» және «көп» сөздерін дұрыс колдануды үйренеді.

Мақсаты:

- Балалардың «бір» және «көп» ұғымдарын түсіну.

- Жануарлармен жұмыс істей отырып сан есімдермен таныстыру.

4. «Жануарлардың үйшіктері» ойыны

Мақсаты: Үй жануарларының өмір сүретін орындарын тану, жекеше және көпші түрлерін түсінуді дамыту.

Калай ойнауга болады:

- Логопед балаларға жануарлардың үйшіктері мен өмір сүретін орындары туралы айтып береді (мысалы, мысықтың ұясы, иттің будкасы, тауықтың корасы).

- Балалар әр жануарды және оның мекенін сәйкестендіреді:

- «Мысықтың ұясы бар.»

	<p>Калай ойнауға болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға жануарлардың суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетеді және олардың қайда тұратынын айтады: - «Мысықтың ұясы бар», «Иттің будкасы бар», «Құстың ұясы бар». - Балаларға жануарларды көрсетіп, оларды дұрыс үйшіктеріне коюды немесе көрсетуге көмектеседі. - «Мысықтың үйі» немесе «Иттің будкасы» деп сұрау арқылы балалар үй жануарларының мекендерін таниды. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарлардың мекенін анықтау. - Лексикалық қорды кеңейту. <p>5. «Жануарлардың дене мүшелерін көрсет»</p> <p>Мақсаты: Үй жануарларының дене мүшелерін тану және көрсету. «Жекеше» және «көпше» түрлерін түсінуге көмектесу.</p> <p>Калай ойнауға болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй жануарларының дене мүшелерін көрсетеді: <ul style="list-style-type: none"> - «Мысықтың екі құлағы бар», «Қойдың төрт аяғы бар». - Логопед сұрақтар қояды: <ul style="list-style-type: none"> - «Мысықтың құлағы қанша?» (Балалар екі деп жауап береді) - «Иттің аяғы қанша?» (Төрт деп жауап береді) - Балалар үй жануарларының дене мүшелерін анықтал, оларды санайды. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жекеше және көпше түрдегі сан есімдерді түсіну. - Жануарлардың дене мүшелерін тану. <p>6. «Жануарларды топтастыру»</p> <p>Мақсаты: Жануарларды бір-бірінен ажырату, «бір» және «көп» ұғымдарын бекіту.</p> <p>Калай ойнауға болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға әртүрлі үй жануарларының суреттерін немесе ойыншықтарын көрсетеді (мысалы, бір ит, екі мысық, үш тауық). - Балаларға жануарларды топтастыру ұсынылады: <ul style="list-style-type: none"> - Бір жануарды бір-бірден топтастырып, «Бір ит» деп айту. - Көп жануарды бірге топтастырып, «Көп мысық» деп айту. - Балалар жануарларды топтастырып, санай отырып, ұғымдарды дұрыс түсінеді. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Бір» және «көп» ұғымдарын бекіту. - Жануарларды санап, топтастыру дағдыларын дамыту. 	<p>- «Иттің будкасы бар.»</p> <p>- Логопед балаларға бір жануар мен көп жануарлар турали сұрақтар қояды:</p> <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — бір ит, ал бұл — көп ит.» - «Бұл — бір тауық, ал бұл — көп тауық.» <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарлардың өмір сүретін орындарын түсіну. - Жекеше және көпше түрдегі сан есімдерді қолдану. <p>5. «Жануарларды топтастыру» ойны</p> <p>Мақсаты: Жануарларды топтастыру және «бір» және «көп» сан есімдерін қолдану.</p> <p>Калай ойнауға болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға жануарлардың суреттерін таратады. - Логопед бір жануарды көрсетіп, оның салына қарай сөздер айтады: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — бір мысық, бұл — көп мысық.» - «Бұл — бір сиыр, бұл — көп сиыр.» - Балалар жануарларды қарап, оларды «бір» немесе «көп» деп бөледі. - Логопед жануарларды қатарластырып, санайды, балалар әр жануардың санын атауға көмектеседі. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарларды топтастырып, олардың санын анықтау. - «Бір» және «көп» ұғымдарын дұрыс қолдану. <p>6. «Жануарлардың дене мүшелерін көрсет» ойны</p> <p>Мақсаты: Жануарлардың дене мүшелерін тану, сөздік қорды дамыту.</p> <p>Калай ойнауға болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй жануарларының дене мүшелерін туралы айтады (мысалы, мысықтың құлағы, иттің аяғы, сиырдың тұяғы). - Логопед балаларға жануардың дене мүшелерін көрсетеді: <ul style="list-style-type: none"> - «Мысықтың құлағы бар, көзі бар.» - «Иттің төрт аяғы бар.» - Балалар жануарлардың дене мүшелерін атап, сол турали сөздер айтады. <ul style="list-style-type: none"> - «Мысықтың құлағы бар.» - «Иттің құлағы мен аяғы бар.» <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Жануарлардың дене мүшелерін тану. - Балалардың сөздік қорын байыту.
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> - Киімдер турали білді. - Жарайсындар! 	<ul style="list-style-type: none"> - Киімдерді ажыратса алады. - Балаларды мадактау.

Тәрбиелеу - білім беру процесінің циклограммасы

Ақпан 2025 жыл 4 апта

- Екі нұсқаулықты түсінуін дамыту;
- «Үй құстары» лексикалық тақырыбында енжар және белсенді сөздік көрін дамыту;
- Сөз тіркесінде сын «сім+зат есім, зат есім+етістікті колдануын дамыту;
- Танымдық аймағын дамыту;

Күн тәртібінің кезеңдері	Дүйсенбі	Сейсенбі	Сәрсенбі	Бейсенбі	Жұма
Балаларды қабылдау	Сейлеуді дамыту – коммуникативтік, танымдық әрекет Балалармен амандасты. Көңіл-күйін білу, байқау немесе баладан сұрау.				
Ата-ана мен логопедге кенес беру	Ата-ана мен логопедге кенес беру. Баладағы езгерістер мен үй жағдайында баланы дамыту жұмыстары туралы сұрап отыру.				
Қызығушылығын ояту	«Табиғаттың дыбыстары» Балалар әртүрлі табиғат дыбыстарын қайталауды: «Жанбыр жауады» — колдарымен «сұп-сұп» дыбысын жасайды. «Құстар ұшып жүр» — колдарын қанат сияқты жайып, «чи-чи» деп айтады. Бұл жаттығу дыбыстарды дұрыс айтуға көмектеседі және тіл моторикасын дамытады.				
Артикуляциялық жаттығулар					
Тыныс алу жаттығулар					
Негізгі кезең	<p>1. «Үй құстарын тап!» ойыны Максаты: «Үй құстары» лексикалық тақырыбында сөздік көрді дамыту. Екі нұсқаулықты түсіну дағдыларын қалыптастыру.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының суреттерін көрсетеді (каз, гауық, үйрек, этеш). - Логопед екі нұсқаулық береді: <ol style="list-style-type: none"> 1. «Қазды көрсет.» 2. «Үйректі көрсет.» 	<p>1. «Құстардың қозғалыс бағытын тап!» ойыны Максаты: Екі нұсқаулықты түсіну, сөз тіркесінде сын есім + зат есім колдану.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының суреттерін көрсетеді. - Бірінші нұсқаулық: «Қызыл тауыкты онға орналастыр!» - Екінші нұсқаулық: «Ақ қазды солға орналастыр!» - Балалар екі нұсқаулықты орындаپ, құстардың суреттерін белгілі бір 			

<ul style="list-style-type: none"> - Балалар екі нұсқаулықты орындаап, сол жануарларды табады. - Әр тапсырмадан кейін логопед балалармен жануарлар туралы сөйлесіп, олардың дұрыс айтуда көмектеседі. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Балаларға үй құстары туралы түсінік беру. - Екі нұсқаулықты дұрыс орындауды үйрету. 	<p>Бағытта орналастырады.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед әр жануарды сипаттап, сын есім + зат есім тіркесін колдануға көмектеседі: - «Қызыл тауық», «Ақ қаз». <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Екі нұсқаулықты орындауға үйрету. - Сын есім мен зат есім тіркесін қалыптастыру.
<p>2. «Үй құстарын санау» ойыны</p> <p>Мақсаты: «Үй құстары» лексикалық тақырыбындағы сөздерді колдану, сез тіркесінде сын есім + зат есім колдануды дамыту.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының ойыншықтарын немесе суреттерін көрсетеді. - Балалар үй құстарын санау керек: <ul style="list-style-type: none"> - «Міне, бір тауық», «Міне, екі этеш». - Логопед балалардан сын есім мен зат есім тіркестерін құрауды сұрайды: <ul style="list-style-type: none"> - «Қызыл тауық», «Ақ қаз». - Балалар осы тіркестерді қайталап, өздері де сын есім мен зат есім тіркестерін құрайды. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сез тіркесінде сын есім + зат есім қолдануды дамыту. - Лексикалық қорды арттыру. 	<p>2. «Құстардың үйшіктерін салыстыр» ойыны</p> <p>Мақсаты: «Үй құстары» лексикалық тақырыбында сөздік қорды дамыту, зат есім + етістік қолдану.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға түрлі үй құстарының суреттерін және олардың үйшіктерін көрсетеді. - Логопед әр жануарды сипаттайды: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл тауықтың ұсы, тауық жұмыртқа салады.» - «Бұл қаздың үйшігі, қаз жүреді.» - Балалар үй құстарын және олардың әрекеттерін сәйкестендіреді, әр жануардың әрекеті туралы сөйлемдер құрастырады.
<p>3. «Үй құстарының дауыстарын тыңдайық!» ойыны</p> <p>Мақсаты: «Үй құстары» лексикалық тақырыбында сөздік қорын дамыту, танымдық аймақты дамыту.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының дауыстарын тыңдату үшін дыбыс жазбаларын немесе арнайы дыбыс құралдарын пайдаланады. - Балалар осы дауыстарды тыңдай отырып, қандай құс екенін болжасу керек: <ul style="list-style-type: none"> - «Мууу!» — қаздың дауысы. - «Кукареқу!» — этештің дауысы. - Логопед балаларға әр жануардың даусын айтқызып, үй құстарын дұрыс тануға көмектеседі. <p>Мақсаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Үй құстарының дауыстарын тану арқылы танымдық қабілеттерді дамыту. - Лексикалық қорды кеңейту. 	<p>3. «Құстар мен олардың түстерін ата» ойыны</p> <p>Мақсаты: Сын есім + зат есім тіркесін қолдану, үй құстарының түсі мен түрін білу.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының түрлі түстерде бейнеленген суреттерін көрсетеді. - Балаларға әр жануардың түсін атауды ұсынады: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл ақ қаз.» - «Бұл қызыл тауық.» - Логопед әр жануардың түсін, көлемін сипаттап, балаларға сын есім + зат есім тіркестерін қолдануды үйретеді.
<p>4. «Үй құстарын ретімен орналастыру» ойыны</p> <p>Мақсаты: Зат есім + етістік тіркесін қолдануды дамыту, екі</p>	<p>4. «Құстарды санайық!» ойыны</p> <p>Мақсаты: Екі нұсқаулықты түсіну, «бір-ке» ұғымын қалыптастыру.</p> <p>Калай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға бірнеше үй құстарының ойыншықтарын немесе суреттерін таратады. - Бірінші нұсқаулық: «Бір қазды көрсет!» - Екінші нұсқаулық: «Үш тауыкты көрсет!» - Балалар бір жануарды және бірнеше жануарды тауып көрсетеді. - Балалар «бір» және «көп» ұғымдарын қолдана отырып, үй құстарын санайды. <p>5. «Құстардың ұяларына барып көрейік!» ойыны</p> <p>Мақсаты: Зат есім + етістік тіркесін қолдану, «үй құстары» туралы түсінік</p>

	<p>нұсқаулыкты түсіну.</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға бірнеше үй құстарының суреттерін береді. - Балалардан бірінші нұсқаулыкты орындауды сұрайды: <ul style="list-style-type: none"> - «Тауыкты алдымен кой.» - Балалар тауыктың суретін ен бірінші қояды. - Екінші нұсқаулыкты береді: <ul style="list-style-type: none"> - «Қазды соңынан кой.» - Балалар қазды сонғы рет қояды. - Осылайша, логопед балаларды әртүрлі үй құстарын ретімен орналастыруға шакырады. <p>Максаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сөз тіркесінде зат есім + етістік қолдануды дамыту. - Екі нұсқаулыкты түсіну дағдыларын қалыптастыру. <p>5. «Құстардың үяларын салыстыру» ойыны</p> <p>Максаты: Сын есім + зат есім тіркесін қолдануды дамыту, танымдық аймакты кеңейту.</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының үяларын көрсетеді (тауыктың үясы, үйректің үясы, қаздың үясы). - Логопед үй құстарының үяларын сипаттайтыды: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл ұя үлкен, ал бұл — кішкентай.» - «Бұл ұя жұмсақ, ал бұл қатты.» - Балалар үяларды көру арқылы олардың сипаттамаларын анықтап, сез тіркестерін айтуға тырысады: <ul style="list-style-type: none"> - «Үлкен ұя», «Кішкентай ұя». <p>Максаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сын есім мен зат есім тіркестерін қолдану дағдыларын дамыту. - Танымдық қабілетті арттыру. 	<p>калыптастыру.</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға үй құстарының үяларын көрсетеді. - Логопед үй құстарын сипаттайтыды: <ul style="list-style-type: none"> - «Қаз ұсына барады.» - «Тауық ұсында отыр.» - Балалар әр жануардың ұясында қандай әрекеттер болып жатканын айтып береді: <ul style="list-style-type: none"> - «Қаз жүзіп жүр.» - «Тауық жұмыртқа салады.» - Осы әрекеттерді зат есім + етістік тіркестерін пайдалана отырып, сөйлемдер күрастырады. <p>Максаты:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Зат есім + етістік тіркестерін қолдануды дамыту. - Үй құстары туралы білімді нығайту. <p>6. «Құстардың суреттерін орналастыр» ойыны</p> <p>Максаты: Сын есім + зат есім тіркесін қолдану, танымдық қабілетті дамыту.</p> <p>Қалай ойнауга болады:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Логопед балаларға әртүрлі үй құстарының суреттерін береді. - Логопед балалардан құстарды әртүрлі топтарға бөлуін сұрайды: <ul style="list-style-type: none"> - «Бұл — ак қаз, бұл — қызыл тауық.» - «Бұл — сары үйрек, бұл — көк этеш.» - Балалар құстарды түстеріне қарай немесе басқа белгілеріне қарай топтастырады. - Логопед әр топты сипаттап, сын есім мен зат есім тіркестерін қолдануды көрсетеді.
Корытындылау	<ul style="list-style-type: none"> - Үй құстары туралы білді. - Жарайсындар! 	<ul style="list-style-type: none"> - Үй құстары ажыратса алады. - Балаларды мадақтау.